

**Výsledky
hospodářské politiky vlády**

březen 2002

Obsah	2
I. Hospodářská politika	3
II. Vývoj ekonomiky	4
III. Horizontální politiky	9
1. Privatizace.....	9
2. Restrukturalizace a revitalizace.....	10
3. Cenová politika.....	11
4. Podpora investování - investiční pobídky.....	13
5. Podpora malého a středního podnikání.....	22
6. Proexportní politika.....	30
7. Spotřebitelská politika.....	34
IV. Strukturální politiky	41
1. Oblasti průmyslové politiky.....	41
2. Energetická politika.....	58
3. Surovinová politika.....	67
4. Stavebnictví.....	69
5. Zemědělská politika.....	71
6. Politika v oblasti dopravy, spojů a poštovních služeb.....	80
7. Regionální politika.....	104
8. Politika bydlení.....	107

I. Hospodářská politika

V Programovém prohlášení vlády ze srpna roku 1998 byla hospodářská politika vlády ve střednědobém horizontu do roku 2002 orientována zejména „na podporu hospodářského růstu založeného na modernizačních investicích a jimi vyvolaném růstu souhrnné národohospodářské produktivity i všech dílčích produktivit“.

Vláda v souladu se svým Programovým prohlášením zadala v září 1998 jednotlivým ministerstvům a dalším orgánům ústřední státní správy úkol vypracovat střednědobé koncepce rozvoje. Tyto koncepce měly formulovat jejich strategické cíle, vymezit politiky, které navrhuje k dosažení svých cílů, a stanovit předpoklady, za nichž je bude možné naplňovat. Zároveň vláda stanovila, že je nutné, aby střednědobé koncepce a politiky v nich obsažené respektovaly princip udržitelného rozvoje, dané a očekávané ekonomické, sociální a mezinárodní souvislosti, včetně přípravy České republiky na vstup do Evropské unie. Po dlouhém „půstu“ v užívání koncepčního myšlení při formulaci rozvojových záměrů byl tento přístup nesporně nový a zásadní.

Kromě svých koncepcí vypracovala ministerstva i četné dílčí odvětvové koncepce a politiky, které si zachovaly svůj interní charakter (tj. nebyly předloženy vládě). Přesto se staly jedním z východisek pro aktuální rozhodování o směrech činnosti daných resortů. Kromě toho je třeba zmínit i koncepční dokumenty zpracované v souvislosti s přijetím České republiky do Severoatlantické aliance, neboť toto členství nemá jen vojenskou dimenzi, ale znamená i realizaci řady opatření, která je nutné harmonizovat v rámci Evropské unie. Důležitým podkladem koncepčních prací se stal také Národní program přípravy České republiky na členství v EU. Kromě toho vzniklo 14 regionálních rozvojových strategií pro NUTS III, nepočítaje desítky programů sociálního a ekonomického rozvoje na úrovni měst, obcí a sdružení obcí.

Zvláštní roli mezi zmíněnými dokumenty hrají dva materiály, „Hospodářská strategie vstupu do Evropské unie: konkurenceschopnost - růst - zaměstnanost - solidarita“, která byla schválena vládou v roce 1999, a „Společné zhodnocení priorit hospodářské politiky vlády ČR a Evropské komise“, podepsané v Bruselu v tomtéž roce, a to nejen proto, že obsahově navazují a rozpracovávají Programové prohlášení vlády ČR, ale zejména proto, že šlo o dokumenty, které se pokoušely o koordinaci střednědobých hospodářských záměrů vlády. V závěru roku 2000 byla potom dokončena Střednědobá koncepce sociálního a ekonomického rozvoje, aktualizovaná v roce 2001. Předchůdcem konvergenčních a stabilizačních programů, které připravují členské země EU, se stal Předvstupní ekonomický program ČR přijatý v roce 2001. Jedná se o jeden ze zásadních dokumentů požadovaných každoročně EK na kandidátských zemích.

Prioritami ekonomického a sociálního rozvoje formulovanými v těchto dokumentech jsou především obnova ekonomického růstu na základě podpory konkurenční schopnosti ekonomiky a její restrukturalizace, a to při zachování makroekonomické a měnové stability. Restrukturalizace podnikatelského sektoru se má uskutečňovat na základě zlepšení rámce pro správu podniků, postupem v privatizaci, prostřednictvím investičních pobídek, podpory podnikání a rozvoje lidských zdrojů. Další prioritou je zvýraznění principu solidarity, včetně aktivní politiky zaměstnanosti. A to vše je zářímováno nezbytnou přípravou na vstup České republiky do Evropské unie.

Dynamizujícím faktorem hospodářské politiky vlády se stala „Strategie posílení národohospodářského růstu“, přijatá v roce 2001. Ta usiluje o výrazné zrychlení růstu HDP taženého exportem, investicemi a soukromou spotřebou, příznivě ovlivněného modernizací a restrukturalizací podniků a novými kapacitami, otevírajícího přechod k robustnímu, ale přiměřenému růstu, s únosnou mírou vnější nerovnováhy. Jejím hlavním motivem je aktivně

navázat na vzestup českého národního hospodářství v posledních letech urychlením realizace především těch rozvojových programů, jejichž efekty lze očekávat již v krátkodobém horizontu a které zároveň zakládají dlouhodobější pozitivní rozvojové tendence.

Základním pilířem Strategie je posílení výkonnosti hospodářství na základě pokračování úspěšných programů zaměřených na podporu investorů, investiční pobídky a rozvoj průmyslových zón, na podporu exportu a rovněž na podporu restrukturalizace a inovací v podnikové sféře a ve vybraných průmyslových odvětvích. Významným prvkem je také koncentrace na priority propojující rozvoj průmyslu a malého a středního podnikání, zejména v sociálně a hospodářsky postižených regionech, s podporou zaměstnanosti, bydlení a rozvoje infrastruktury, a soustředění prostředků podpůrných programů MPO i dalších resortů do těchto vytipovaných míst. Kontroly postupu realizace Strategie podle schváleného harmonogramu prokazují dobré plnění přijatých úkolů a pozitivní hospodářské výsledky dokládají synergické efekty získané propojením jednotlivých resortních politik.

II. Vývoj ekonomiky

Positivní výsledky hospodářství ČR v posledním období opravňují vládu k hrdosti, ale zároveň také potvrzují, že přijetí opatření, posilujících nastolený růst a přeměňujících ho v trvalý vzestupný trend, bylo naprosto oprávněné. Jedním z hlavních hospodářsko politických úkolů vlády v „předvstupním“ období je totiž nejen naplnit příslušná kodaňská kritéria (tj. vybudovat fungující tržní ekonomiku, včetně strukturálních reforem, schopnou vyrovnat se s konkurenčními tlaky a působením tržních sil uvnitř Unie), ale současně zúžit nežádoucí rozdíl v ekonomické úrovni mezi ČR a EU (tj. zejména snížit rozdíl v úrovni HDP na obyvatele).

Vláda v období 1998 – 2002 usilovala zejména o vytváření podmínek pro podnikání vedoucích ke snížení stávající výkonnostní mezery, abychom - jako budoucí členský stát EU - nepředstavovali její hospodářsky neúměrně slabý region. Zde měl, má a nesporně i ve střednědobém horizontu bude mít zásadní vliv na stav a rozvoj celého hospodářství ČR, a tedy i na jeho úspěšné začlenění do jednotného vnitřního trhu zemí Evropské unie, domácí průmysl a moderní služby, prosazující moderní technologie a informatizaci ekonomiky.

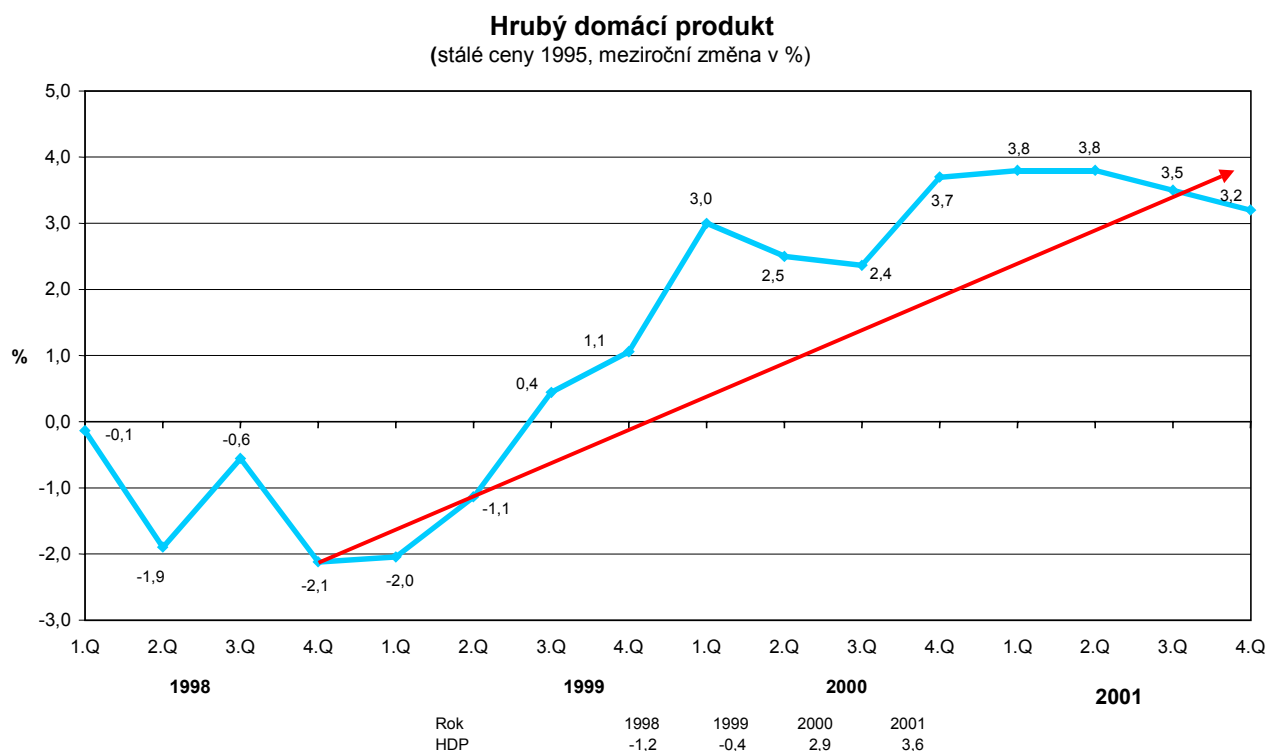
Rozběh ekonomiky a výsledky její úspěšné restrukturalizace se výrazně projevily zejména v posledním roce, kdy se v období všeobecného útlumu světové i evropské ekonomiky prosadil předstih v tempu ekonomického růstu před průměrem zemí Evropské unie o celé 2 procentní body. Růst hrubého domácího produktu činil v ČR 3,6 %, zatímco v EU-15 jen 1,6 %. Tím byl nastartován trvalejší proces dohánění ekonomické úrovně, který je předpokladem úspěšného průběhu integrace do Evropské unie. V hospodářství se tak konečně sklízí výsledky politiky vlády, zaměřené na prioritu ekonomického růstu.

Dynamika ekonomického růstu byla založena především na rozvojových faktorech, jako je zvyšování objemu investic, jejichž tempo růstu se v roce 2001 zrychlilo na 7 %. Odrazila se rovněž ve vzestupu spotřeby domácností, která se zvýšila o 3,7 %. Oba tyto faktory vzestupu domácí poptávky pomohly překonat útlum poptávky zahraniční, která ekonomický růst brzdila. Současný pozitivní vývoj české ekonomiky je dále názorně dokumentován v souhrnné tabulce a připojených grafech, charakterizujících vývoj základních makroekonomických indikátorů.

Tabulka: Vývoj základních makroekonomických indikátorů

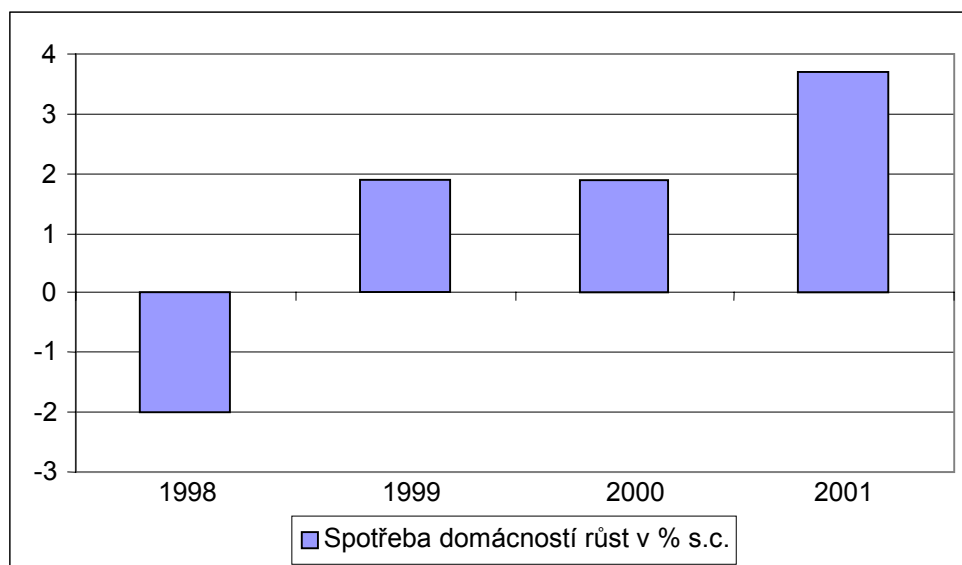
		1998	1999	2000	2001
Hrubý domácí produkt	mld.Kč.b.c.	1837,1	1887,3	1959,6	2146,1
Hrubý domácí produkt	růst v % s.c.	-1,2	-0,4	2,9	3,6
Spotřeba domácností	růst v % s.c.	-2,0	1,9	1,9	3,7
Spotřeba vlády	růst v % s.c.	-2,4	-0,1	-1,3	-1,0
Tvorba fixního kapitálu	růst v % s.c.	0,1	-0,6	4,2	7,0
Deflátor HDP	růst v %	10,7	3,1	0,9	5,7
Průměrná míra inflace	%	10,7	2,1	3,9	4,7
Zaměstnanost VŠPS	růst v %	-1,4	-2,1	-0,7	0,4
Míra nezaměstnanosti (registrovaná)	průměr v %	6,0	8,5	9,0	8,5
Objem mezd a platů	růst v % b.c.	4,3	3,5	3,1	8,1
Podíl běžného účtu na HDP	%	-2,4	-2,9	-5,6	-4,7

Pramen: ČSÚ

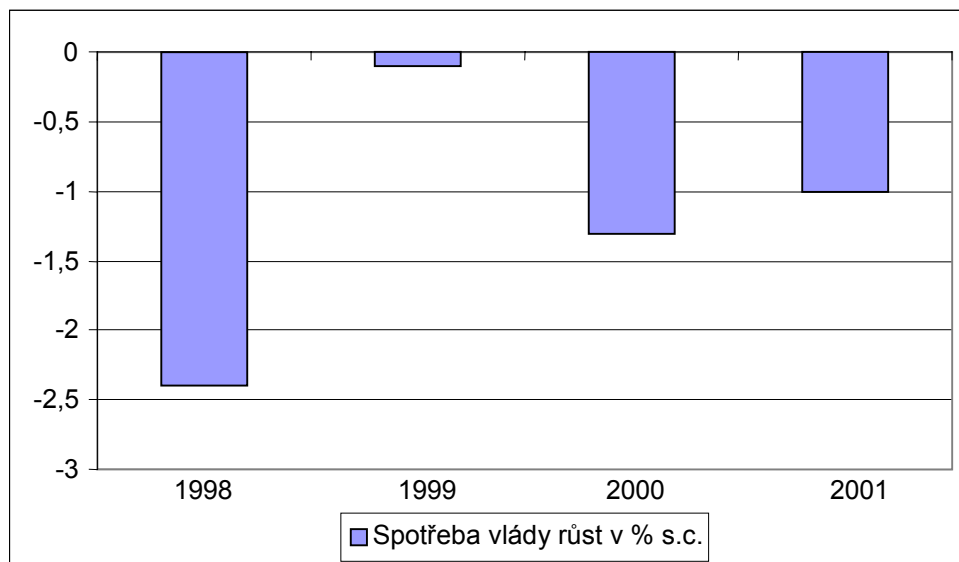
Pramen: ČSÚ

Spotřeba domácností

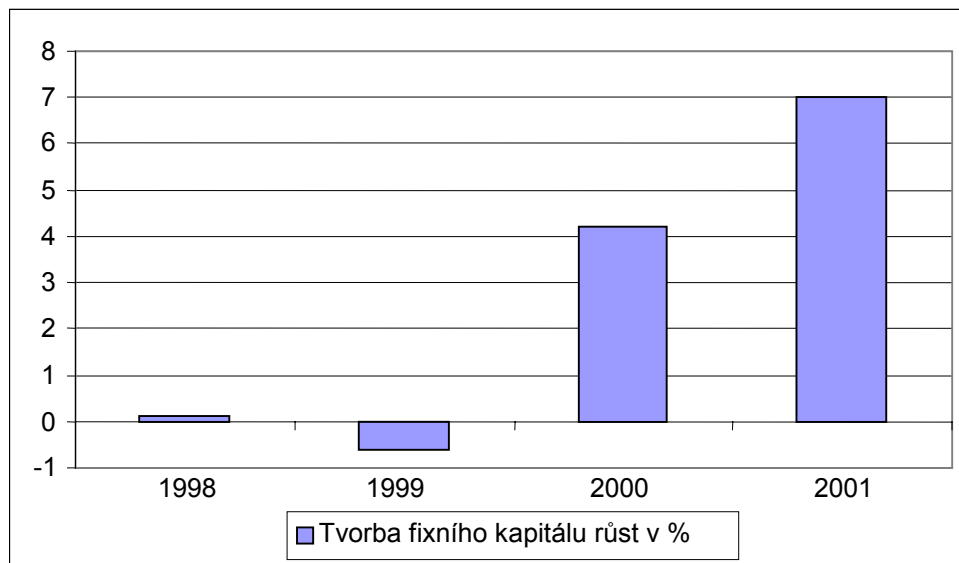
Pramen: ČSÚ

Spotřeba vlády

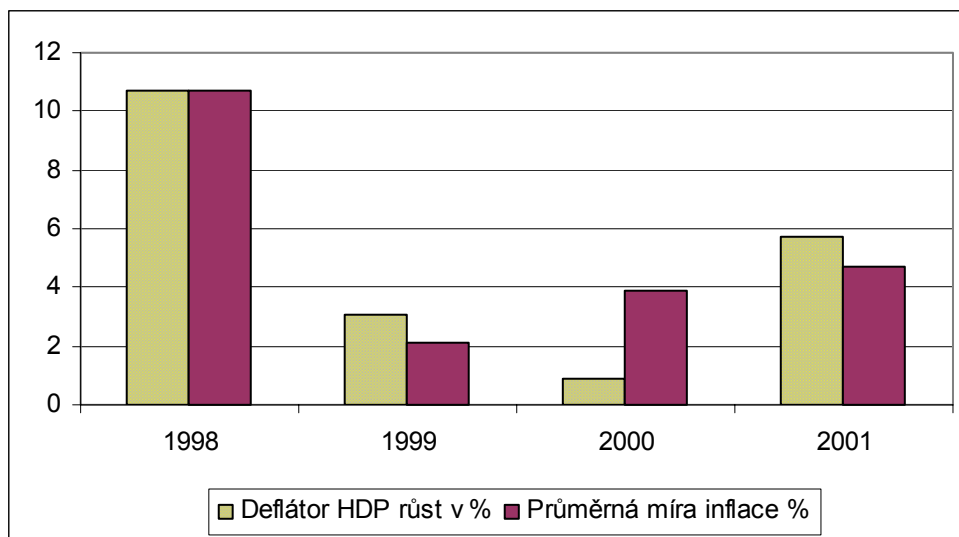
Pramen: ČSÚ

Tvorba fixního kapitálu

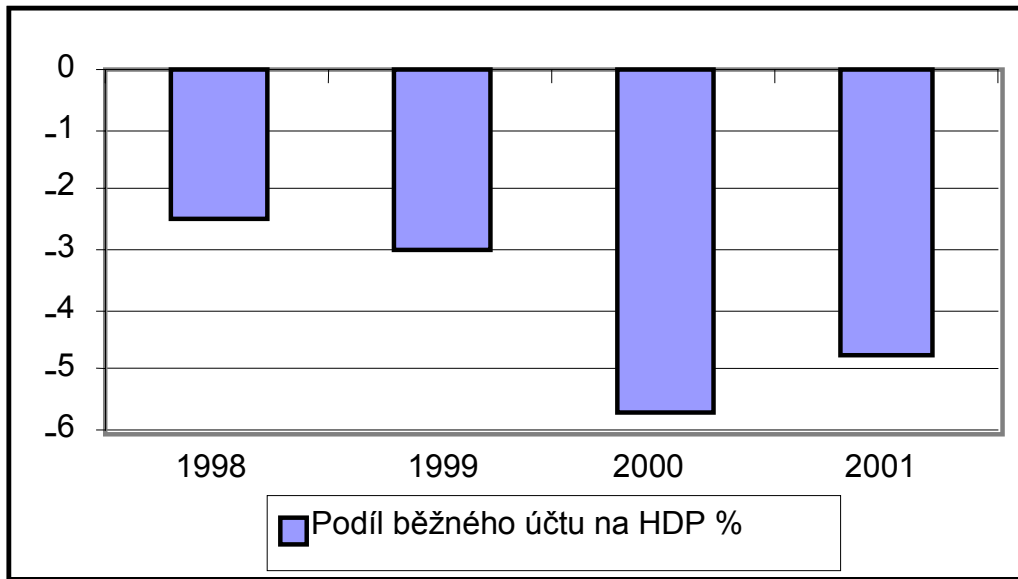
Pramen: ČSÚ

Vývoj průměrné míry inflace a deflátoru HDP

Pramen: ČSÚ

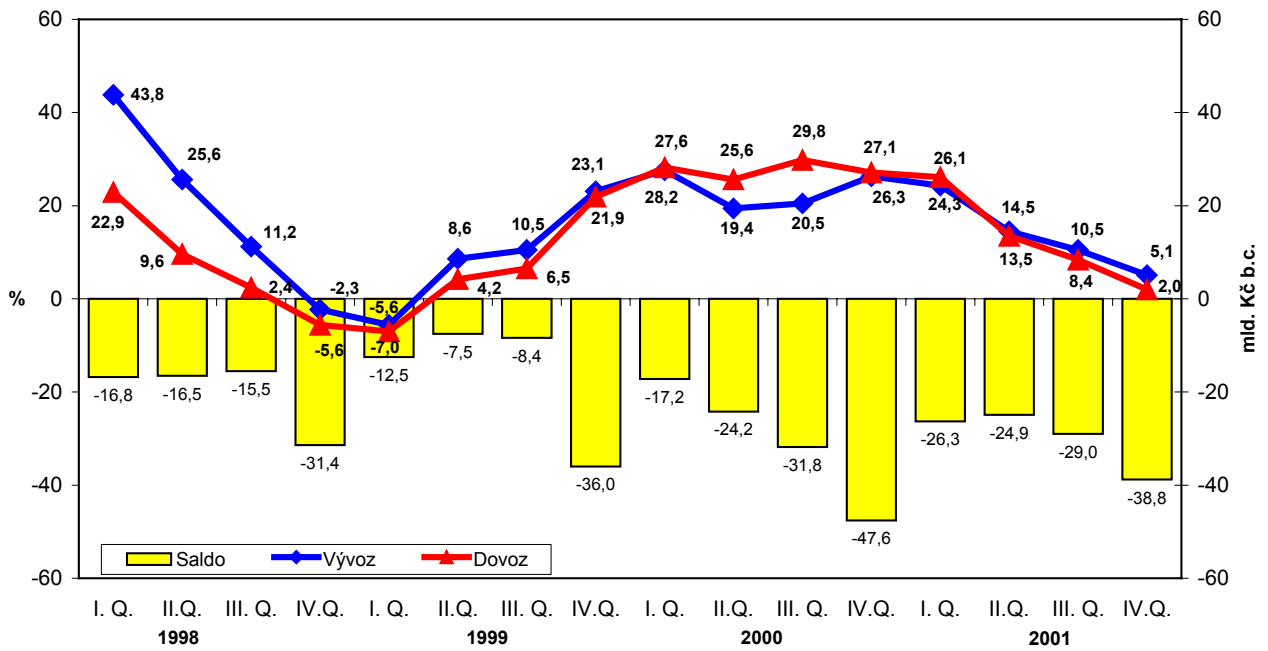
Podíl salda běžného účtu platební bilance na HDP

Pramen: ČSÚ

Zahraníční obchod

(meziroční změna vývozu a dovozu, v %, saldo v mld. Kč v b.c.)

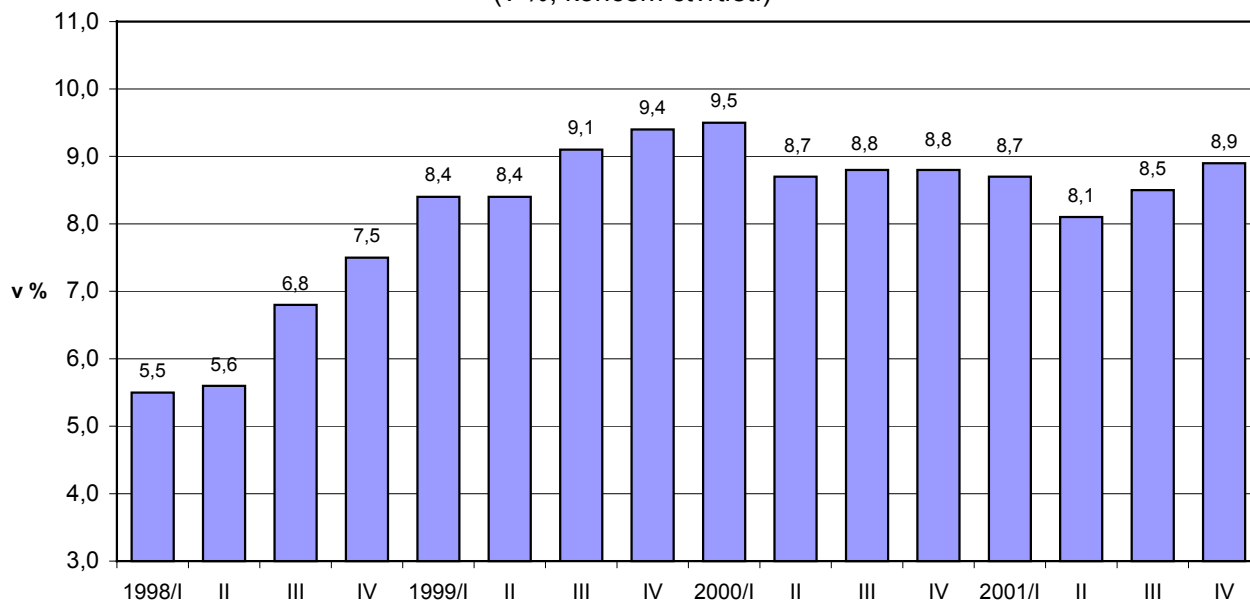
	1998	1999	2000	2001
Vývoz	17,6	8,9	23,4	13,1
Dovoz	6,4	6,4	27,6	11,7
Saldo	-80,2	-64,4	-120,8	-119,0

Pramen: ČSÚ

Míra nezaměstnanosti

(v %, koncem čtvrtletí)

Pramen: ČSÚ

III. Horizontální politiky

1. Privatizace

Procesy privatizace a hluboké restrukturalizace za sledované období získaly na intenzitě a podstatným způsobem pokročily. Kromě dokončení privatizace bankovního sektoru došlo k privatizaci a restrukturalizaci podniků se státní účastí, při níž byla důsledně prosazována vlastnická práva státu. V procesu privatizace se vláda řídila osvědčenými postupy, známými z vyspělých tržních ekonomik. Využívala služeb poradců, kteří byli vybráni v rámci výběrových řízení z nejprestižnějších finančních institucí. Klíčovou součástí politiky podpory konkurenceschopnosti byly programy restrukturalizace a revitalizace rozhodujících průmyslových podniků. Vláda vypracovala ucelený program podpory malého a středního podnikání v souladu s praxí vytvořenou v zemích Evropské unie.

V r. 2001 byla zprivatizováním Komerční banky, a.s. dokončena privatizace bankovního sektoru. V letech 1999-2000 byla zprivatizována Československá obchodní banka, a. s., a Česká spořitelna, a. s. Privatizace podílů státu v komerčních bankách byla zajištěna z hlediska dlouhodobých národních zájmů ČR v rámci její integrace do EU. Kontrolu nad privatizovanými bankami převzaly významné bankovní domy ze zemí EU.

Byla dokončena privatizace České pojišťovny a některých významných strategických společností (např. Českých radiokomunikací, plynárenských společností a Unipetrolu - v roce 2001, Chemických závodů Sokolov - v roce 2000, Mostecké uhelné společnosti - v roce 1999). Vláda schválila postup privatizace u všech strategických společností se státní majetkovou účastí. Podařilo se zajistit vstup ČSA do SKY TEAMU.

Pro výkon vlastnických práv státu vláda přijala koncepci posílení úlohy resortů, do jejichž působnosti spadají jednotlivé privatizované společnosti. Aplikace příslušné legislativy EU (Směrnice č. 98/30/EC Evropského Parlamentu a Rady) do energetického zákona č. 458/2000 Sb. umožnila stanovit v tomto zákoně obecná pravidla pro podnikání, přístup k sítím a postupné otevírání trhu s plynem a elektrickou energií, a to bez závislosti na struktuře nebo budoucím počtu vlastníků. Byl přijat záměr, že u plynárenství a elektroenergetiky proběhne v první fázi privatizace odvětví jakožto celku a následně bude přistoupeno k restrukturalizaci těchto odvětví.

V prosinci 2001 vláda schválila prodej státní účasti v plynárenských distribučních společnostech a společnosti TRANSGAS, a.s. Kupní smlouva s nabyvatelem, společností RWE Gas AG, byla Fondem národního majetku ČR podepsána dne 29. 1. 2002. Neúspěšné veřejné výběrové řízení na určení nabyvatele státní účasti v elektroenergetických distribučních společnostech a společnosti ČEZ, a.s., vláda zrušila dne 9. 1. 2002. Příprava privatizace tohoto odvětví bude probíhat podle scénáře, o kterém vláda rozhodla 11.3.2002. V prosinci 2001 schválila vláda rovněž privatizaci státní účasti ve společnosti UNIPETROL, a.s. Kupní smlouvu s nabyvatelem, společností Agrofert Holding, a.s., podepsal Fond národního majetku ČR dne 12. 2. 2002.

Poté, co vláda v září 2001 schválila privatizaci státní účasti ve společnosti ČESKÉ RADIOKOMUNIKACE, a.s. (nabyvatel společnost Bivideon B.V.), zůstává zásadním úkolem v tomto období příprava privatizace státní účasti ve společnosti ČESKÝ TELECOM, a.s. V prosinci 2000 vláda rozhodla o privatizaci této společnosti a po jednáních se současnými významnými akcionáři společnosti o změnách akcionářské smlouvy stanovila v listopadu 2001 termín pro předložení výsledku veřejného výběrového řízení na určení nabyvatele na 31. 3. 2001.

Lze říci, že se podařilo zvýšit kvalitu práce a transparentnost privatizačních a restrukturalizačních procesů a to i díky organizačním a personálním změnám. Výnosy z privatizace převyšovaly ve většině případů očekávání.

2. Restrukturalizace a revitalizace

V dubnu 1999 přijala vláda tzv. **Revitalizační program** (usnesení vlády č. 354/1999). Tento program se týkal především velkých a předlužených podniků, které ztratily schopnost produkovat dostatek prostředků na zajištění svého provozu, obnovy a rozvoje vlastními silami. S cílem vyřešení situace těchto podniků byla vytvořena Revitalizační agentura. Do jejího portfolia bylo vybráno celkem 8 velkých průmyslových podniků, jejichž zhroucení by mělo společensky nepřijatelný ekonomický a sociální dopad (Aliachem, a.s., Hutní montáže Ostrava, a.s., Spolana, a.s., Neratovice, ČKD Holding, a.s., Praha, Škoda, a.s., Plzeň, Tatra, a.s., Kopřivnice, Vítkovice, a.s. a Zetor, a.s., Brno). Hlavním, neopomenutelným kritériem výběru podniků byla jejich životaschopnost resp. naděje na její rychlé dosažení v důsledku provedených restrukturalizačních opatření. Kritéria pro vstup do programu byla stanovena na základě konzultace s Evropskou komisí, která proběhla při přípravě programu. Je možno konstatovat a vesměs i doložit životaschopnost společností zařazených do programu, o čemž nejpersvědčivěji svědčí, že do některých již vstoupili privátní investoři (Aliachem, ZPS, Tatra, Spolana). Protože však výsledky této formy procesu restrukturalizace nebyly dostatečně přesvědčivé a rychlé, od roku 2001 restrukturalizace dále pokračuje prostřednictvím České konsolidační agentury, která se na základě zákona č. 239/2001 Sb., o České konsolidační agentuře, stala od 1. září 2001 právním nástupcem Konsolidační banky Praha, s.p.ú. K zajištění její činnosti byla usnesením vlády č. 1000/2001 zřízena Rada vlády ČR - Investiční rada, která má 14 členů a je složena ze zástupců ústředních orgánů.

Zároveň byla tímto usnesením vlády uložena realizace programů „Exit“ a „Rozvaha“, které byly připraveny v rámci nově koncipované „Strategie posílení národohospodářského růstu“. Časový, věcný a finanční harmonogram její realizace byl schválen usnesením vlády č. 682/2001. Tyto programy stabilizace a oživení vybraných průmyslových podniků představují soubor opatření nutných k řešení financování zejména provozu a závazků předlužených a podkapitalizovaných průmyslových společností a jejich restrukturalizace včetně změn vlastnických poměrů. Jedná se o společnosti s přímou majetkovou nebo úvěrovou účastí státu, které se v současné době nacházejí v portfoliu aktiv České konsolidační agentury (ČKA), nebo budou na základě rozhodnutí vlády do tohoto portfolia dodatečně převedeny.

Samostatnou specifickou oblastí restrukturalizace je **restrukturalizace českého ocelářského průmyslu**. Vláda projednala v roce 1999 I. etapu restrukturalizace českého ocelářského průmyslu, která určila hlavní směry strukturálních změn a privatizace tohoto odvětví. Plán vycházel ze studie restrukturalizace, která obsahovala detailní marketingovou analýzu a návrh změn ve výrobní základně včetně rušení nadbytečných kapacit. Jednalo se o první komplexní materiál věnovaný restrukturalizaci hutnictví železa od roku 1992.

Z důvodu probíhající recese na trzích s hutními výrobky byla MPO v roce 2000 zpracována objektivizační studie, která byla schválena usnesením vlády č. 11/2001. Následně byla po dohodě s Evropskou komisí britskou společností EuroStrategy Consultants (ESC) zpracována studie k II. etapě restrukturalizace financovaná z programu Phare. Vzhledem k tomu, že se ukázalo, že závěry studie nejsou zcela v souladu s platnou legislativou ČR a v oblasti majetkové a finanční restrukturalizace jen obtížné realizovatelné, připravilo MPO modifikovaný Program českého ocelářského průmyslu. Ten je v některých částech identický se studií společnosti ESC a části této studie byly do materiálu zapracovány. Vláda svým usnesením č. 840/2001 tento Program schválila a vymezila základní koncepci restrukturalizace do roku 2010. Cílem je zabezpečení životaschopnosti ocelářských společností a zvýšení konkurenceschopnosti jejich produkce na trzích ocelí.

V souvislosti s potřebou urychleného řešení soudního vyrovnání ve společnosti Vítkovice, a.s. a nutností zabezpečení finanční stability Nové huti, a.s. vláda projednala postup Programu restrukturalizace v ČR a svým usnesením č. 131/2002 umožnila výběr strategického investora do společnosti Nová huť.

3. Cenová politika

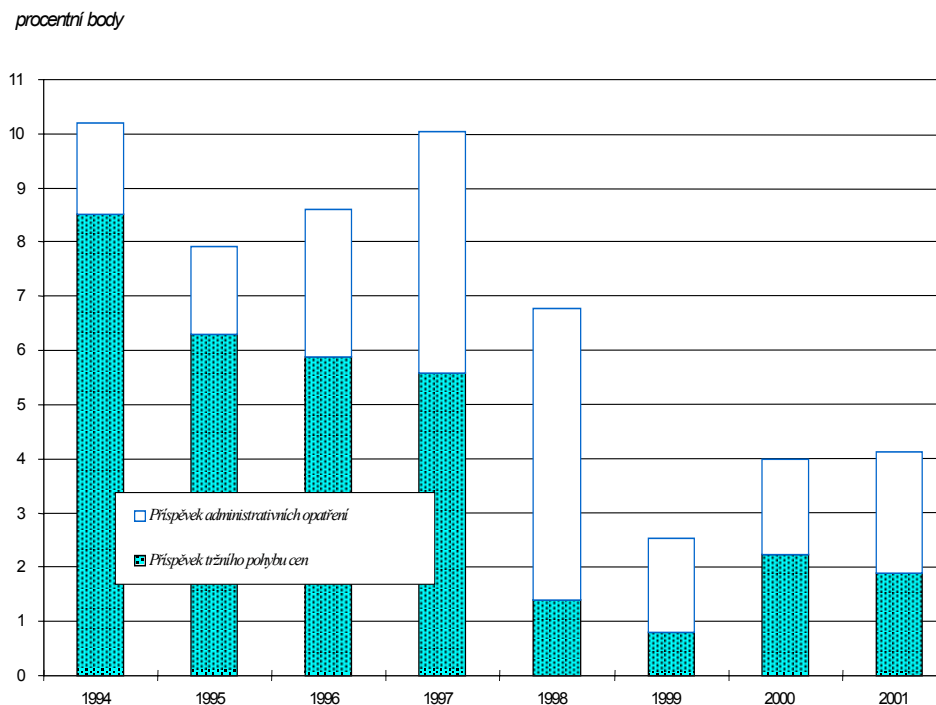
Cenová politika vycházela ze základního úkolu daného Programovým prohlášením vlády, a to dokončení nápravy (deregulace) cen do roku 2002 sociálně průchodným způsobem a na základě regulace přirozených monopolů.

Usnesením vlády č. 1250 ze dne 12. listopadu 1999 byl schválen postup deregulace do roku 2002 u elektrické energie a plynu. Na základě tohoto usnesení byly pravidelně každý rok prováděny změny cen (poprvé k 1.1.2000). Do 1. ledna 2001 regulovalo ceny elektrické energie a plynu Ministerstvo financí. Přijetím nového energetického zákona přešly kompetence v regulaci cen energií (včetně tepelné energie) na Energetický regulační úřad (ERÚ). Náprava cen energií byla k 1. 1. 2002, co se týká správných relací mezi jednotlivými odběrateli, v podstatě dokončena. Nedokončeným opatřením je zavedení individuálních cen elektrické energie pro obyvatelstvo podle regionálních distribučních společností. Jeho realizace by měla navazovat na postup privatizace české elektroenergetiky.

Graf

Spotřebitelské ceny

rozklad zvýšení spotřebitelských cen v průběhu roku
(prosinec proti prosinci předchozího roku)

V oblasti cen telekomunikačních služeb docházelo v jednotlivých letech k jejich postupnému přibližování ekonomicky oprávněným nákladům. Přijetím nového telekomunikačního zákona přešly kompetence v regulaci cen k 1. 7. 2000 na Český telekomunikační úřad.

V oblasti nájemného byly prováděny pravidelné každoroční změny jeho maximální úrovně (vždy k 1. 7. příslušného roku) v závislosti na vývoj indexu cen stavebních prací. V souvislosti se zrušením vyhlášky č. 176/1993 Sb. Ústavním soudem k 31. 12. 2001 byl připraven návrh nového zákona o nájemném, který však byl Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR odmítnut. Regulace cen nájemného je proto nadále uplatňována na základě zákona č. 526/1990 Sb., o cenách (výměr MF č. 01/2002), a tím je naplňováno vládní prohlášení o racionální regulaci cen bydlení v souladu se mzdovým vývojem. Tento postup byl odsouhlasen na jednání RHSD. I když v Programovém prohlášení vlády není přímo uvedeno, že má být vydán zákon o nájemném, pokládá MF jeho vydání za velmi potřebné v zájmu zrationálnění regulace nájemného a nový návrh zákona má předložit vládě k projednání v září 2002.

K 1. 1. 2001 byla změněna forma regulace jízdného v osobní železniční dopravě z maximálních cen na věcně usměrňované ceny, které si mohou České dráhy, s.o. určovat do výše ekonomicky oprávněných nákladů a přiměřeného zisku. Tím došlo ke sjednocení forem regulace osobní železniční s osobní autobusovou přepravou a vytvoření tlaku na zvýšení hospodárnosti v železniční dopravě.

K 1. 1. 2001 bylo u regulace cen vodného a stočného zrušeno pravidlo umožňující přerozdělení zisku v cenách pro ostatní spotřebitele ve prospěch udržení nižších cen pro domácnosti (zrušená možnost uplatnění rozdílných cen) a k 1. 1. 2002 bylo umožněno v souladu s novou zákonnou úpravou uplatnit dvousložkové ceny.

V oblasti cen v zemědělství byla přijímána opatření ke stabilizaci tohoto segmentu trhu. Minimální ceny byly stanoveny pro mléko (1998-2000), pšenici potravinářskou (1998,1999) a pro cukr a cukrovku (2000-2002).

Od 1. 8. 2001 byly zavedeny pevné ceny tabákových výrobků, z důvodu uplatnění dvousložkové spotřební daně.

S účinností od 1. 10. 2001 byla vydána již třetí novela vyhlášky č. 279/1997 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 151/1997, o oceňování majetku, která aktualizovala ceny pozemků a staveb a rozšířila uplatnění výnosového způsobu oceňování nemovitostí v případě pronájmů staveb či jejich částí.

4. Podpora investování – investiční pobídky

- Rozhodujícím nástrojem vládní proinvestiční politiky se staly **investiční pobídky**, které, v kombinaci s komparativními výhodami České republiky – geografickou polohou a kvalitní, relativně levnou pracovní silou – přilákaly řadu renomovaných investorů.

- Patří mezi ně takové světově proslulé firmy ve svém oboru jako VW Group, Philips, Matsushita, Shimano, Bosch, Siemens, Danone, Toyota – PSA, atd.

- **Projekty podpořené investičními pobídkami znamenají vytvoření více než 33 tis. přímých pracovních míst**, přičemž je možno počítat se vznikem přibližně stejného počtu pracovních míst tzv. vyvolaných – u českých subdodavatelů.

- Od roku 1998 pobídkami podpořené **investice v České republice dosáhnou více než 4,5 mld. USD.**

- Česká republika má jako jeden z mála států Evropy vlastní **zákon o investičních pobídkách**, což znamená, zejména pro zahraniční investory, pozitivní signál ve směru perspektivy a solidnosti zájmu.

- Systém pobídek je využitelný i pro české investory.

- Systém není statický, je postupně rozvíjen. Bude jej možno postupně využít nejen pro průmyslové investice, v současnosti je již využíván i pro tzv. strategické služby, připravuje se podpora výzkumu a vývoje.

- Komplexní **systém podpory investování významně přispívá k růstu průmyslové a stavební výroby, produktivity práce, snižování nezaměstnanosti** a ve svém důsledku přispívá k postupné restrukturalizaci průmyslu.

- Systém podpory investování se opírá také o **doprovodné programy – podporu českých subdodavatelů a podporu zainvestování průmyslových zón.**

- Program podpory subdodavatelů přispívá k propojení potenciálních českých subdodavatelských firem se zahraničními investory. Úspěšně se rozvíjí zejména vzájemné propojení v elektrotechnickém průmyslu.

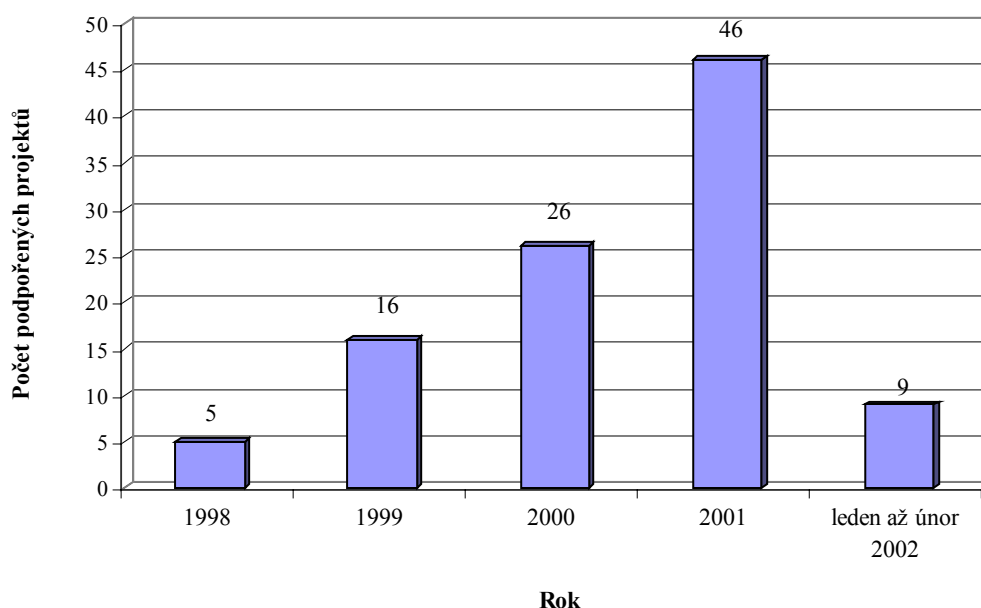
- **Program podpory zainvestování průmyslových zón** využívá prostředky státního rozpočtu pro pomoc zejména městům a obcím při přípravě vhodných, sítěmi vybavených ploch, na které pak investoři přicházejí. Kromě přípravy ploch na „zelené louce“ se postupně rozvíjejí i další programové produkty – Regenerace starých průmyslových zón (tzv. brown fields), Akreditace měst a obcí pro přípravu průmyslových zón a Výstavba a rekonstrukce tzv. nájemních hal. Podpora rozvoje průmyslových zón je součástí programu Phare 2001, v rámci kterého bylo na tuto oblast alokováno celkem 2, 55 mil. eur.

- Prostředky státního rozpočtu bylo již v rámci programu MPO a CzechInvestu podpořeno vybudování 56 průmyslových zón. Program přednostně podporuje budování zón v nezaměstnanosti nejvíce postižených regionech země.

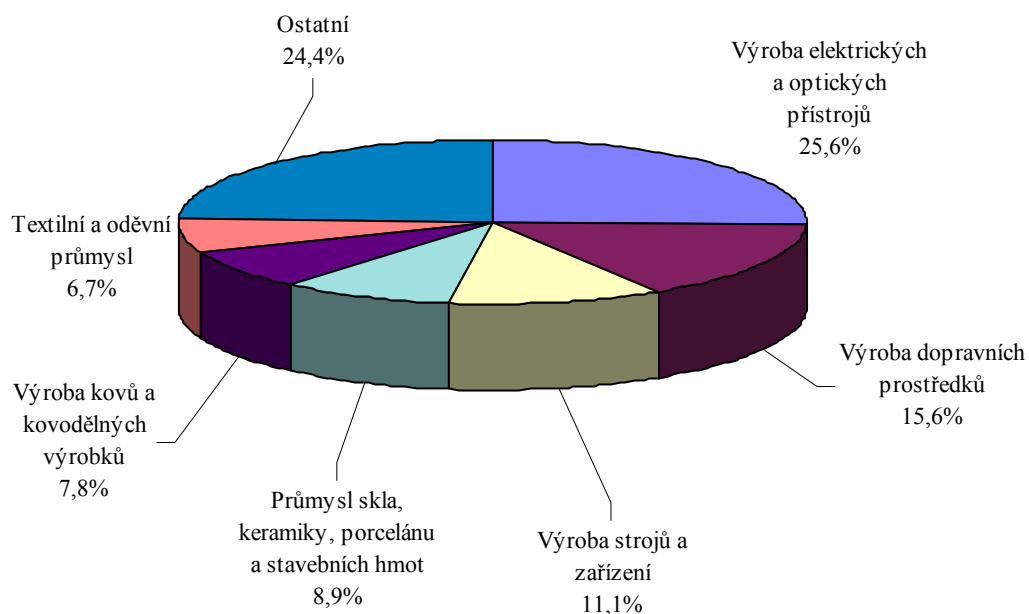
- Obsazenost průmyslových zón investory je v porovnání se srovnatelnými vyspělými zeměmi nadprůměrná.

- **O celkové úspěšnosti politiky podpory investování v České republice svědčí mimo jiné i ta skutečnost, že agentura Ministerstva průmyslu a obchodu pro podporu zahraničních investic „CzechInvest“ byla v letech 2000 a 2001 vyhlášena v prestižní mezinárodní soutěži nejlepší agenturou svého druhu v Evropě.**

Počet projektů podpořených investičními pobídkami dle jednotlivých let

Relativní počet projektů podpořených pobídkami, schválenými v předzákonném režimu i po nabytí účinnosti zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, dle OKEČ

Základní informace o průmyslových zónách zainvestovaných se státní spoluúčástí (program MPO)

Rok	Dotace (mil. Kč)	Počet projektů *
1998	55,55	2
1999	158	19
2000	400,5	36
2001	520	29
2002	1 125	posuzování projektů probíhá

* celkový počet projektů je nižší z důvodu podpoření některých projektů ve více letech

Průmyslové zóny zainvestované se státní spoluúčastí v letech 1998 - 2001

(čísla odpovídají číslům projektů zobrazených v mapě)

Č.	Obec (příjemce dotace)	Velikost území (ha)	Č.	Obec (příjemce dotace)	Velikost území (ha)
1	Brno	3,3	29	Frýdek-Místek	11,8
2	Kuřim	11,4	30	Karviná	39,5
3	Hodonín	7,3	31	Kopřivnice	51
4	Znojmo	1,8	32	Ostrava - Hrabová	21,3
5	Písek	10,4	33	Ostrava - Mošnov	22,5
6	Prachatice	10,3	34	Pardubice	53,5
7	Blatná	10	35	Moravská Třebová	11,5
8	Havlíčkův Brod	10,6	36	Chrudim	25
9	Ždírec nad Doubravou	5,8	37	Plzeň	95
10	Jihlava	43,3	38	Stod	10,9
11	Kamenice nad Lipou	11,7	39	Žebrák	10,5
12	Pelhřimov	10,5	40	Kladno	19,8
13	Bystřice n.Pernštejnem	13	41	Slaný	14,5
14	Velké Meziříčí	10,1	42	Zruč n. S.	15,2
15	Žďár nad Sázavou	18,4	43	Kolín	373
16	Hradec Králové	9,5	44	Velim	38
17	Jičín	34,3	45	Rumburk	29,8
18	Kvasiny	13	46	Chomutov	18,2
19	Vrchlabí	12,5	47	Klášterec nad Ohří	53
20	Liberec	121,5	48	Podbořany	11,8
21	Olomouc	10,1	49	Žatec	62,4
22	Uničov	27,7	50	Bílina	10
23	Litovel	23,2	51	Louny	21,4
24	Prostějov	35,4	52	Přestanov	8,8
25	Hranice	52,8	53	Lovosice	29,6
26	Šumperk	13,4	54	Staré Město	5,1
27	Krnov	16,6	55	Valašské Meziříčí	51
28	Třinec	19	56	Zlín	18

mapa 1

Základní údaje o pobídkových projektech, u kterých již bylo vydáno rozhodnutí o příslibu investičních pobídek

v režimu zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách – stav k 28. 2. 2002

(čísla odpovídají číslům projektů zobrazených v mapě investičních pobídek)

Č.	Společnost - zájemce	Lokalita	Č.	Společnost - zájemce	Lokalita
01.	AEG components s.r.o.	Jičín	51	DAIHO (CZECH) s.r.o.	Plzeň
02.	Hayes LemmerzAlukola, s.r.o.	Ostrava	52	DURA Automotive CZ, s.r.o.	Blatná
03.	Showa Aluminium Czech s. r. o.	Kladno	53	FOXCONN CZ s.r.o.	Pardubice
04.	Toray Textiles Central Europe s. r. o.	Prostějov	54	Karlovarské minerální vody, a.s.	Mnichov, Kyselka
05.	ŠKODA AUTO, a.s.	Mladá Boleslav	55	LOGIT s.r.o.	Podbořany - Hlubany
06.	PEGAS DS, a.s.	Znojmo	56	ONTEX CZ, s.r.o.	Turnov
07.	HELLA AUTOTECHNIK NOVA s.r.o.	Mohelnice	57	Siemens Automobilové systémy, s.r.o.	Frenštát pod Radhoštěm
08.	AVX Czech Republic s.r.o.	Lanškroun	58	Splintex Czech a.s.	Chudečice
09.	Vertex Fabrics, s.r.o	Litomyšl	59	Continental Teves Czech Republic, s.r.o.	Jičín
10.	Flextronics International s.r.o.	Brno	60	ESAB VAMBERK, s.r.o.	Vamberk
11.	BSK Přestanov	Přestanov	61	Matsushita Communication Industrial Czech, s.r.o.	Pardubice
12.	Lucas Varity s.r.o.	Jablonec	62	PROWELL s.r.o.	Rokycany
13.	Celestica Investment, s.r.o.	Blansko	63	KARSIT, s.r.o.	Jaroměř
14.	SAGEM ČR, s.r.o.	Kladno	64	Lovochemie, a.s.	Lovosice
15.	Schoeller Litvínov,k.s.	Litvínov	65	CHEMOPETROL a.s.	Litvínov
16.	Barco Manufacturing s.r.o.	Kladno	66	Bekaert-ZDB Building Products s.r.o.	Petrovice u Karviné
17.	GZ Recordable s.r.o.	Loděnice	67	Magnesium Elektron Recycling CZ s.r.o.	Litvínov
18.	Continental výroba pneumatik, s.r.o.	Otrokovice	68	Torrington Česká republika s.r.o.	Olomouc

19.	SAINT-GOBAIN ORSILA s.r.o.	Častolovice	69	Kostal CR, s.r.o.	Zdice, Čenkov
20.	Autopal,s.r.o.	Nový Jičín	70	Textron Automotive Moravia s.r.o.	Hodonín
21.	EPCOS s.r.o.	Šumperk	71	VELVETA a.s.	Varnsdorf, Nová Paka
22.	ALUCZECH, s.r.o.	Neštěmice	72	TGSSC, s.r.o.	Kláštorec nad Ohří
23.	AKUMA, a.s.	Mladá Boleslav	73	VALEO VÝMĚNÍKY TEPLA s.r.o.	Žebrák
24.	Invensys Appliance Controls s.r.o.	Šternberk	74	FUJIKOKI CZECH s.r.o.	Louny
25.	MITAS s. r. o.	Praha	75	METAL Ústí n.L., a.s.	Trmice
26.	Glaverbel Czech,a.s.	Teplice	76	SETUZA, a.s.	Ústí n.L.
27.	L.G. Philips Displays Czech Republic,s.r.o.	Hranice	77	METAL PROGRES Strakonice s.r.o.	Strakonice
28.	MATSUSHITA TELEVISION CENTRAL EUROPE,s.r.o	Pizeň	78	OSRAM Bruntál s.r.o.	Bruntál
29.	Tyco Electronics Czech s.r.o.	Kuřim	79	Holzwerke WIMMER s.r.o.	Ždírec nad Doubravkou
30.	Autobaterie, a.s.	Česká Lípa	80	BOSCH DIESEL s.r.o.	Jihlava
31.	Kostecké uzeniny, a.s.	Kostelec	81	VALEO AUTOKLIMATIZA CE s.r.o.	Rakovník
32.	Ingersoll Rand Company	Kolín	82	Schwan Cosmetics CR, s.r.o.	Český Krumlov
33.	Parker Hannifin Industrial s.r.o.	Chomutov	83	VITRABLO, a.s.	Duchcov
34	CONTA s.r.o.	Podbořany	84	MITSUBISHI ELECTRIC AUTOMOTIVE CZECH s.r.o.	Slaný
35	ARROW International CR, a.s.	Hradec Králové	85	DURA Automotive Systems CZ, s.r.o.	Kopřivnice
36	VISCOFAN CZ s.r.o.	České Budějovice	86	Senior Automotive Czech s.r.o.	Olomouc-Holice
37	Rodenstock ČR, s.r.o.	Klatovy	87	INDET SAFETY SYSTEMS a.s.	Vsetín
38	KRONOSPAN CR spol. s r.o.	Jihlava	88	CEBALSOL s.r.o.	Velim
39	Saar Gummi Czech s.r.o.	Červený Kostelec	89	Federal - Mogul Friction Products a.s.	Kostelec nad Orlicí

40	OTIS Escalators s.r.o.	Břeclav
41	Pittsburgh Corning Česká republika s.r.o.	Kláštorec nad Ohří
42	ČESKÁ RAFINÉRSKÁ a.s.	Kralupy nad Vltavou
43	Precision Castparts CZ s.r.o.	Pízeň
44	Nová Mosilana, a.s.	Černovice
45	Infineon Technologies Trutnov, s.r.o.	Trutnov-Volanov
46	DANZER BOHEMIA-DÝHÁRNA s.r.o.	Mělník
47	Danone, a.s.	Benešov u Prahy
48	RAKO, a.s.	Rakovník
49	Aisan Bitron Czech s.r.o.	Louny
50	TRUSTFIN - VANGUARD, a.s.	Vsetín

90	JUTA a.s.	Trutnov, Náchod
91	ZPD Hodonín, a.s.	Hodonín
92	Meyster CZ, s.r.o.	Strakonice
93	KOITO CZECH s.r.o.	Žatec
94	Nemak Europe s.r.o.	Havraň
95	ROHDE & SCHWARZ závod Vimperk, s.r.o.	Vimperk
96	SAI Automotive Bohemia s.r.o.	Mladá Boleslav
97	Jihlavské sklárny BOHEMIA, a.s.	Jihlava
98	Saint-Gobain Vertex, a.s.	Hodonice
99	Rubena a.s.	Náchod a Hradec Králové
100	UNILEVER ČR, spol. s r.o.	Nelahozeves
101	MUBEA - HZP s.r.o.	Prostějov
102	MAFRA, a.s.	Olomouc, Praha - Malešice

mapa 2

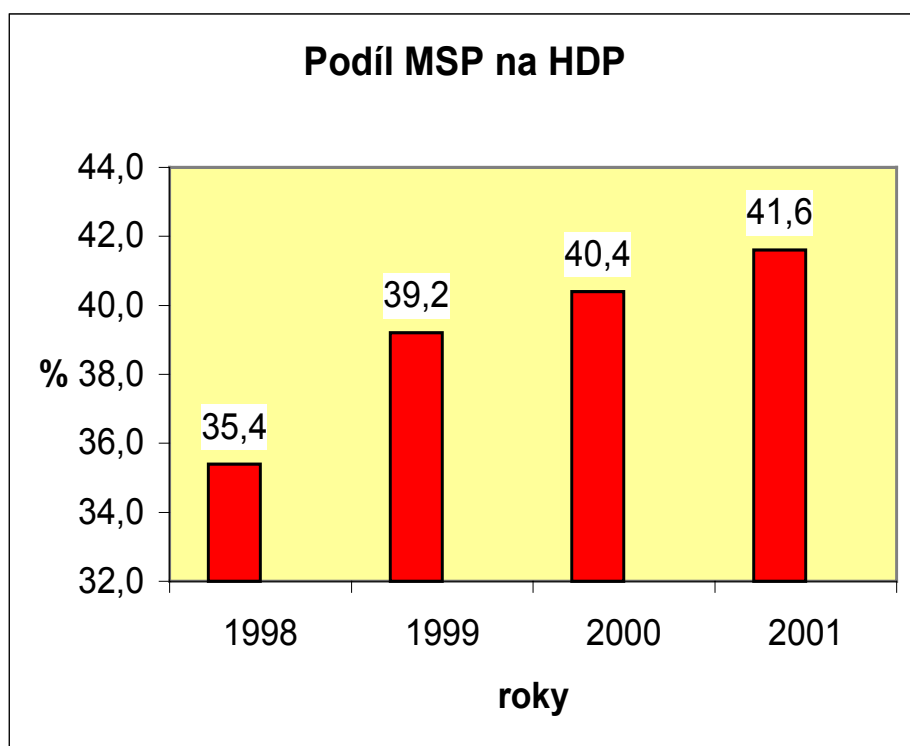
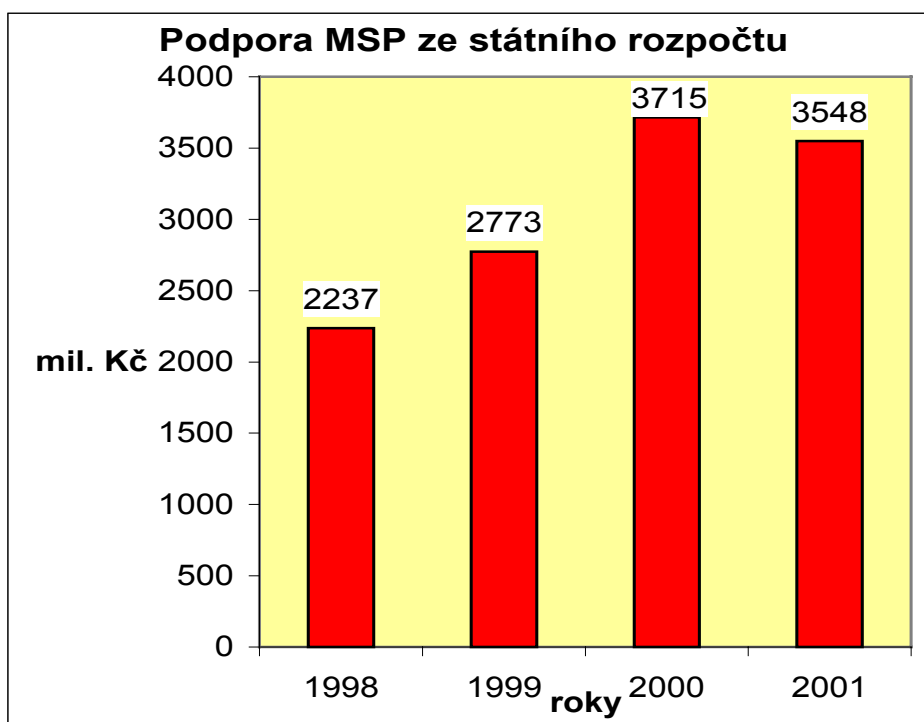
5. Podpora malého a středního podnikání

- Sektor malých a středních podniků (MSP) vykazuje v období od roku 1998 příznivé hospodářské výsledky. Počet MSP vzrostl od roku 1998 do roku 2000 o 78 tisíc na celkem 761 tisíc. Zvýšil se podíl MSP na hrubém domácím produktu (HDP), kdy v roce 1998 představoval podíl MSP na celkovém HDP 35,4% a v roce 2000 40,4%. MSP stabilně zaměstnávají přibližně 60% všech zaměstnanců. Významný je také vliv MSP pro rozvoj oblastí procházejících strukturálními změnami a pro sociální a ekonomický rozvoj společnosti. MSP mají významné zastoupení v hlavních odvětvích hospodářství jako je např. obchod, služby a průmysl.
- Pozitivním vývojovým tendencím sektoru MSP napomáhá postupná realizace opatření Politiky podpory MSP schválené vládou usnesením č. 1257 z 11. 12. 2000. Tato politika obsahuje dlouhodobé i střednědobé cíle rozvoje sektoru malých a středních podniků.
- Konkrétní opatření pro zabezpečení realizace jsou zaměřena do čtyř hlavních oblastí. Jedná se o oblasti týkající se podnikatelského prostředí, programů podpor podnikání malých a středních podniků, přípravě malých a středních podniků na integraci do Evropské unie a vzdělávání podnikatelů. Programy podpor MSP jsou plošné pro území celé České republiky a regionální pro okresy hospodářsky slabé a strukturálně postižené. Nástroji programů podpor jsou v souladu s praxí v zemích EU záruky za úvěry a leasing, záruky za kapitálový vstup, záruky na návrh do obchodní veřejné soutěže, úvěry se sníženou úrokovou sazbou, příspěvky na úhradu úroků a dotace.
- Programy ZÁRUKA, KREDIT, TRH, KOOPERACE, START, SPECIAL, REGION, VESNICE, REGENERACE, PREFERENCE, PROVOZ, REGIOZÁRUKA a HRANICE realizuje Českomoravská záruční a rozvojová banka. Programy PORADENSTVÍ a MALÉ PŮJČKY realizuje Agentura pro rozvoj podnikání. Program MARKETING realizuje agentura CzechTrade a program DESIGN Design centrum České republiky.
- K dobrým výsledkům sektoru MSP přispívá zvyšující se podpora ze zdrojů státního rozpočtu od roku 1998. Z částky 2 237 mil. Kč v roce 1998 došlo k navýšení na 3 715 mil. Kč v roce 2000. Ke zlepšení přístupu malých podniků k financím přispělo i získání finančních prostředků z úvěrové linky od banky Kreditanstalt für Wiederaufbau ve výši 15 milionů EUR v roce 2001.
- Systematickou podporu MSP od roku 1998 došlo ke stabilizaci tohoto sektoru a podíl počtu MSP, zaměstnanosti i na ekonomických výsledcích celého národního hospodářství se přiblížil standardu zemí EU.

Charakteristika vývoje malých a středních podniků (MSP) v období 1998 - 2001

rok	finanční podpora MSP mil. Kč	počty MSP tis.	podíl počtu zaměst. u MSP %	podíl MSP na HDP %
1998	2237	683	59,8	35,4
1999	2773	736	59,1	39,2
2000	3715	761	59,5	40,4
2001	3421	770	59,7	41,6

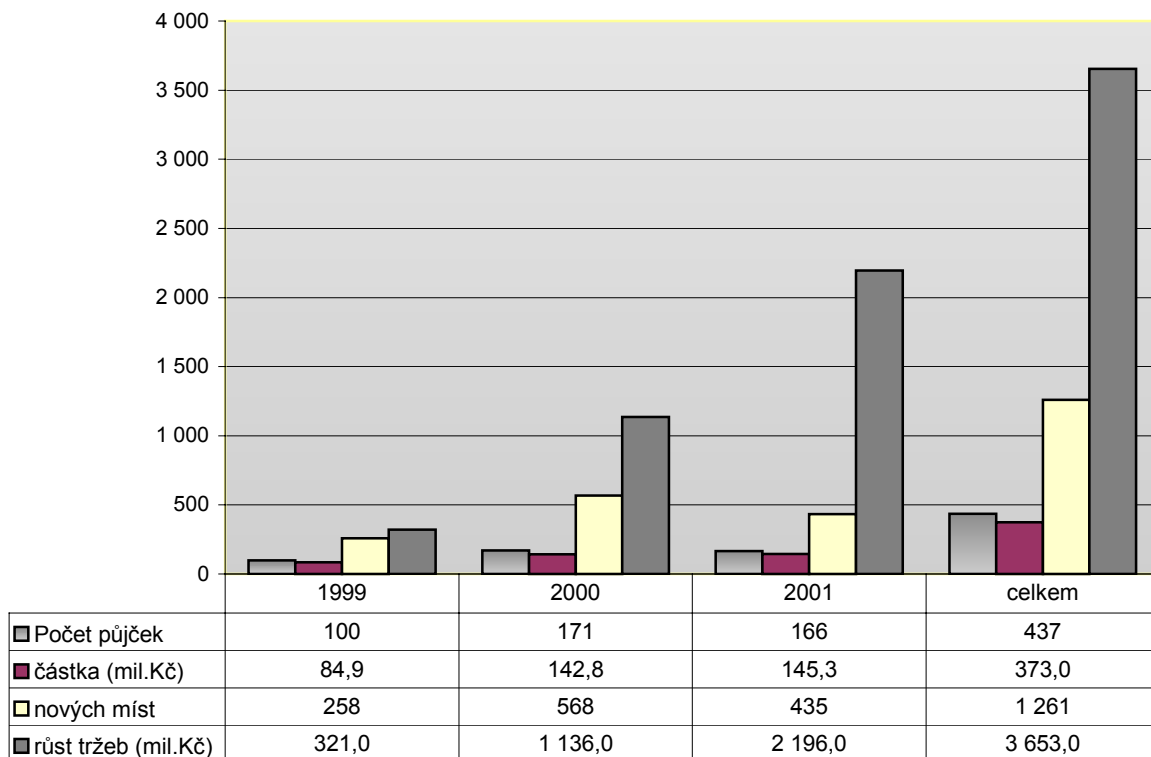
Údaje za rok 2001 jsou odborným odhadem.

Programy podpory malého a středního podnikání realizované Agenturou pro rozvoj podnikání:

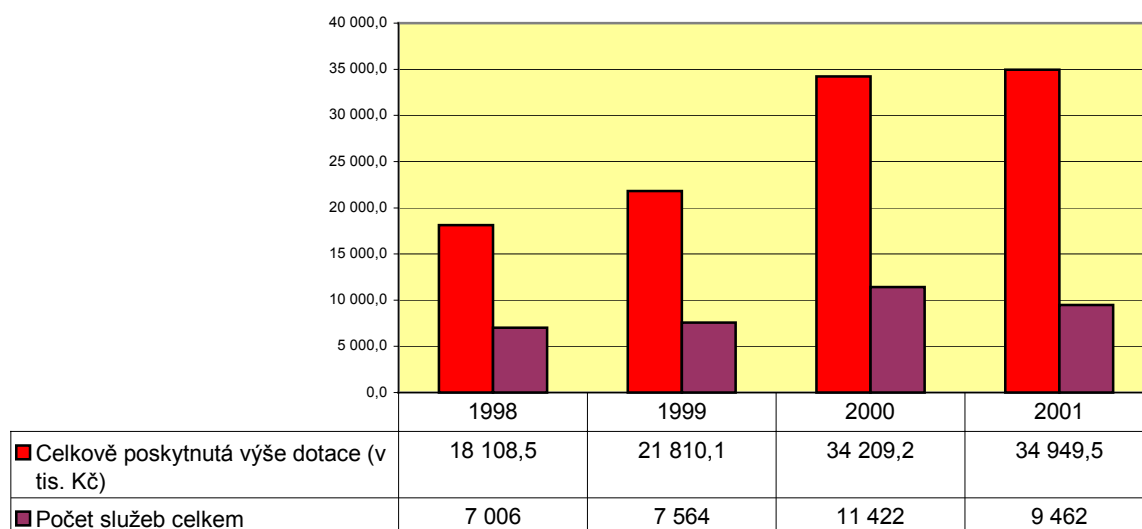
- Program **Poradenství** je financován ze státního rozpočtu a fondu Phare a realizuje se prostřednictvím národní sítě regionálních poradenských a informačních center (RPIC), podnikatelských a inovačních center (BIC) a Asociace podnikatelek a manažerek (od r. 2000). Podnikatelům jsou poskytovány cenově zvýhodněné poradenské a konzultační služby, podpora při vypracování podnikatelských plánů a projektů, podpora inovačních firem v inkubátorech a realizace odborných školení a seminářů. Příložená tabulka a graf podávají přehled o počtu těchto poskytnutých služeb a výši dotací v jednotlivých letech. Poradenství je účinnou pomocí především začínajícím podnikatelům, kterým poskytnuté služby usnadňují vstup do podnikání, ale i ostatním podnikatelům, kterým pomáhají při udržení se na trhu.
- Program **Malé půjčky** byl vyhlášen vládou v r. 1999. Podpora z tohoto programu je určena podnikům s max. 50 zaměstnanci na financování podnikatelských projektů zaměřených na rozvoj výroby a služeb výrobní povahy. Program je financován jednak ze státního rozpočtu, jednak z Obrátkového fondu Phare (vrácené prostředky Phare z předchozích programů). Během let 1999 – 2001 bylo poskytnuto celkem 437 půjček v objemu 373 mil. Kč jejichž předpokládaným důsledkem je vznik 1261 pracovních příležitostí a realizace tržeb v objemu 3653 mil. Kč. Přehled poskytnutých půjček v jednotlivých letech spolu s předpokládaným nárůstem pracovních míst a tržeb znázorňuje příložený graf „Malé půjčky 1999-2001“.

Malé půjčky 1999-2001

Přehled dotací a počtu služeb poskytnutých v rámci programů podpory malého a středního podnikání realizovaných v letech 1998 - 2001

Živnostenské podnikání

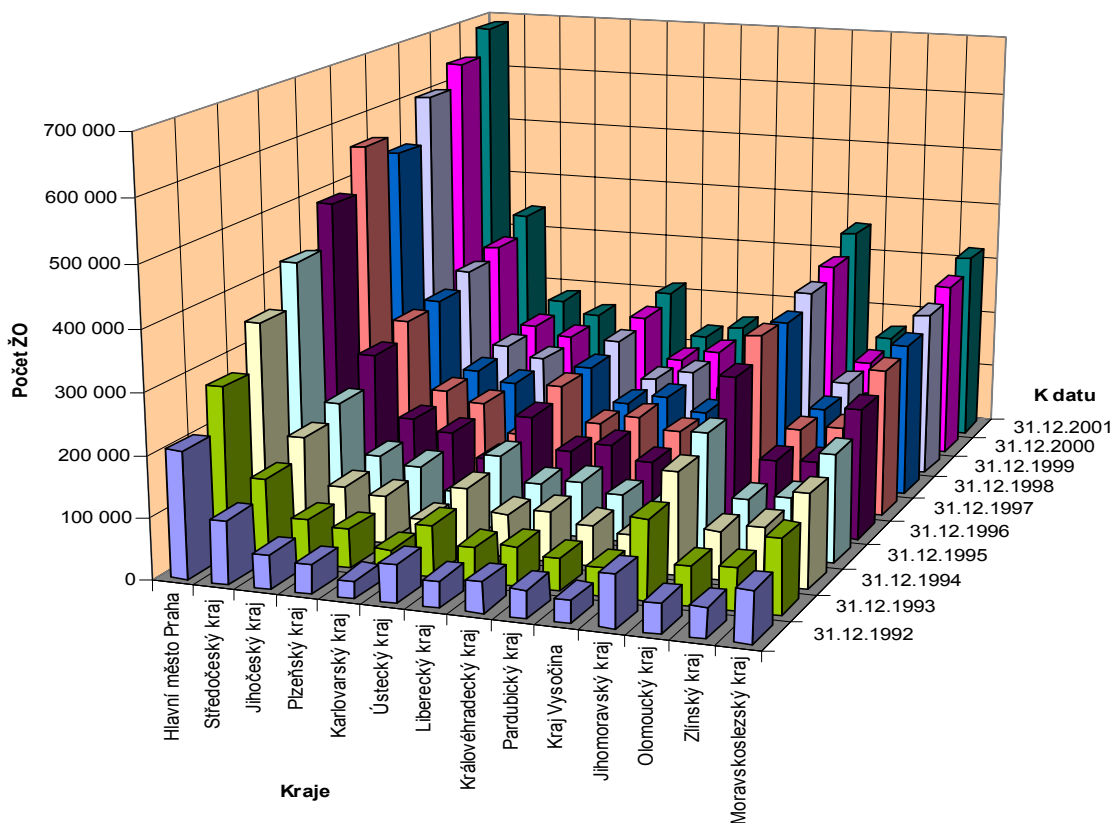
- V rámci legislativních úkolů byly aktivity na úseku živnostenského podnikání a regulace reklamy zaměřeny zejména na harmonizaci těchto oblastí s legislativou Evropských společenství. Hlavní principy právních úprav vycházejí ze směrnic Evropských společenství a jejich cílem je implementace těchto směrnic do českého právního řádu.
- Jednou z dalších významných aktivit je dále vedení Ústřední evidence podnikatelů, která je vedena formou Registru živnostenského podnikání. Informace z tohoto systému jsou využívány zejména pro potřebu orgánů státní správy (Ministerstvo financí, finanční a celní úřady, správy sociálního zabezpečení, úřady práce, orgány činné v trestním řízení, soudy atd.). Zvláštní důraz je kladen na poskytování informací specializovaným složkám Policie ČR (složka pro odhalování korupce a závažné hospodářské trestné činnosti, národní protidrogová centrála, útvar pro boj s organizovaným zločinem), Bezpečnostní informační službě a Národnímu bezpečnostnímu úřadu. V rámci zvýšení transparentnosti podnikatelského prostředí v České republice je veřejná část tohoto informačního systému zpřístupněna široké veřejnosti prostřednictvím INTERNETU.
- V následujících tabulkách je uveden vývoj živnostenského podnikání za celou Českou republiku za období let 1992-2001.

Počet platných živnostenských oprávnění v ČR

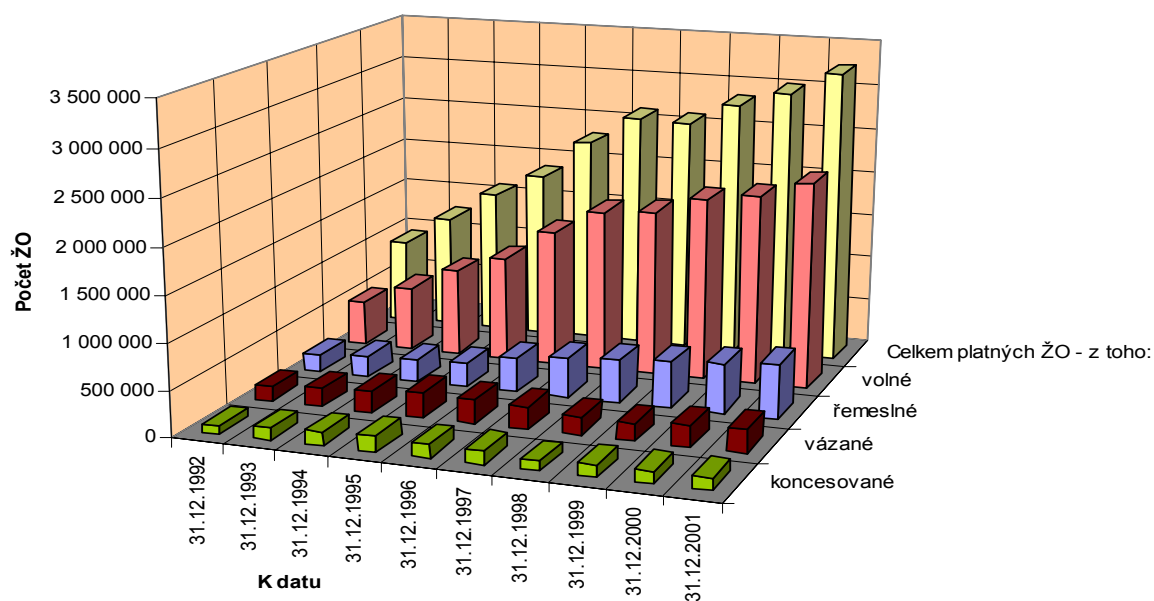
Celkem platných ŽO ke dni:	31.12.1992	31.12.1993	31.12.1994	31.12.1995	31.12.1996
<i>Hlavní město Praha</i>	207 433	274 410	346 754	417 383	487 478
<i>Středočeský kraj</i>	102 075	130 530	163 933	186 785	234 824
<i>Jihočeský kraj</i>	54 354	72 451	88 338	102 782	129 633
<i>Plzeňský kraj</i>	47 616	63 531	78 222	91 399	112 780
<i>Karlovarský kraj</i>	27 969	37 047	45 759	54 489	73 651
<i>Ústecký kraj</i>	61 673	84 266	105 171	122 624	152 665
<i>Liberecký kraj</i>	43 373	55 434	70 030	82 885	101 019
<i>Královéhradecký kraj</i>	50 274	64 108	81 145	91 933	117 414
<i>Pardubický kraj</i>	44 501	53 079	66 159	76 965	94 543
<i>Kraj Vysočina</i>	36 078	45 910	56 792	67 122	84 658
<i>Jihomoravský kraj</i>	84 989	130 631	168 181	194 019	250 924
<i>Olomoucký kraj</i>	47 714	63 345	78 343	90 881	118 299
<i>Zlínský kraj</i>	48 960	68 003	92 410	100 794	120 887
<i>Moravskoslezský kraj</i>	83 325	121 013	153 840	179 131	215 277
ČR celkem	940 334	1 263 758	1 595 077	1 859 192	2 294 052

Celkem platných ŽO ke dni :	31.12.1997	31.12.1998	31.12.1999	31.12.2000	31.12.2001
<i>Hlavní město Praha</i>	560 186	525 815	601 005	640 290	686 132
<i>Středočeský kraj</i>	262 615	267 851	292 154	308 694	341 296
<i>Jihočeský kraj</i>	145 207	148 226	160 370	167 790	183 531
<i>Plzeňský kraj</i>	130 111	131 988	143 213	151 797	162 162
<i>Karlovarský kraj</i>	82 088	76 821	82 701	87 510	92 831
<i>Ústecký kraj</i>	172 012	172 630	187 211	199 812	215 189
<i>Liberecký kraj</i>	111 910	115 094	123 990	127 435	138 261
<i>Královéhradecký kraj</i>	130 304	130 981	141 374	147 337	160 578
<i>Pardubický kraj</i>	111 224	109 245	118 842	125 397	136 557
<i>Kraj Vysočina</i>	94 866	98 493	105 908	110 340	118 807
<i>Jihomoravský kraj</i>	287 967	278 544	301 073	318 243	351 901
<i>Olomoucký kraj</i>	133 687	133 925	146 122	151 368	165 205
<i>Zlínský kraj</i>	142 881	145 071	156 203	166 769	177 877
<i>Moravskoslezský kraj</i>	246 384	257 555	277 665	299 038	321 229
ČR celkem	2 611 442	2 592 239	2 837 831	3 001 820	3 251 556

Počet platných ŽO v ČR

Počet ŽO dle typů živnosti

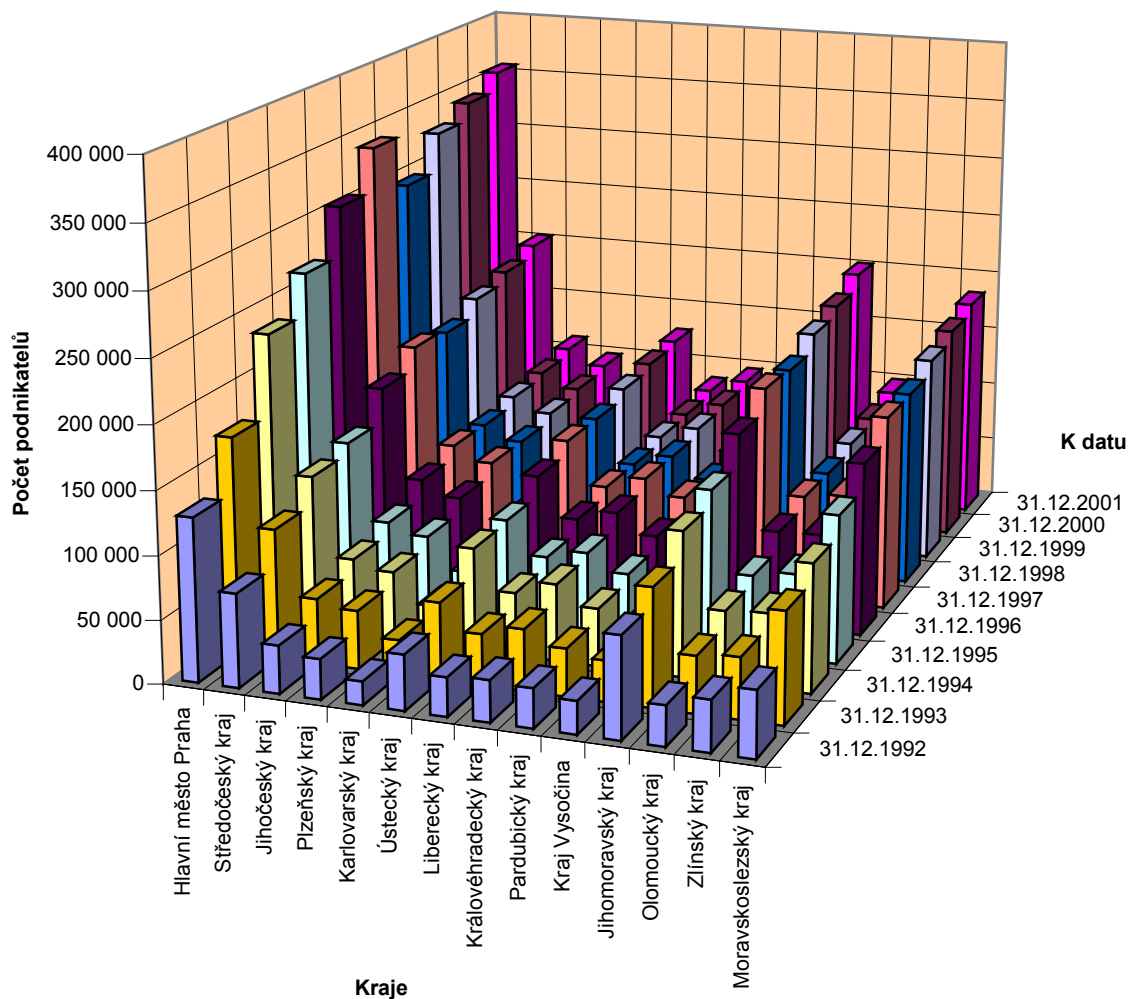

Počet podnikatelů v ČR celkem

Počet podnikatelů ke dni :	31.12.1992	31.12.1993	31.12.1994	31.12.1995	31.12.1996
<i>Hlavní město Praha</i>	128 543	170 909	233 796	265 982	304 984
<i>Středočeský kraj</i>	73 833	102 336	124 035	131 902	158 599
<i>Jihočeský kraj</i>	37 732	51 450	61 252	70 516	85 505
<i>Plzeňský kraj</i>	31 644	46 185	54 913	62 649	74 024
<i>Karlovarský kraj</i>	18 546	27 141	31 757	37 424	45 919
<i>Ústecký kraj</i>	43 519	60 776	81 680	83 495	99 481
<i>Liberecký kraj</i>	30 362	40 333	50 074	57 276	67 512
<i>Královéhradecký kraj</i>	32 733	48 276	61 132	64 506	76 453
<i>Pardubický kraj</i>	30 930	37 526	45 878	51 381	60 937
<i>Kraj Vysočina</i>	25 715	32 116	38 722	45 642	55 023
<i>Jihomoravský kraj</i>	79 399	92 962	114 449	126 297	151 234
<i>Olomoucký kraj</i>	31 438	44 735	56 398	61 947	76 042
<i>Zlínský kraj</i>	40 015	47 932	58 608	67 111	77 123
<i>Moravskoslezský kraj</i>	51 715	87 180	101 226	117 509	138 009
ČR celkem	656 124	889 857	1 113 920	1 243 637	1 470 845

Počet podnikatelů ke dni :	31.12.1997	31.12.1998	31.12.1999	31.12.2000	31.12.2001
<i>Hlavní město Praha</i>	339 605	295 054	326 425	340 444	355 826
<i>Středočeský kraj</i>	175 816	171 712	184 698	192 942	201 817
<i>Jihočeský kraj</i>	95 434	94 451	101 004	104 944	109 820
<i>Plzeňský kraj</i>	84 083	83 505	89 850	93 567	97 106
<i>Karlovarský kraj</i>	50 993	49 360	52 755	55 187	56 800
<i>Ústecký kraj</i>	109 815	109 893	117 677	122 492	125 837
<i>Liberecký kraj</i>	74 508	74 228	78 962	80 384	83 911
<i>Královéhradecký kraj</i>	85 051	84 470	89 740	92 288	95 493
<i>Pardubický kraj</i>	72 739	67 914	72 952	76 019	78 928
<i>Kraj Vysočina</i>	61 883	61 894	66 212	68 105	71 043
<i>Jihomoravský kraj</i>	169 881	167 432	180 829	188 513	200 511
<i>Olomoucký kraj</i>	84 329	83 891	90 197	93 154	98 298
<i>Zlínský kraj</i>	88 474	89 835	94 068	99 431	103 508
<i>Moravskoslezský kraj</i>	156 261	157 171	167 765	175 733	182 807
ČR celkem	1 648 872	1 590 810	1 713 134	1 783 203	1 861 705

Počet podnikatelů v ČR

6. Proexportní politika

Vývoj proexportních podmínek

- V dubnu 1999 vláda přijala centrální proexportní dokument pod titulem Proexportní politika. O jeho naplňování předkládá pravidelně obsáhlou zprávu Parlamentu ČR pod titulem Informace obsahující rozbor stavu vývozu a jeho podpory.
- V roce 2001 přijala vláda zásadní materiál Strategie posílení národohospodářského růstu, jehož významnou součástí je kapitola Urychlení růstu externí ekonomiky agresivní podporou exportu.
- Na oba jmenované dokumenty navazuje aktuálně materiál Vyhodnocení obchodní bilance za rok 2001 a opatření ke zlepšení jejích výsledků.

Odstraňování tarifních a netarifních bariér vývozu

- Světová obchodní organizace přijala na své IV. Konferenci v roce 2001 dokument umožňující zahájit nové kolo mnohostranných obchodních jednání. Nová jednání umožní zlepšit přístup českých výrobků na trhy partnerů a napomohou koordinaci obchodní politiky ČR s politikou EU v rámci procesu přístupu.
- Ve vztahu k EU bylo ukončeno snižování cel a množstevních omezení vzájemného obchodu průmyslovými výrobky, byl rozšířen rozsah koncesí pro obchod zemědělskými výrobky a zahájeno odstraňování technických překážek obchodu. Byl tak splněn základní cíl obchodní části Evropské dohody ČR-ES, tj. vytvoření oblasti volného obchodu.
- V rámci CEFTA byly přijaty protokoly týkající se panevropské kumulace původu zboží, které zároveň rozšiřují liberalizaci vzájemného zemědělského obchodu.
- Podařilo se aktivizovat činnost smíšených komisí, zřízených na základě dvoustranných obchodních dohod. Za hodnocené období 1998 – 2001 vzrostl vývoz do arabských zemí o 9 %, do států subsaharské Afriky o 6 %, do zemí Latinské Ameriky o 34 % a do asijských států o 22 %.

Pojišťování a financování vývozu se státní podporou

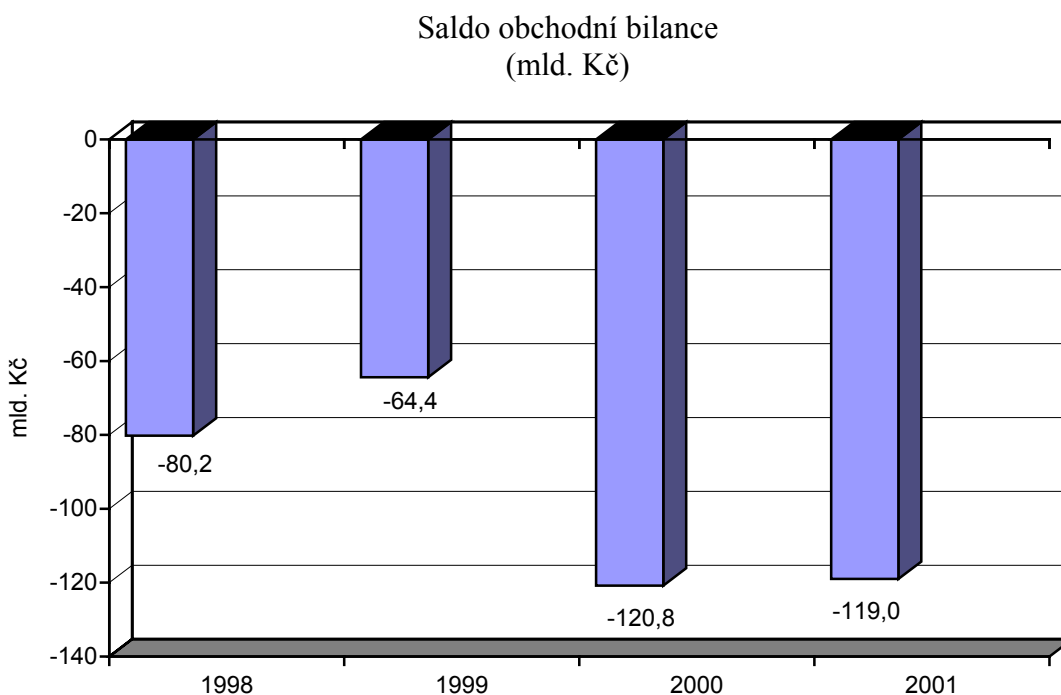
- V říjnu 2001 schválila vláda dokument o rozvoji státní podpory exportu v působnosti Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a.s. (EGAP) a České exportní banky, a.s. (ČEB) v současné fázi transformace českého národního hospodářství.
- V listopadu 2001 získala ČR statut řádného člena ve skupině Participantů v Ujednání o pravidlech pro státem podporované vývozní úvěry (Konsensus OECD).
- V lednu 2002 schválila vláda novelu zákona č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou, ve znění pozdějších předpisů.
- Objem pojištěných vývozních úvěrů EGAP se zvýšil z 35 mld. Kč v roce 1998 na 86 mld. Kč v roce 2001.
- U ČEB se zvýšil objem uzavřených úvěrových smluv z 2,4 mld. Kč v roce 1998 na 27,7 mld. Kč v roce 2001.

Informatika, poradenství a vzdělávání

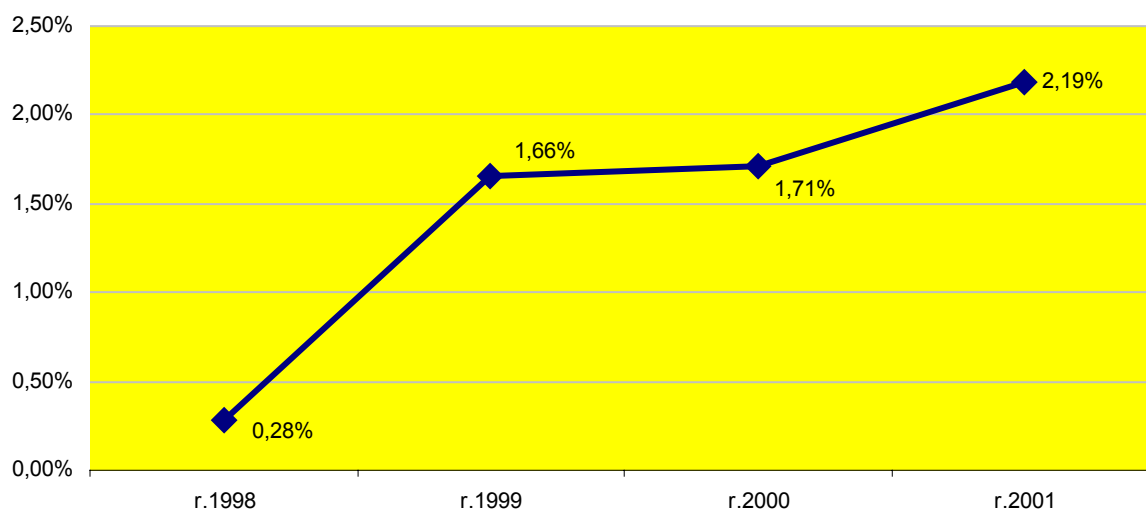
- V rozmezí let 1998-2002 lze zaznamenat zásadní pozitivní posun v činnosti agentury CzechTrade. Směr její činnosti je určen „Střednědobou strategií agentury CzechTrade“, která byla vzata na vědomí vládou ČR v rámci projednání Proexportní politiky v dubnu 1999.
- CzechTrade se výrazně posunul ke svému cíli, tj. vybudování organizace, plně srovnatelné s obdobnými úspěšně fungujícími vládními proexportními agenturami v zemích EU.
- Proexportní služby CzechTrade dnes agentura poskytuje prostřednictvím 22 vlastních zahraničních kanceláří, což je nárůst o 70 % oproti roku 1998.
- V říjnu 1998 byla uzavřena Dohoda o spolupráci MZV a MPO v otázkách spojených se zabezpečováním zahraničně obchodní politiky, zahraničního obchodu a podpory exportu v činnosti zahraniční služby ČR
- Počet obchodně ekonomických úseků zastupitelských úřadů v zahraničí vzrostl z 57 v roce 1998 na 80 v roce 2002 a počet jejich pracovníků se zvýšil ze 66 v roce 1998 na současných 103.

Propagace a prezentace v zahraničí

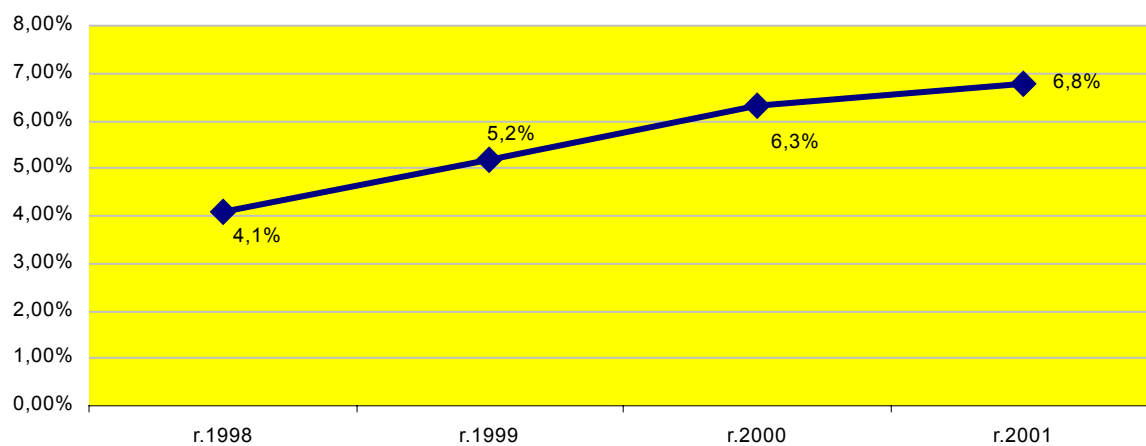
- O účinnosti oblasti propagace a prezentace českých výrobků a služeb v zahraničí svědčí skutečnost, že došlo k nárůstu českého vývozu do těch teritorií, kde byly organizovány české oficiální účasti na veletrzích.
- V roce 1998 zabezpečilo MPO 59 oficiálních účastí na veletržních akcích, v roce 2001 jich již bylo 68 a v roce 2002 se předpokládá realizace 72 akcí, které pokryjí téměř všechny obory průmyslu s výrazným akcentem na strojírenské položky.

Podíl ČEB na vývozu ČR celkem v letech 1998 - 2001
(podíl podepsaných smluv na objemu vývozu v %)

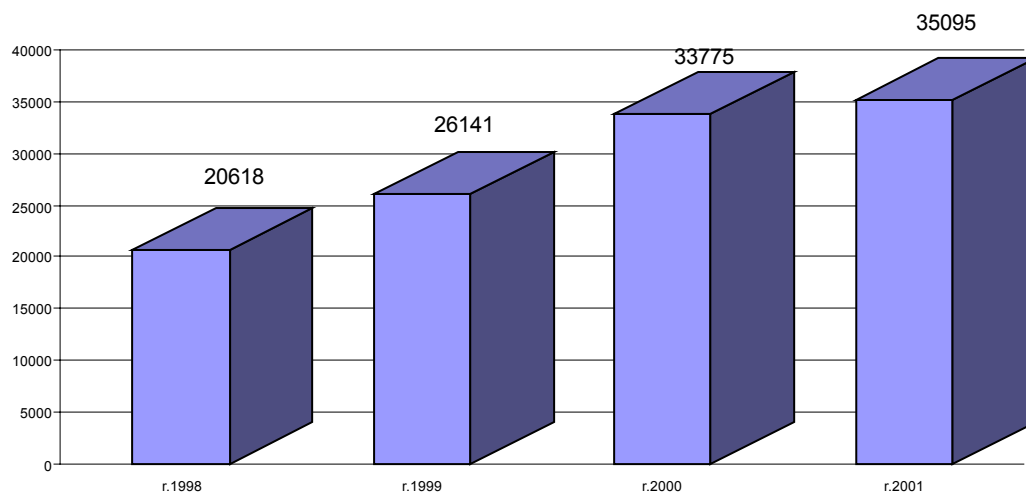

Vývoj podílu všech pojištěných úvěrů EGAP na celkovém českém exportu v letech 1998 - 2001 (v %)

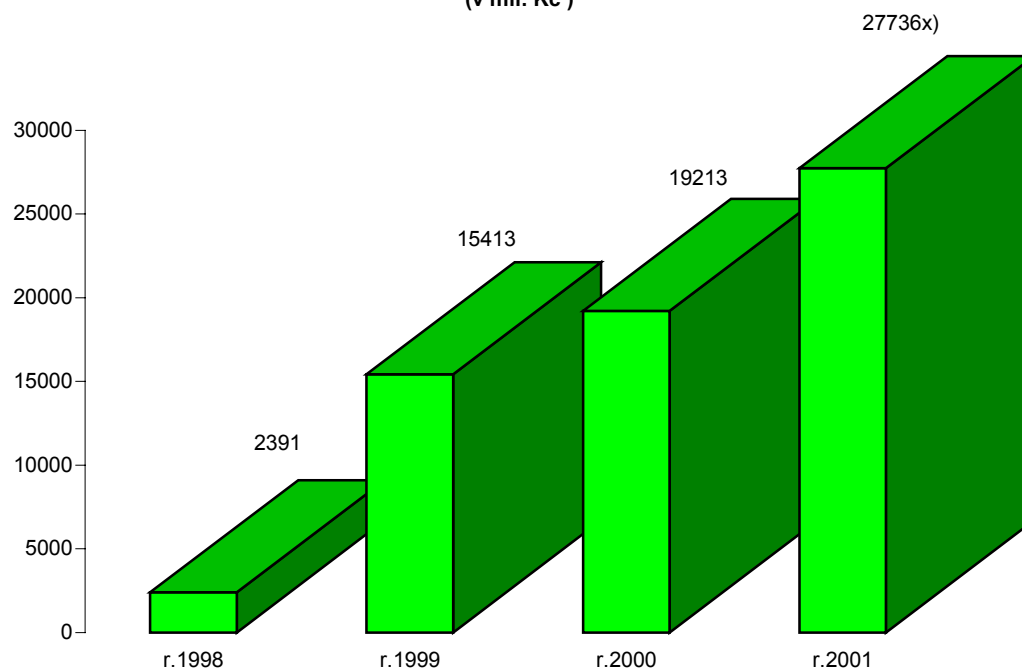

**Objem smluv EGAP pojištěných se státní podporou v letech 1998 - 2001
(v mil. Kč)**

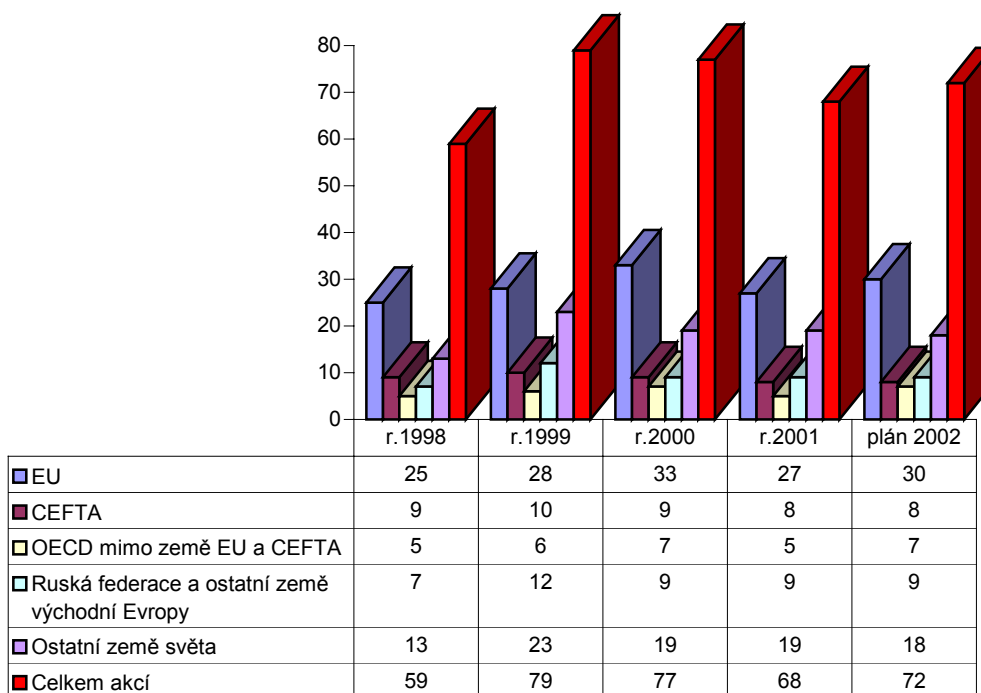

**Objem nově uzavřených smluv ČEB v letech 1998 - 2001
(v mil. Kč)**

x) včetně dodávky technologie tepelné elektrárny 2x500MW Shentou (cca 7700 mil. Kč)

Přehled oficiálních účastí ČR na mezinárodních veletrzích a výstavách v zahraničí v letech 1998 - 2002 dle teritoriálního členění

7. Spotřebitelská politika

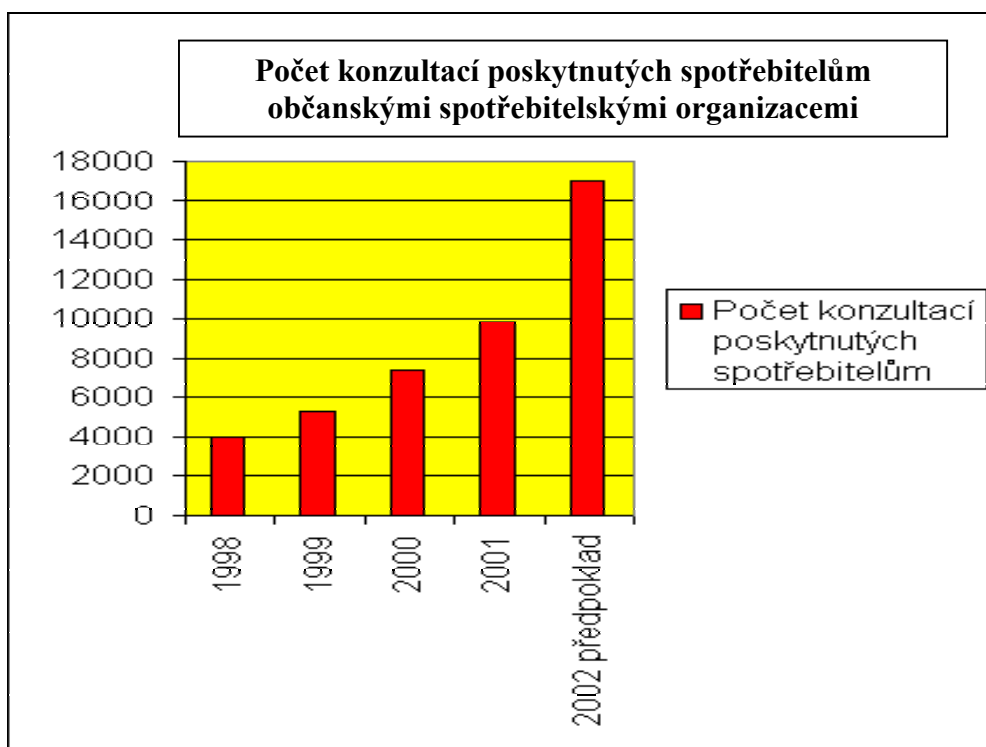
V průběhu let 1998 – 2002 česká spotřebitelská politika postupně přestala být předmětem trvalé kritiky ze strany Evropské unie a stále častěji je naopak dávána ostatním kandidátským zemím za příklad, hodný následování.

- Rozhodující činnosti, vyvíjené v oblasti ochrany spotřebitelů, vycházely ze strategických dokumentů Koncepce spotřebitelské politiky na léta 1999 – 2000 a na léta 2001 – 2005. Tyto dokumenty jsou ve své podstatě plánem restrukturalizace českého systému ochrany spotřebitele na systém plně slučitelný se stavem v EU. K žádoucím změnám došlo zejména v oblasti legislativy, tržního dozoru, podpory občanských spotřebitelských organizací, systému výchovy a vzdělávání spotřebitelů, ale i v zapojení podnikatelských subjektů do procesu „kultivace“ podnikatelského prostředí.
- Právní úpravy, realizované v zájmu ochrany spotřebitelů, odpovídaly výsledkům analýz zajištění základních práv spotřebitelů a potřebě implementovat příslušné legislativní předpisy Evropských společenství do právního řádu ČR. Od poloviny roku 1998 do současné doby tak bylo převzato 11 předpisů Evropských společenství z oblasti ochrany spotřebitelů, a to buď formou novel stávajících zákonů či přijetím nových zákonů, případně vyhlášek. Zbývajících 5 evropských předpisů je nyní projednáváno v některém stadiu legislativního postupu. S právem Evropských společenství tak byla sladěna zejména oblast obecné bezpečnosti výrobků, odpovědnosti za škody způsobené vadami výrobků, označování vybraných výrobků, ochrany ekonomických zájmů spotřebitelů a sjednávání spotřebitelského úvěru. Kromě toho byl novelizován zákon o České obchodní inspekci a zákon o České zemědělské a potravinářské inspekci, což vedlo ke zpřesnění kompetencí těchto dozorových orgánů, zefektivnění výkonu státního dozoru nad vnitřním trhem a k zabezpečení účinnějšího postihu prodeje padělek a nedovolených napodobenin.

- Hlavním smyslem těchto právních úprav je zajistit bezpečnost a potřebnou informovanost spotřebitelů, jejich ochranu při některých specifických formách prodeje (např. při podomním či zásilkovém prodeji) a vytvoření takových podmínek, aby spotřebitel při uzavírání smluv nebyl jako slabší strana znevýhodňován. Neméně významné je však i vytváření jednotného a průhledného právního prostředí pro podnikatelské subjekty. Podpora zdravého konkurenčního prostředí tak omezuje možnosti pro uplatňování nereseriozních firem na vnitřním trhu.
- Pro spotřebitele mají v poslední době stále rostoucí význam samoregulační aktivity podnikatelských subjektů, zejména některých obchodních firem. Etické kodexy, které nepotřebují právní podporu, jsou účinným nástrojem v úsilí o získání zákazníka a k prosazení se v konkurenčním prostředí. Tyto aktivity jsou vhodnou formou podporovány, zejména v součinnosti podnikatelských svazů, spotřebitelských organizací a státních orgánů. Ministerstvo průmyslu a obchodu se významnou měrou podílelo na jejich současném rozvoji v prostředí české podnikatelské veřejnosti.
- Velký význam má v posledních letech rozvoj činnosti občanských spotřebitelských organizací. V současné době pracuje v ČR v rámci spotřebitelského hnutí celkem třináct nezávislých spotřebitelských organizací, z nichž většina je sdružena v některé ze dvou vrcholových asociací. V roce 2000 byla ČR první z kandidátských zemí, která ustavila Spotřebitelský poradní výbor jako oficiální platformu pro dialog mezi spotřebitelskými organizacemi a vládou. Spotřebitelské organizace se angažují zejména v oblasti osvěty, vydávání spotřebitelských tiskovin a poskytování bezplatných poradenských a informačních služeb ve více než padesáti poradenských místech. Realizace konkrétních projektů spotřebitelských organizací je finančně podporována ze státního rozpočtu formou neinvestičních dotací, které mají vzrůstající trend. Poskytované rady spotřebitelům přispívají k předcházení, ale v řadě případů i k přímému urovnání spotřebitelských sporů. Tato poradenská činnost včetně mimosoudního řešení spotřebitelských sporů snižuje zatížení dozorových a soudních orgánů. Počet konzultací poskytnutých spotřebitelům dosáhl v roce 2001 téměř 10 tisíc (viz tabulka a graf). Je možno konstatovat, že tento stav je příznivější, než v řadě členských států EU. Postupně roste i členská základna v rámci spotřebitelského hnutí, spokojenost lze vyslovit i se spotřebitelskou publicistikou jak ve vlastních prostředcích nezávislých občanských spotřebitelských organizací, tak i realizovaných prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků.

Počet poradenských míst občanských spotřebitelských organizací, počet konzultací poskytnutých spotřebitelům v rámci aktivit těchto organizací a výše dotace ze státního rozpočtu na realizaci jejich projektů

Rok	1998	1999	2000	2001	2002 předpoklad
Počet poradenských míst	8	11	42	53	77
Počet konzultací poskytnutých spotřebitelům	4022	5282	7422	9868	17000
Výše dotace (v tis. Kč)	5000	6000	10000	10000	13800

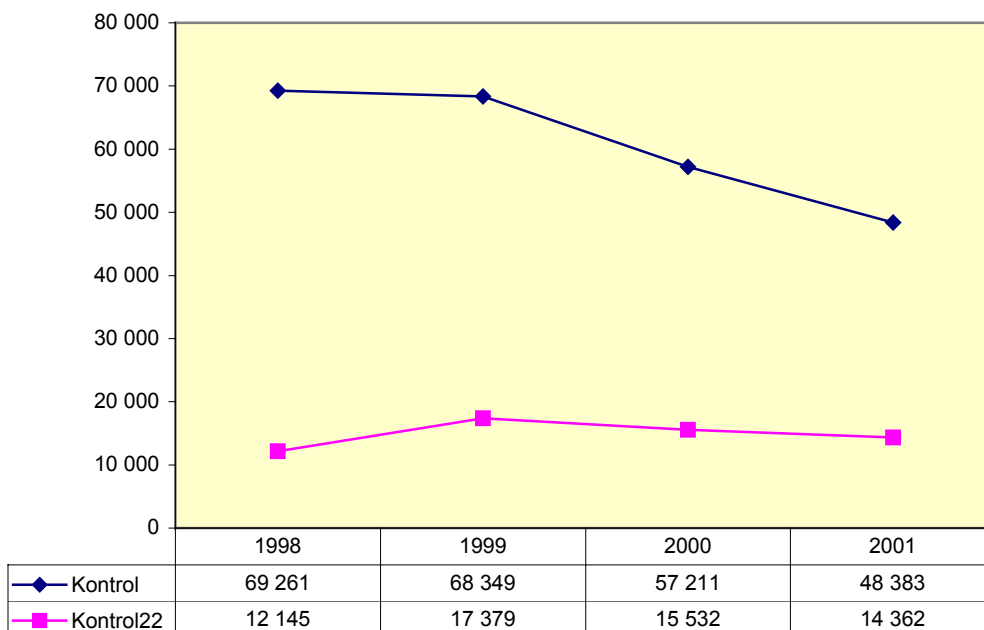

Ochrana spotřebitelů – Česká obchodní inspekce

- V letech 1998 – 2001 došlo k legislativnímu posílení pravomocí České obchodní inspekce v oblasti dozoru nad trhem. ČOI nadále kontroluje právnické a fyzické osoby prodávající nebo dodávající výrobky a zboží na vnitřní trh, poskytující služby nebo vyvíjející jinou obdobnou činnost, ale charakter kontrolní působnosti se výrazně změnil.
- Dozorové kompetence byly ve sledovaném období využívány především na oblast kontroly technických požadavků na výrobky, uvádění bezpečných výrobků na trh a dále pak na dozor nad porušováním některých práv duševního vlastnictví nebo dozor nad kvalitou PHM. Zvýšená pozornost byla věnována stánkovému prodeji, kde bylo zjišťováno největší množství výrobků, které porušovaly některá práva duševního vlastnictví. Díky legislativním změnám získala ČOI možnost tyto výrobky zajistit a likvidovat.
- Počet kontrol provedených ve sledovaném období vyjadřuje následující tabulka a na ni navazující grafické znázornění trendu zaměření dozoru na technicky i časově náročné kontrolní akce:

Celkový počet kontrol ČOI v roce 2001	48 383
<i>Z toho: dle zákona č.22/1997 Sb.</i>	14 362
Celkem zjištěno porušení	19 084
<i>Z toho: v rámci zákona č.22/1997 Sb.</i>	2 286
Celková hodnota výrobků nesplňujících podmínky uvedení na vnitř. trh v tis.Kč	389 884,4
<i>Z toho: porušení průmysl. a duševního vlastnictví v tis.Kč (zabaveno)</i>	217 665,5
porušení informační povinnosti v tis.Kč	127 157,6
Ostatní výrobky v tis.Kč	4 262,2

**Celkový počet kontrol ČOI a z toho kontroly dle zák. č.22/1997 Sb.,
o technických požadavcích na výrobky**

- Nižší počet kontrol je dán vzrůstající složitostí, různorodostí a náročností kontrolní činnosti, zejména dozoru nad bezpečností výrobků, ochrany práv duševního vlastnictví, kontroly finančních služeb nebo environmentálních kritérií u výrobků podle nově implementovaných předpisů EU. Pro srovnání – ČZPI při zhruba stejném počtu zaměstnanců, stabilní a druhově kompaktní agendě vykázala loni 22 000 kontrol.
- Z hlediska zákona č. 22/1997 Sb. je vyšší procento zjištěných závad u dovozců než u výrobců. Zatímco u technické kontroly je absolutní procento zjištěných závad 15,9 %, u dovozců je to 18,4 % v následujících hodnotách výrobků nevhodných na trh:

Počet kontrol podle zákona č.22/1997 Sb. u dovozců	1731
Procento zjištěných závad	18,4%
Pozastaven/zakázán prodej ks výrobků	79 379
Hodnota výrobků nesplňujících podmínky uvedení na vnitřní trh v Kč (zákaz)	11 730 229

- Nemalá pozornost byla věnována kontrole stánkového prodeje, a to zejména na tržištích. Výsledky kontrol se zjištěnou závadou zobrazuje následující tabulka:

Rok	1998	1999	2000	2001
Počet kontrol stánků	7595	8205	8547	6981
Podíl kontrol se zjištěnou závadou	82,3%	79,0%	75,2%	80,4%

- Pravidelně jsou prováděny i kontroly zaměřené na zjišťování padělků a nedovolených napodobenin. Významný podíl v této oblasti ochrany spotřebitele mají i kontroly dodržování informační povinnosti zejména u textilu a obuvi. Celá problematika je vykazována komplexně a předkládáme následující hodnoty:

Podrobnější analýza dodržování informační povinnosti u textilu a obuvi:

	Počet kontrol	Se závadou	v %
Textil	6387	2508	39,3
Obuv	5569	3459	62,1

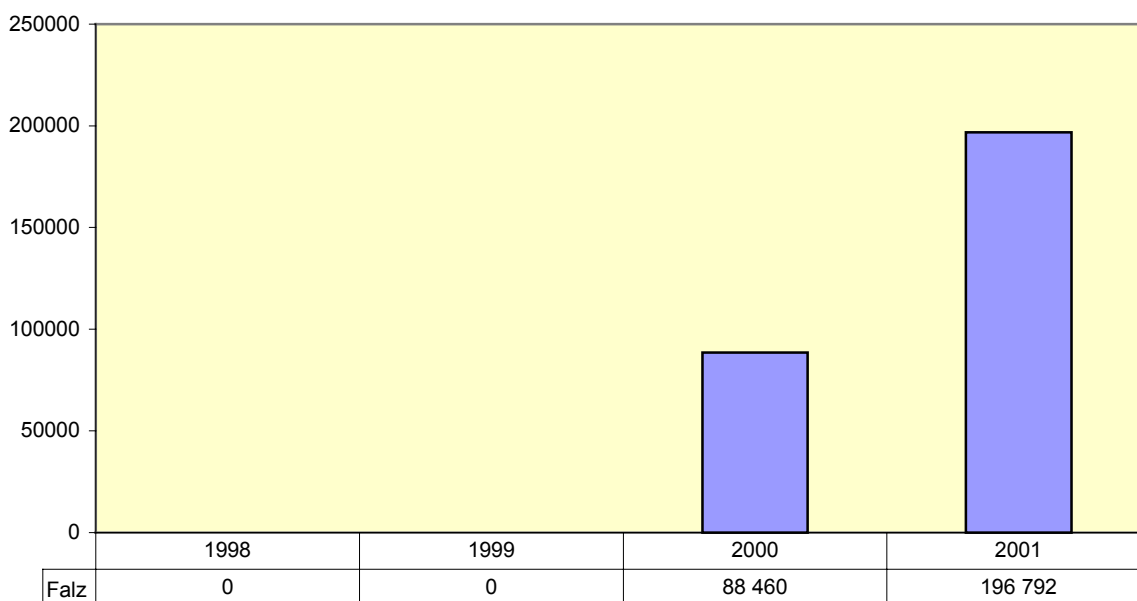
Podrobnější analýza provedených kontrol obuvi:

	Vyrobeno v Česku	Vyrobeno v EU	<i>Ostatní</i>
Podíl ks na trhu	20,7%	24,3%	54,9%
Podíl závadných ks	4,7%	3,9%	91,4%
Z toho stánky:			
Podíl ks na trhu	4,6%	6,5%	88,9%
Podíl závadných ks	0,7%	1,4%	97,8%

Celkový přehled kontrol zaměřených na zjišťování padělků a nedovolených napodobenin:

Počet kontrol na falzifikáty (vše za celý rok 2001)	1753
Z toho: počet kontrol se zjištěnou závadou	1301
Počet ks zabavených výrobků v tisících	196,8
Celková hodnota v cenách originálu v mil. Kč	217,7
Z toho: textil	60,8%
audio-video	29,6%
Již zlikvidováno tis.ks zabavených od 1.9.2000	183,6

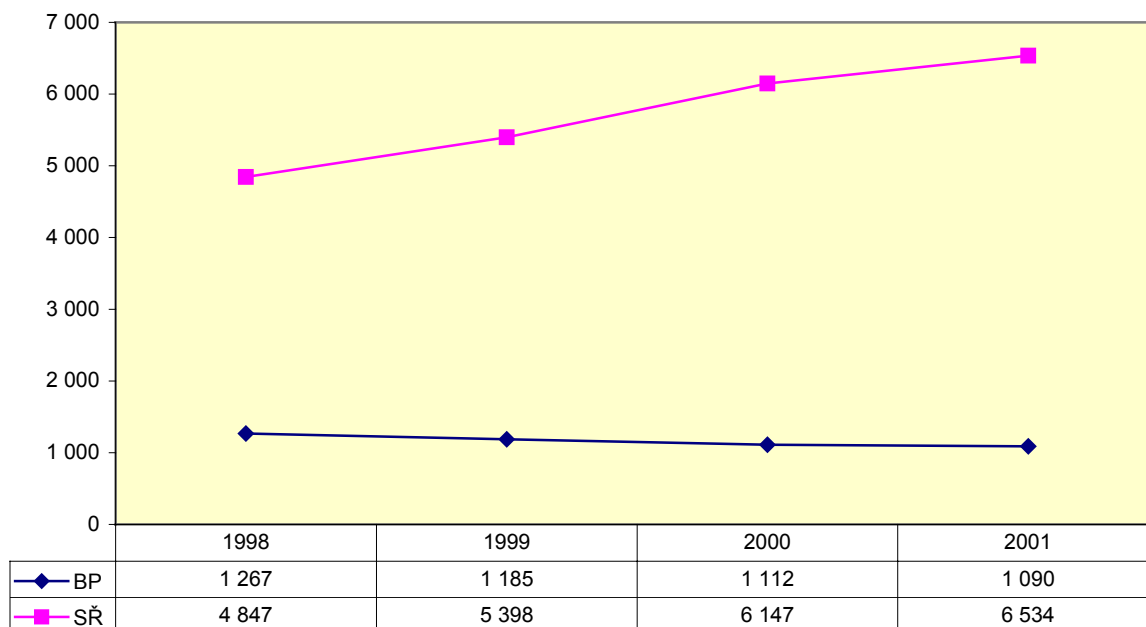
Počet zabavených falzifikátů

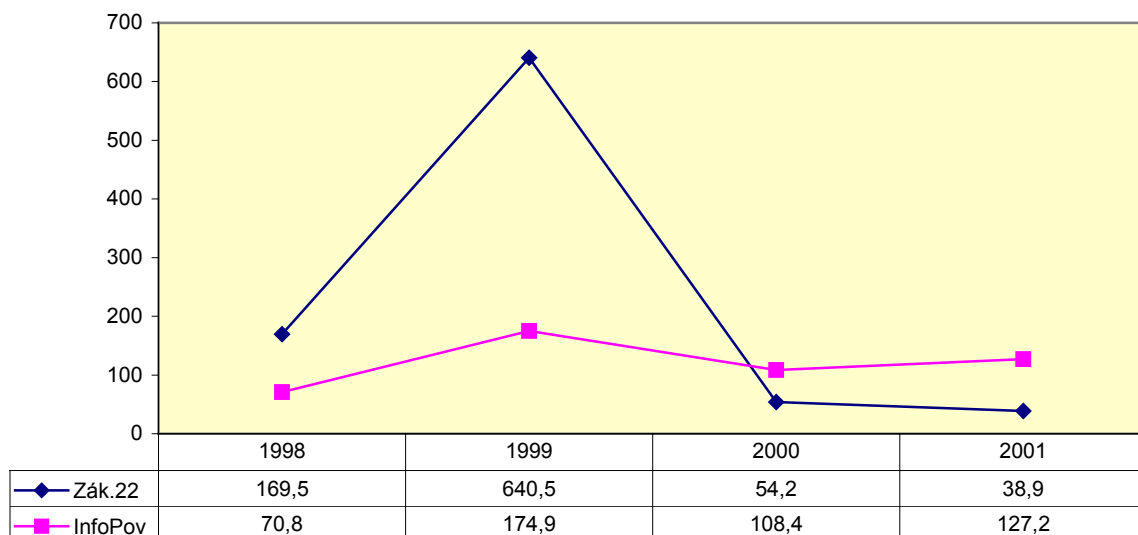
- Kvalitativně vyšší úroveň dozorové činnosti prováděné ČOI zobrazují i následující údaje o činnosti ČOI prezentované ve formě časových řad:

	1998	1999	2000	2001
Celkový počet kontrol	69 261	68 349	57 211	48 383
Počet kontrol dle zákona č.22/1997 Sb.	12 145	17 379	15 532	14 362
Počet kontrol se zjištěnými falzifikáty	0	75	1 019	1 301
Počet ks zjištěných falzifikátů	0	2562	96 996	196 792
Počet ks zabavených falzifikátů	0	0	88 460	196 792
Hodnota zjištěných falzifikátů v ceně originálu v mil. Kč	0	3,6	127,9	217,7
Hodnota zákazu prodeje zboží za závadu dle zákona č.22/1997 Sb. v mil. Kč	169,5	640,5	54,2	38,9
Hodnota zákazu prodeje zboží za nesplnění informační povinnosti v mil. Kč	70,8	174,9	108,4	127,2
Počet udělených blokových pokut (BP)	21 660	18 844	15 454	12 857
Průměrná bloková pokuta v Kč	1 266,7	1 185,2	1 111,8	1 089,6
Počet pokut vydaných ve správním řízení (SR)	3 011	4 556	3 428	4 148
Průměrná pokuta ve správním řízení v Kč	4 847,2	5 397,7	6 147,3	6 534,0
Zjištěné diskriminace - dvojí ceny	27	91	94	101

Srovnání výše průměrné pokuty v Kč

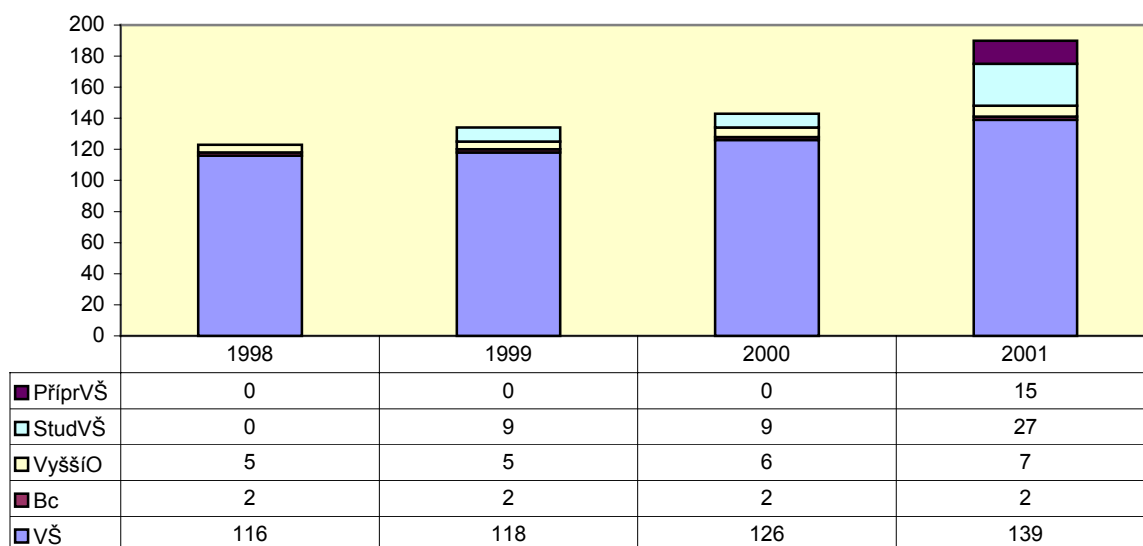

Výše zákazu v mil. Kč pro porušení zák.č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, a porušení informační povinnosti dle zák.č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele

- Výrazný pokles zákazů je dokladem zvládnutí nových požadavků na dokladování bezpečnosti výrobků podnikatelskou sférou (účinnost zákona č. 22/1997 Sb. od 1. 9. 1997) a tudíž i pozitivního přínosu kontrolní činnosti.
- Nové povinnosti kladou vyšší nároky na vzdělání, kvalifikaci i metodickou přípravu inspektorů. Změny kvalifikační struktury zaměstnanců ČOI vyjadřuje následující graf:

Počet zaměstnanců ČOI s VŠ, vyšším odborným vzděláním, studujících a v přípravném studiu na VŠ

IV. Strukturální politiky

1. Oblasti průmyslové politiky

Průmyslová politika - základní koncepční materiál vytyčující hlavní směry k posílení konkurenceschopnosti a výkonnosti průmyslu ČR.

- Ve smyslu programového prohlášení vlády byla MPO vypracována Koncepce průmyslové politiky. Včasná příprava této koncepce, která byla zahájena ihned po nástupu současné vlády a schválení cílů a iniciativ Koncepce průmyslové politiky vládou České republiky v dubnu 1999, umožnilo v červnu 1999 předběžně **uzavřít jednání s Evropskou komisí o kapitole průmyslová politika**. V konečné podobě byla Koncepce průmyslové politiky schválena vládou v lednu roku 2000, usnesením č. 51/2000.
- Základním cílem průmyslové politiky je zachování a další rozvoj existujícího konkurenceschopného a efektivně produkujícího průmyslového potenciálu tak, aby ČR udržela a posílila své pozice v globální světové ekonomice. Průmyslová politika je založena na:
  - Účinném využívání výsledků vědy a výzkumu
  - Restrukturalizaci odvětví a oborů i jednotlivých podniků
  - Dokončení privatizace strategických průmyslových podniků
  - Na využívání mezinárodní výrobní spolupráce - offshory
  - Rozvoji lidských zdrojů v průmyslu.

Realizační dokument koncepce průmyslové politiky - Sektorový operační program Průmysl na období let 2001 až 2006

- Dokument definuje soubor opatření (programů), která se postupně realizují v jednotlivých letech a jsou v souladu s prioritami rozvoje průmyslu v České republice. Jedná se o následující priority:
  - Podpora podnikání v průmyslu a průmyslových službách
  - Restrukturalizace průmyslové výrobní základny
  - Zvyšování konkurenceschopnosti průmyslové produkce
  - Rozvoj lidských zdrojů.
- V roce 2001 bylo v rámci Sektorového operačního programu Průmysl vyhlášeno celkem 10 programů podpory. Ze státního rozpočtu bylo pro rok 2001 vyčleněno na jednotlivé programy celkem 240 mil.Kč. Státní podpora ve výši 202,3 mil.Kč byla poskytnuta celkem 112 projektům. Celkové náklady na řešení projektů jsou 1 411,4 mil. Kč.

Podpora tvorby nových pracovních míst – v letech 1999 až 2000 vytvořeno téměř 2000 nových pracovních míst.

- V roce 1999 byly Ministerstvu průmyslu a obchodu poskytnuty dotační prostředky:
  - 350 mil. Kč na tvorbu nových pracovních příležitostí v letech 1999 až 2000 v utlumované části OKD;
  - 250 mil. Kč na tvorbu nových pracovních příležitostí v letech 1999 až 2000 v regionu severozápadní Čechy.
- Oba programy byly orientovány především na rychlé zřízení a obsazení nových pracovních míst. Pro utlumované části OKD byly vyčleněny dotační prostředky pro okresy s vysokou nezaměstnaností (Ostrava, Karviná a Frýdek Místek), jejíž příčinou byl útlum hornických činností v OKD, a.s. Pro region severozápadní Čechy byly vyčleněny dotační prostředky pro okresy s nejvyšší nezaměstnaností a to pro Ústí nad Labem, Děčín, Teplice, Litoměřice, Louny, Most, Chomutov, Cheb, Karlovy Vary a Sokolov.
- Hlavním kritériem pro poskytnutí dotace bylo zřízení nových pracovních míst v lokalitách severozápadních Čech a severní Moravy. V oblasti severozápadních Čech bylo do konce roku 2000 vytvořeno 989 nových pracovních míst, v OKD 987 nových pracovních míst. Podle předběžných údajů bude počet nových pracovních míst za rok 2001 obdobný.

Restrukturalizace odvětví, oborů a podniků - faktor k ozdravení ekonomiky podniků

- V dubnu 1999 přijala vláda tzv. Revitalizační program (usnesení vlády č. 354/1999). Tento program se týkal především velkých a předlužených podniků, které ztratily schopnost produkovat dostatek prostředků na zajištění svého provozu, obnovy a rozvoje vlastními silami. S cílem vyřešení situace těchto podniků byla vytvořena Revitalizační agentura, do jejíhož portfolia bylo, na základě doporučení Hodnotitelské komise složené ze zástupců resortů a věřitelských bank, vybráno celkem 8 velkých průmyslových podniků, jejichž zhroucení by mělo velký ekonomický a sociální dopad. Jednalo se o tyto společnosti: Aliachem, a.s., Hutní montáže Ostrava, a.s., Spolana, a.s., Neratovice, ČKD Holding, a.s., Praha, Škoda, a.s., Plzeň, Tatra, a.s., Kopřivnice, Vítkovice, a.s. a Zetor, a.s., Brno. Hlavním, neopomenutelným kritériem výběru podniků, byla jejich životaschopnost vyjádřená kladnou hodnotou ukazatele EBIT, resp. naděje na jeho rychlé dosažení v důsledku provedených restrukturalizačních opatření. Tato kritéria pro vstup do programu byla stanovena na základě konzultace s Evropskou komisí, která proběhla při přípravě programu. Všechny společnosti zařazené do programu byly hodnoceny jako životaschopné a v řadě případů do společností již vstoupili privátní investoři (Aliachem, ZPS, Tatra, Spolana).
- Restrukturalizace dále pokračuje prostřednictvím **České konsolidační agentury**, která se na základě zákona č. 239/2001 Sb., o České konsolidační agentuře, stala od 1. září 2001 právním nástupcem Konsolidační banky Praha, s.p.ú. K výkonu činnosti podle § 3 odst. 1 b) tohoto zákona byla usnesením vlády č. 1000 ze dne 3. října 2001 zřízena **Rada vlády ČR – Investiční rada**.
- Investiční rada v součinnosti s ČKA realizuje programy EXIT a ROZVAHA, které byly připraveny v rámci nově koncipované „**Strategie posílení národohospodářského růstu**“. Tyto programy stabilizace a oživení vybraných průmyslových podniků představují soubor opatření nutných k řešení financování zejména provozu a závazků předlužených a podkapitalizovaných průmyslových společností a jejich restrukturalizace

včetně změn vlastnických poměrů. Jedná se o společnosti s přímou majetkovou nebo úvěrovou účastí státu, které se v současné době nacházejí v portfoliu aktiv České konsolidační agentury (ČKA), nebo budou na základě rozhodnutí vlády do tohoto portfolia dodatečně převedeny.

Úspěšné dokončení privatizace - faktor stabilizace průmyslu a posílení jeho konkurenceschopnosti

- V oblasti privatizace bylo stěžejním úkolem kromě doprivatizování majetku státních podniků také privatizace majetkových účastí státu v akciových společnostech, zejména strategických společnostech. Jednalo se o uhelné a petrochemické společnosti, dále o distribuční společnosti elektroenergetické a plynárenské a dominantního výrobce a dodavatele elektřiny ČEZ, a.s. a plynu Transgas, a.s. Významným úkolem bylo i odvětví hutnictví, které bude muset současně projít restrukturalizací. V resortu MPO z více než 1700 subjektů určených k privatizaci zbývá privatizovat 73 podniků a akcie u 28 akciových společností kde MPO spolupracuje s FNM ČR při výkonu akcionářských práv.
- V resortu Ministerstva průmyslu a obchodu zbývalo ke dni 1.7.1998 k dokončení privatizace celkem 242 subjektů, vesměs státních podniků s celkovým objemem majetku v účetní hodnotě cca 46 mld. Kč. K témuž dni bylo v působnosti Fondu národního majetku ČR 198 akciových společností, které vznikly transformací subjektů původně spadajících do resortu MPO a neměly ukončenou privatizaci akcií v celkové nominální hodnotě 143 mld. Kč. U 31 tzv. strategických společností vykonávalo MPO ve spolupráci s FNM akcionářská práva.
- V období od 1.7.1998 do 31.1.2002 bylo v oblasti privatizace dosaženo následujících výsledků:
  - V působnosti MPO byla dokončena privatizace 169 subjektů a majetku cca 42 mld. Kč. Jako nejvýznamnější lze uvést transformaci s.p. Transgas na akciovou společnost v květnu roku 2001 a následný prodej akcií.
  - Byla dokončena privatizace akcií u 72 akciových společností, v nominální hodnotě cca 14 mld. Kč. K nejvýznamnějším společnostem patří Mostecká uhelná, a.s., Chemické závody Sokolov, a.s., Spolana, a.s. a PARAMO, a.s. V současné době se realizuje prodej akcií a.s. Transgas, osmi distribučních plynárenských společností (smlouvy podepsány 29.1.2002) a a.s. Unipetrol (smlouva podepsána 12.2.2002). Dosažené výsledky privatizace jsou shrnuty v následující tabulce:

Ukazatel	Stav k 1.7.1998	Zprivatizováno do 31.1.2002
MPO:		
Počet subjektů k dokončení privatizace	242	169
Majetek určený k privatizaci v mld. Kč	46	42
FNM ČR:		
Počet akciových společností	198	72
Nominální hodnota akcií určených k privatizaci	143	14

Offsetové programy – podpora exportní výkonnosti, snižování nezaměstnanosti a růstu HDP

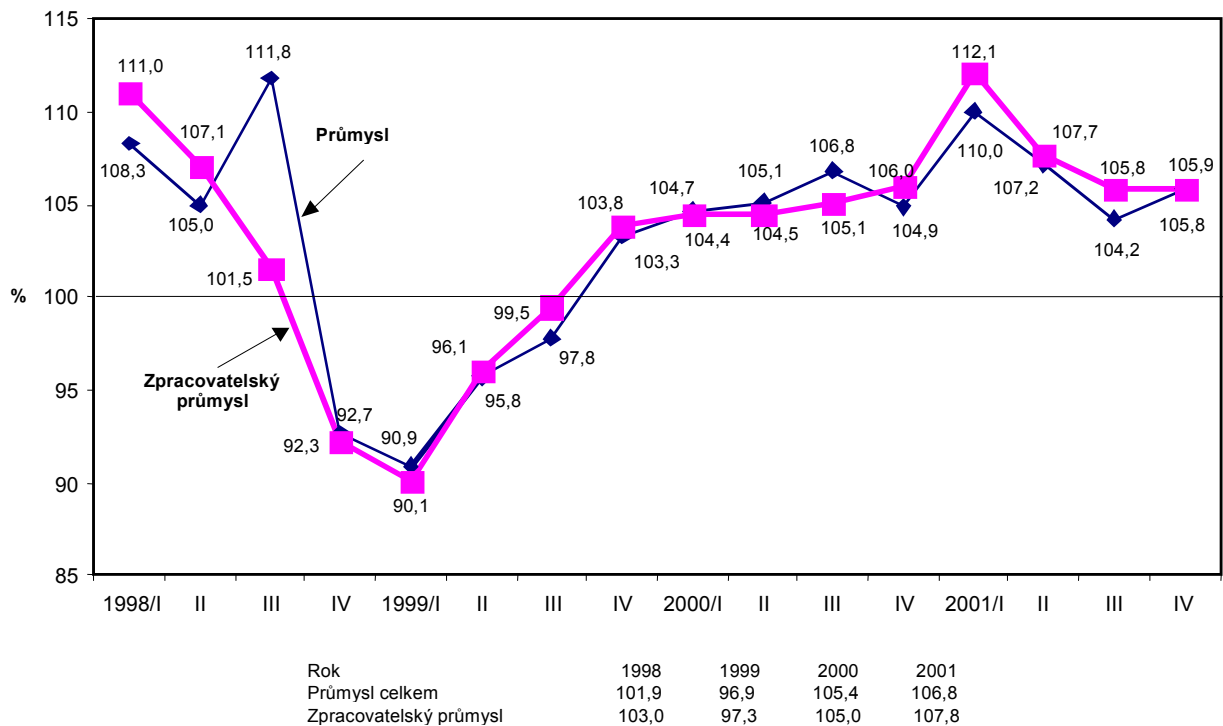
- V současné době probíhají v České republice tři offsetové programy v souvislosti s:
  1. Výstavbou radiokomunikačního systému složek Integrovaného záchranného systému (PEGAS), dodavatel: EADS Defence & Security Networks - EDSN (před fúzí Matra Nortel Communications), Francie. V současné době EDSN předložil informaci o realizaci tří schválených projektů. Informace je vyhodnocována a bude projednána na příští offsetové komisi.
  2. Dodávkou 7 elektrických rychlovlaků po 7 vozech, dodavatel: ALSTOM Ferroviaria. Realizace programu probíhá podle rámcové smlouvy uzavřené s jednotlivými dodavateli. ALSTOM předložil roční hodnotící zprávu, která byla projednána na zasedání offsetové komise dne 31. ledna 2002. V rámci offsetových transakcí společnosti ALSTOM Ferroviaria byl v roce 2001 realizován českými partnery objem tržeb ve výši 19 668 400 EUR.
  3. Nákupem supersoniků pro Armádu ČR, jehož smluvní zajištění je v současné době projednáváno v rámci kontraktačních jednání. V rámci přípravy svého offsetového programu firma BAE/SAAB již fyzicky zahájila realizaci několika významných offsetových projektů (např. výroba komponentů leteckých motorů ve Walteru v Jinoníci, investice zaměřená na export stavebních strojů ze Superstavu Dobruška, výroba komponentů pro letoun Gripen v Jihlavě, servis velkokapacitních letadel na letišti v Mošnově, vstup zahraničního investora do Škoda Electrical Machinery).
- Základní charakteristiky offsetového programu:
  - převažující počet offsetů je směřován do odvětví průmyslu, která procházejí náročnou restrukturalizací,
  - offsetové programy nabízejí komerční a marketingové začlenění průmyslových podniků do mezinárodních výrobních a obchodních struktur,
  - ekonomické efekty offsetových transakcí jsou propočteny na 10 let trvání programu, lze předpokládat, že ve skutečnosti budou funkční déle, než je požadovaný časový horizont,
  - zvýšení exportní výkonnosti a nově vytvořená pracovní místa přispějí dle nezávislého expertního posudku k růstu HDP v intervalu 0,5 – 1,0%.
- Kromě přímých finančně vyčíslitelných efektů lze očekávat rovněž efekty nepřímé:
  - zvýšení technologické úrovně výroby a podpoře výzkumu a vývoje,
  - zvýšení konkurenceschopnosti českého průmyslu a jeho exportní výkonnosti,
  - rozvoji regionů postižených vysokou nezaměstnaností,
  - pomoc při restrukturalizaci a dokončení privatizace,
  - nárůstu dalších vyvolaných zahraničních investic,
  - rozvoj vzdělanosti atd.

Podpora, která byla od roku 1998 věnována rozvoji konkurenceschopnosti českého průmyslu se projevila v příznivém vývoji ekonomických ukazatelů zpracovatelského průmyslu

Vývoj zpracovatelského průmyslu v letech 1997 – 2001

- Výsledky českého zpracovatelského průmyslu, dosahované v letech 1997 – 2001 lze hodnotit jako příznivé. Dynamicky rostly tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb (v b.c. o více než jednu třetinu, v s.c. o téměř 24 %) a přidaná hodnota z výroby ve stejném období stoupla téměř o dvacet procent, to vše při mírném poklesu počtu pracovníků (o 0,4 procentního bodu). Tento příznivý vývoj byl ovlivněn celou řadou faktorů:
  - příliv zahraničních investic,
  - zvýšenou poptávkou po výrobcích
  - investičními pobídkami

Index průmyslové produkce
(meziroční index v %)

- Negativně se do hospodářských výsledků promítalo časté a citelné kolísání světových cen ropy, od roku 2001 výrazný pokles světové konjunktury, dále teroristický útok na USA v roce 2001 a v neposlední řadě i silná koruna, která ztěžuje pozici našich exportérů na mezinárodních trzích.
- Výrazně se zlepšila bilance zahraničního obchodu se zbožím zpracovatelského průmyslu. Jestliže v roce 1997 dosáhlo záporné saldo maxima (-82,4 mld. Kč), pak v následujících letech se výrazně snížilo a v letech 1998 – 2001 nikdy nepřekročilo hranici 34 mld. Kč. Pozitivně lze hodnotit i fakt, že dynamika růstu exportu byla vyšší (2001/1997 – 181,9) nežli importu (2001/1997 – 165,3). Nejrychleji rostly tržby v odvětvích 25 – gumárenský a plastikářský průmysl (+57 %) a 34 – výroba dvoustupňových vozidel (+98 %).

Vývoj hlavních ekonomických ukazatelů v letech 1997 - 2001

Zpracovatelský průmysl OKEC 15 - 37		1997	1998	1999	2000	2001*		1998/ 1997	1999/ 1998	2000/ 1999	2001/ 2000
Tržby za prodej V a S (mil. Kč)	b.c.	1 422 289	1 507 919	1 518 092	1 763 924	1 905 038	%	106,0	100,7	116,2	108,0
	s.c. 94	1 205 764	1 222 131	1 231 249	1 370 214	1 491 669	%	101,4	100,7	111,3	108,9
Přidaná hodnota (mil. Kč)	b.c.	392 731	404 568	395 051	452 900	469 657	%	103,0	97,6	114,6	103,7
	s.c. 94	337 020	320 930	315 087	361 844	378 234	%	95,2	98,2	114,8	104,5
Počet pracovníků (osoby)		1 377 456	1 327 143	1 293 635	1 355 984	1 372 256	%	96,3	97,5	104,8	101,2
Produktivita práce z přidané hodnoty (tis. Kč/prac.)	b.c.	285	305	305	334	342	%	106,9	100,2	109,4	102,5
	s.c. 94	245	242	244	267	276	%	98,8	100,7	109,6	103,3

* předběžné hodnoty

Vývoj zahraničního obchodu s výrobky zpracovatelského průmyslu v letech 1997 - 2001

SKP 15 - 37		1997	1998	1999	2000	2001		1998/ 1997	1999/ 1998	2000/ 1999	2001/ 2000
Vývoz celkem (mil. Kč)		675 113	799 418	872 115	1 080 248	1 228 162	%	118,4	109,1	123,9	113,7
Dovoz celkem (mil. Kč)		757 555	826 257	890 709	1 113 881	1 251 879	%	109,1	107,8	125,1	112,4
Saldo celkem (mil. Kč.)		-82 442	-26 840	-18 593	-33 633	-23 717		x	x	x	x

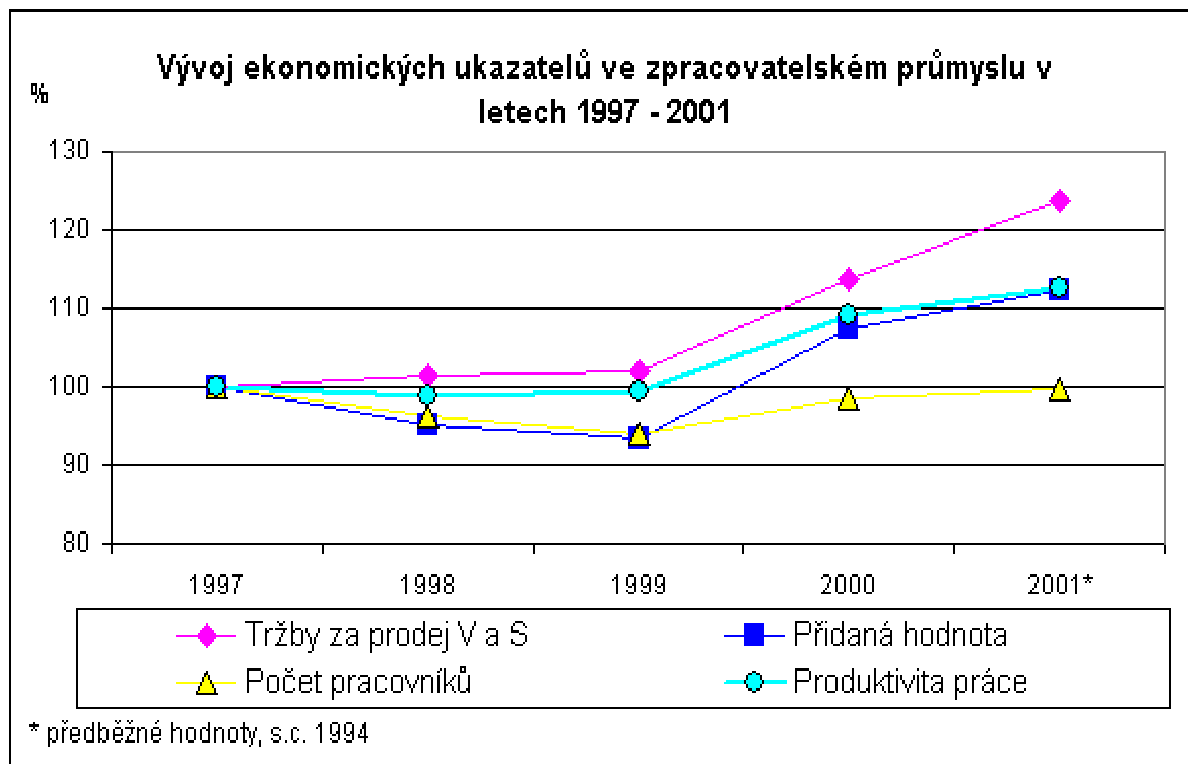
OKEČ – Odvětvová klasifikace ekonomických činností

SKP – Standardní klasifikace produkce

V a S – výrobky a služby

	1997	1998	1999	2000	2001
Tržby za prodej V a S	1 205 764	1 222 131	1 231 249	1 370 214	1 491 669
Přidaná hodnota	337 020	320 930	315 087	361 844	378 234
Počet pracovníků	1 377 456	1 327 143	1 293 635	1 355 984	1 372 256
Produktivita práce	245	242	244	267	276
	1997	1998	1999	2000	2001*
Tržby za prodej V a S	100	101	102	114	124
Přidaná hodnota	100	95	93	107	112
Počet pracovníků	100	96	94	98	100
Produktivita práce	100	99	100	109	113

* předběžné hodnoty s.c roku 1994

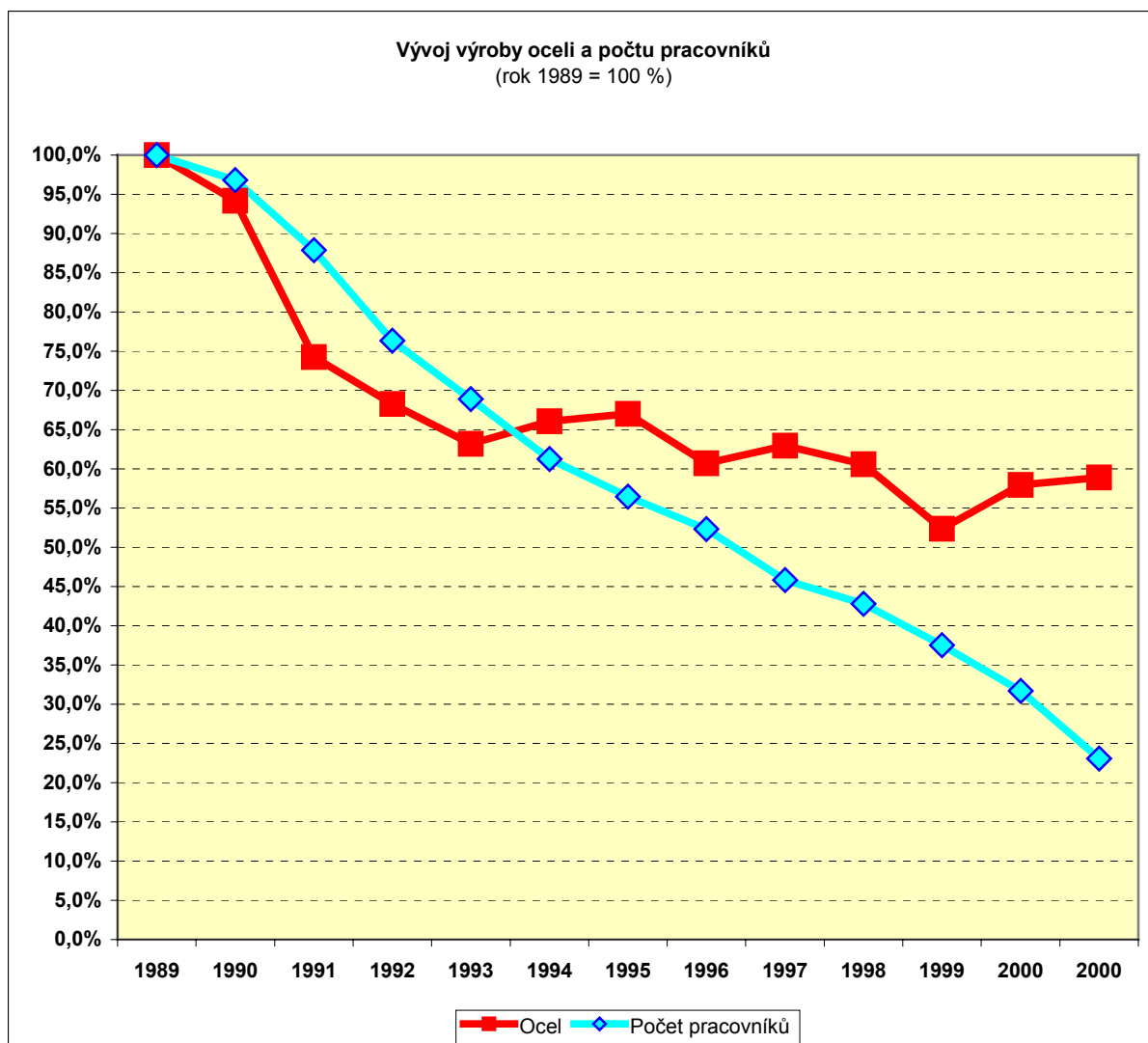
Oblasti restrukturalizace českého ocelářského průmyslu

- Restrukturalizací českého ocelářského průmyslu se vážně začala zabývat až současná vláda. První studii restrukturalizace českého ocelářství sice zpracovalo konsorcium firem Sema Troup a Rolland Berger již na jaře roku 1992. Byla projednána v hospodářské komisi vlády ČR, ale nebyla již dovedena do realizační podoby. Celosvětová recese hutního průmyslu v průběhu druhé poloviny devadesátých let přinutila i české hutní společnosti k podstatnému urychlení restrukturalizace vlastní výroby ve smyslu její racionalizace s rychlým poklesem počtu pracovníků a odpovídajícími sociálními dopady. Současná vláda se pak musela vzniklou situací zabývat a problém řešit.
- Na základě zadání MPO a výsledků jednání o možnosti prodloužení platnosti výjimky z obecného zákazu poskytování veřejné podpory ocelářskému průmyslu byla českými subjekty (VŠB – TU Ostrava a HP Praha) vypracována studie, která byla následně projednána ve vládě ČR a přijata usnesením č. 1060 ze dne 10.11.1999. Ve studii byla provedena marketingová analýza vývoje objemu a struktury spotřeby ocelářských výrobků do r. 2010, byly navrženy změny ve výrobní základně, modernizace technologií, rušení kapacit a vyhodnoceny počty uvolňovaných pracovníků. Usnesení vlády ze dne 3. ledna 2001 č. 11 uložilo využít aktualizované výsledky studie jako podklad pro další etapu restrukturalizace.
- Studii vypracovala pro Ministerstvo průmyslu a obchodu poradenská firma EuroStrategy Consultants, financovala ji Evropská unie z fondu PHARE a měla sloužit jako podklad k žádosti EU o prodloužení období, během kterého může být poskytována státní pomoc na restrukturalizaci odvětví. Kladem studie bylo potvrzení kontinuity výroby oceli v českých hutích na úrovni 6 mil. t/rok na základě vlastní marketingové úvahy EuroStrategy. Studie upozornila na nutnost urychlení restrukturalizace českého hutního průmyslu vytvořením integrovaného podniku sloučením všech dominantních

hutních podniků (Nové Huti, a. s., hutní divize D-200 Vítkovice, a. s. a Třineckých železáren včetně jejich dceřiných společností). Náklady restrukturalizace byly kvantifikovány na cca 80 mld. Kč, z toho státní pomoc ve výši přibližně 34 mld. Kč. Uvedená čísla však nezahrnovala potřebné zdroje na aktivní politiku zaměstnanosti, doprovodný sociální program a některá další nutná opatření.

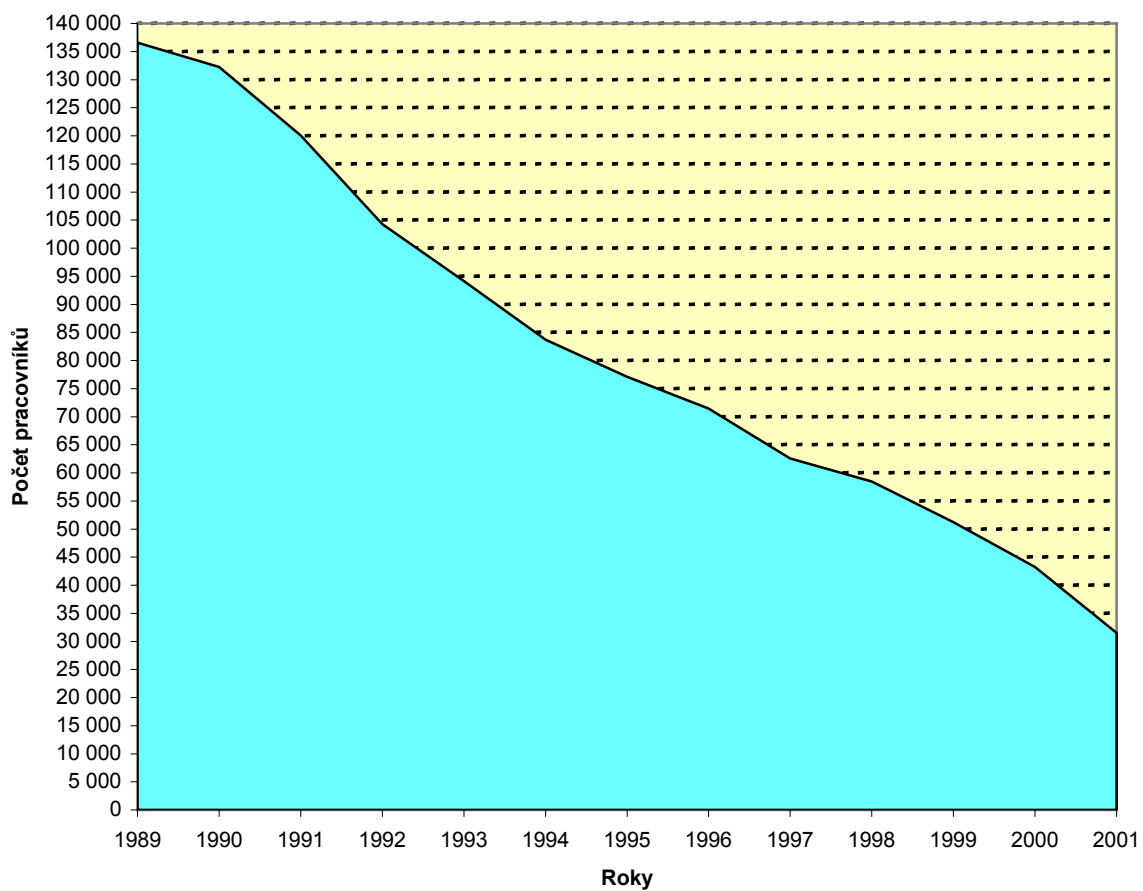
- V souladu s usnesením vlády č. 11/2001 ze dne 3. ledna 2001 ke Studii objektivizace plánu restrukturalizace českého ocelářského průmyslu byl vládě ČR předložen k projednání materiál „Program restrukturalizace českého ocelářského průmyslu“, který byl přijat usnesením č. 840 ze dne 29. srpna 2001. Tento materiál zpracovaný v resortu Ministerstva průmyslu a obchodu zahrnuje provozní, technologickou, finanční a majetkovou restrukturalizaci. Vychází z udržení výroby ve výši cca 6 mil. tun oceli ročně, která odpovídá potřebám relevantního trhu ocelí. Navrhuje zvyšování konkurenceschopnosti tuzemské produkce cestou propojení technologicky vhodných výrobních řetězců. Cílem návrhu pak je zabezpečit výrobní portfolio s vyšší přidanou hodnotou. Přijatá koncepce předpokládá integraci ocelářských společností NOVÉ HUTI, a.s., VÍTKOVICE STEEL, a.s. a VYSOKÉ PECE, a.s. Ostrava do jednoho subjektu, Českého ocelářského podniku, a.s., který bude zárukou, že potřebné zdroje budou užity transparentním způsobem a v souladu s požadavky Evropské unie.
- V návaznosti na vládou ČR schválené dokumenty týkající se restrukturalizace českého ocelářství a uskutečněné konzultace a jednání s Evropskou komisí přijala vláda ČR svým usnesením č. 131 ze dne 4.2.2002 další postup restrukturalizace, který obsahuje návrh základního řešení postupu integrace hutních společností při respektování požadavků Evropské unie jako základní podmínky pro uzavření kapitoly Hospodářská soutěž. Souhlasné stanovisko s Evropskou komisí, s níž je problematika průběžně konzultována, je předpokladem pro završení procesu předložení výjimky z obecného zákazu poskytování veřejné podpory ocelářskému průmyslu pro účely restrukturalizace.
- Vlastní vývoj ocelářského průmyslu lze charakterizovat od roku 1990 následovně: Po rychlé redukci výroby oceli a ocelářských výrobků o 30 až 40 % se výroba v ČR stabilizovala na cca 6.5 mil. tun oceli za rok. Vzhledem k podstatnému poklesu pracovníků v hutním průmyslu došlo v ocelářském odvětví přes počáteční pokles k nárůstu produktivity práce 1,9 násobně.
- Předpokládáme, že Česká republika zůstane atraktivním segmentem ocelářského trhu v Evropě, a z tohoto pohledu i místem vhodným pro výrobu a zpracování oceli. Tomu odpovídá střednědobá prognóza objemu výroby oceli 6 mil. tun v roce 2005.
- V těchto souvislostech je nutno konstatovat, že vlivem vládou přijímaných opatření se podařilo odvrátit konkurs VÍTKOVIC, a.s., Válcoven plechu Frýdek-Místek, a.s. a Železáren a drátoven Bohumín, a.s.
- Současný vývoj lze charakterizovat tak, že NOVÁ HUŤ i přes přetrvávající problémy dokázala v roce 2001 snížit ve své rozvaze podíl cizích zdrojů a dnes již samostatná ocelářská společnost VÍTKOVICE STEEL, a.s. patří mezi ekonomicky nejkonsolidovanější společnosti, o čemž svědčí zájem o její privatizaci.

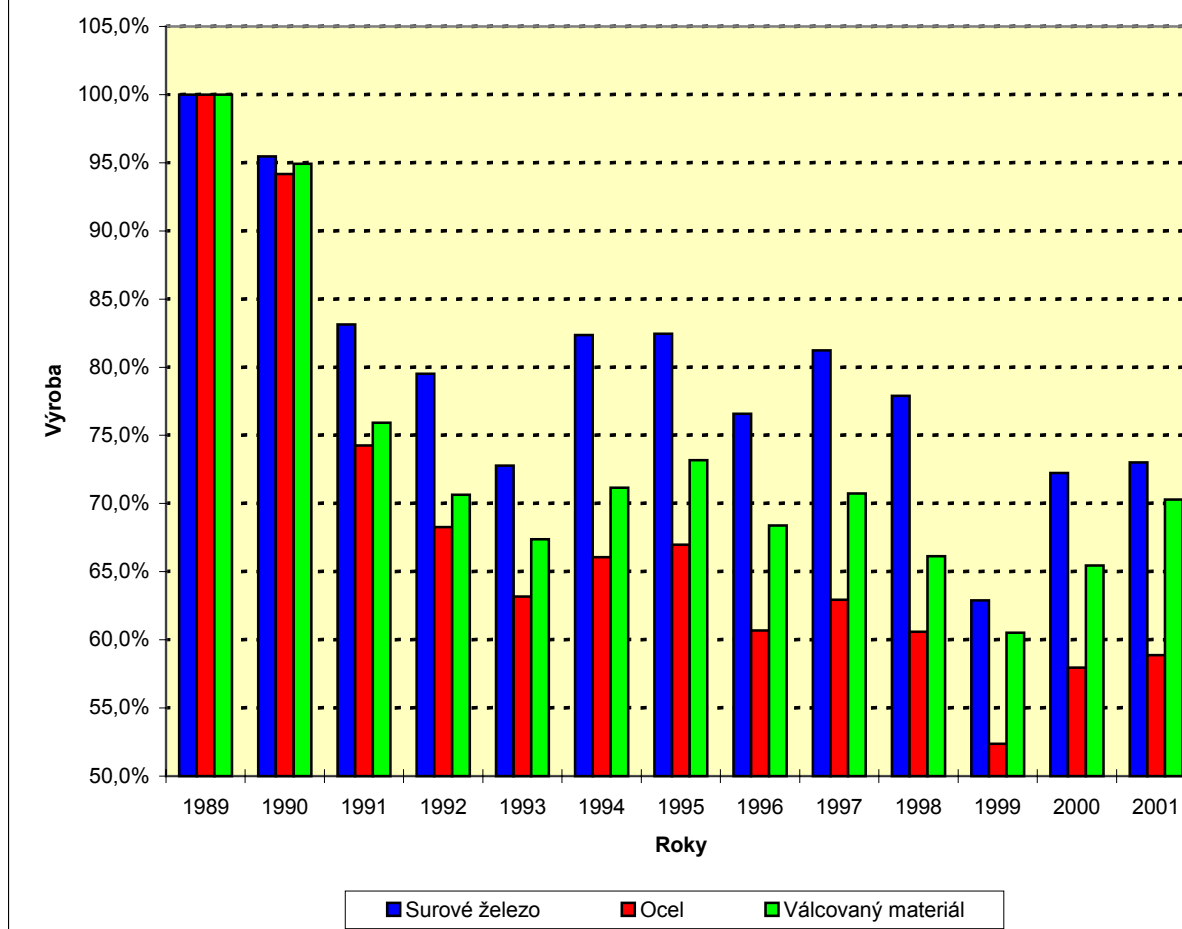
Rok	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2000
Ocel	100,0%	94,2%	74,3%	68,3%	63,2%	66,1%	67,0%	60,7%	62,9%	60,6%	52,4%	58,0%	58,9%
Počet pracovníků	100,0%	96,8%	87,9%	76,3%	68,9%	61,3%	56,4%	52,3%	45,8%	42,8%	37,5%	31,7%	23,1%

**Průměrný evidenční počet pracovníků hutnictví železa
osob**

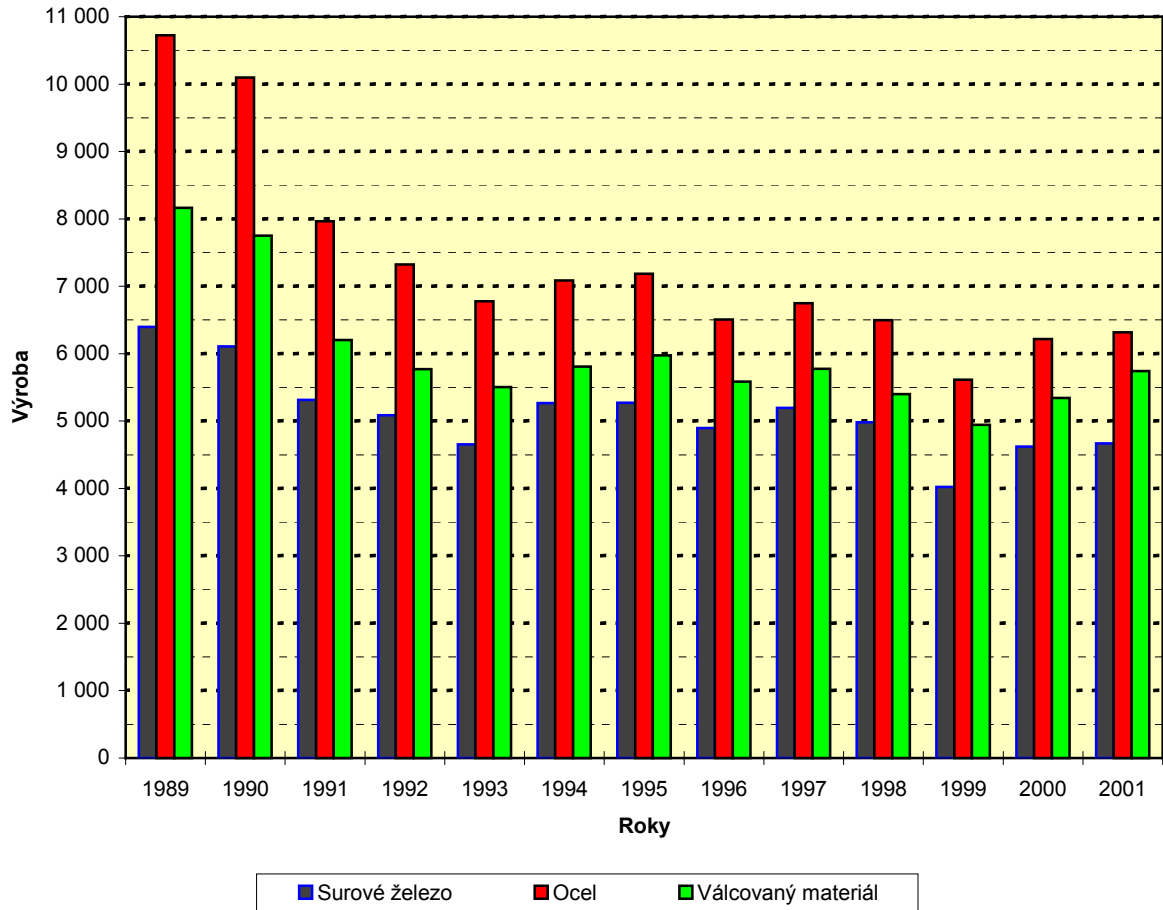
Rok	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Počet pracovníků	136 609	132 251	120 063	104 275	94 129	83 697	77 101	71 455	62 586	58 447	51 237	43 273	31 500

Vývoj výroby hutnictví železa
(1989 = 100 %)

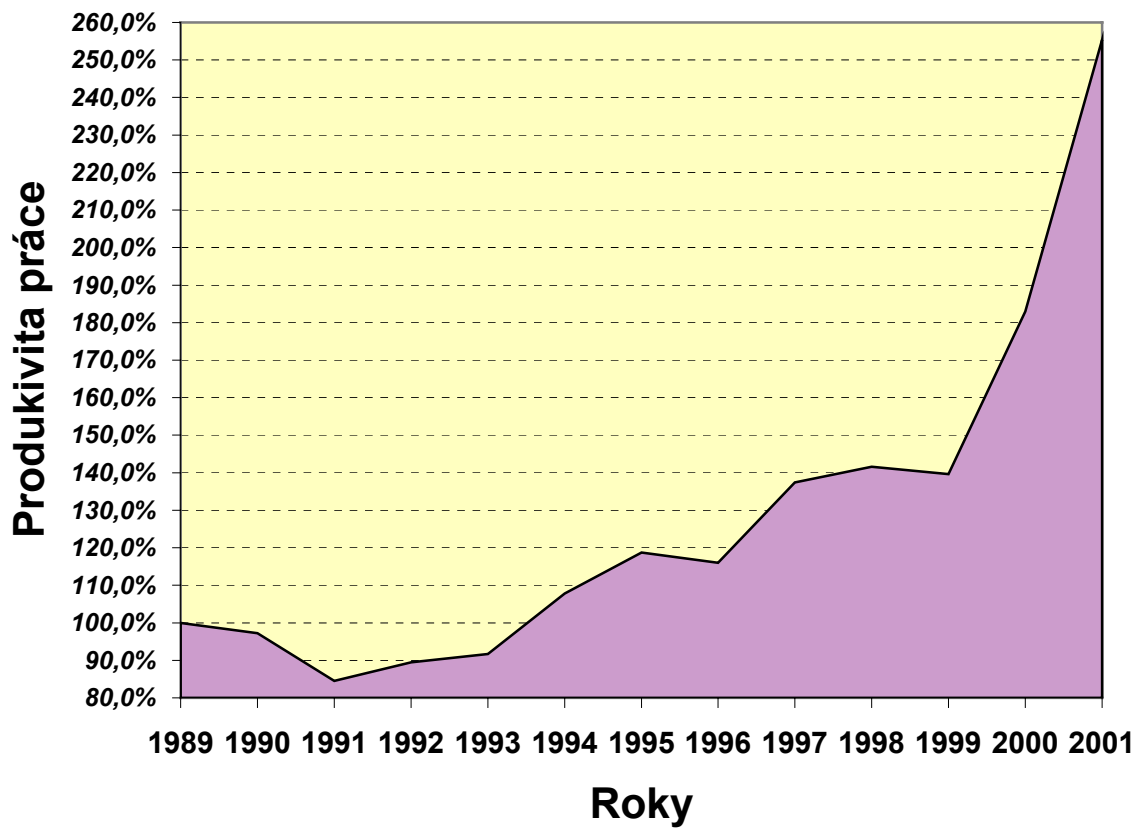
Rok	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Surové železo	100,0%	95,5%	83,1%	79,5%	72,8%	82,4%	82,5%	76,6%	81,2%	77,9%	62,9%	72,2%	73,0%
Ocel	100,0%	94,2%	74,3%	68,3%	63,2%	66,1%	67,0%	60,7%	62,9%	60,6%	52,4%	58,0%	58,9%
Válcovaný materiál	100,0%	94,9%	75,9%	70,6%	67,4%	71,2%	73,2%	68,4%	70,7%	66,1%	60,5%	65,5%	70,3%

Výroba hutnictví železa
v tis. tun

Rok	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Surové železo	6 396	6 106	5 317	5 086	4 655	5 268	5 274	4 898	5 195	4 982	4 023	4 621	4 670
Ocel	10 724	10 098	7 964	7 322	6 776	7 085	7 184	6 509	6 750	6 498	5 616	6 216	6 315
Válcovaný materiál	8 166	7 752	6 201	5 769	5 503	5 811	5 975	5 585	5 777	5 400	4 943	5 345	5 740

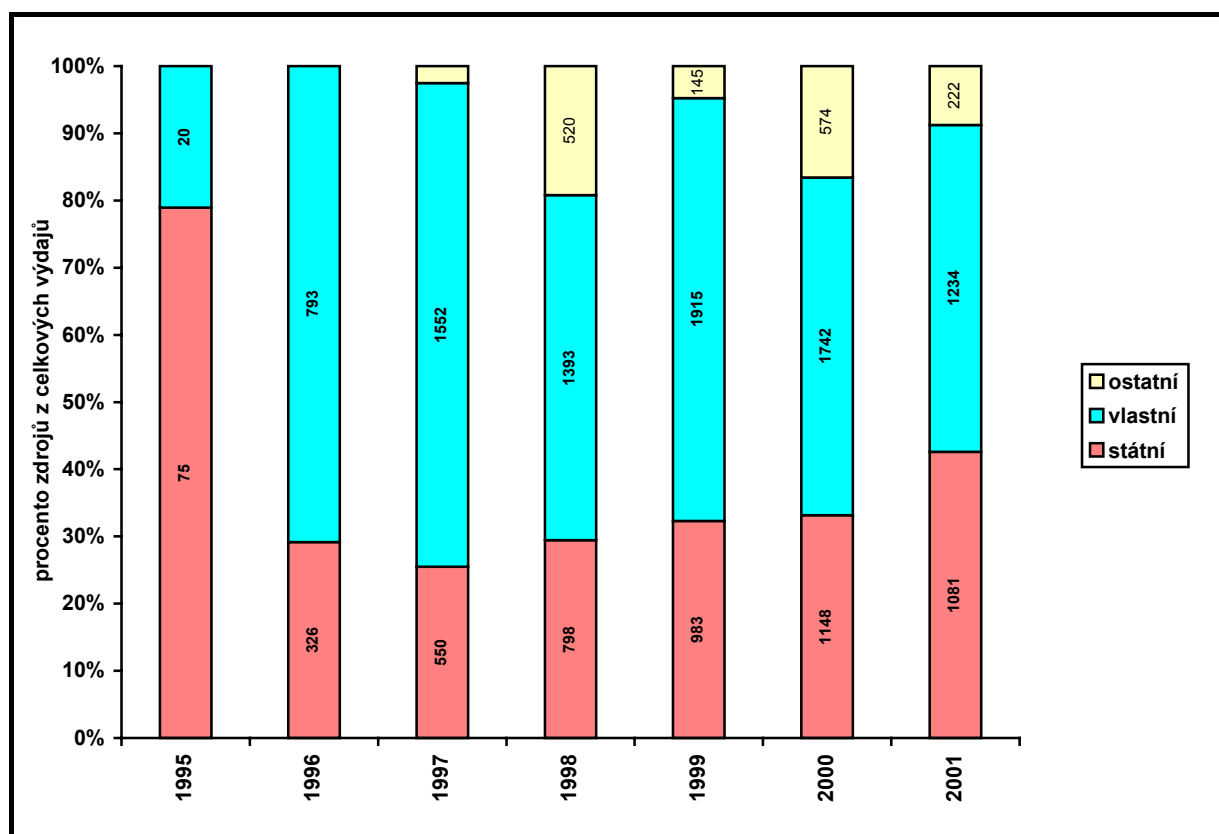
Vývoj produktivity práce hutnictví železa

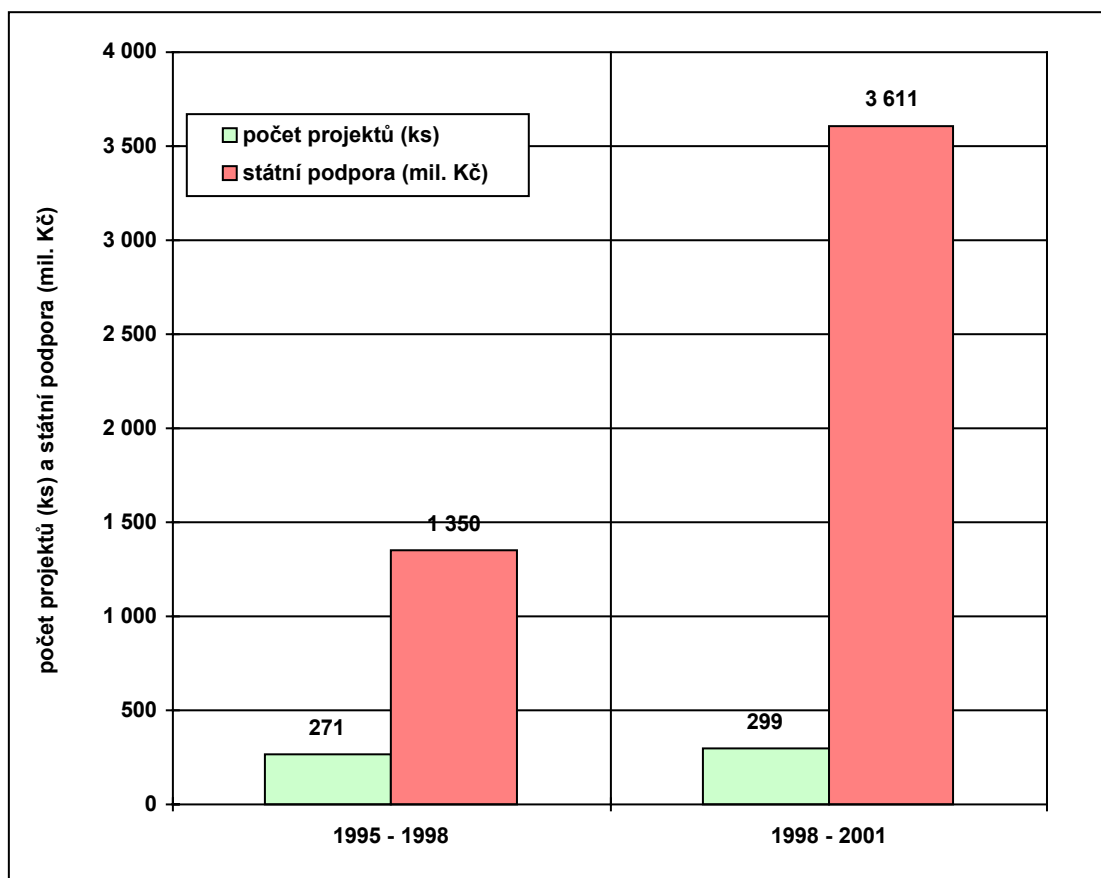
Podpora průmyslového výzkumu a vývoje

- Vláda podporovala ve svém funkčním období (od roku 1998 do roku 2002 vč.) průmyslový výzkum a vývoj v gesci Ministerstva průmyslu a obchodu, prostřednictvím 738 projektů ve 31 programech částkou 5 882 mil.Kč.
- Touto podporou byla vytvořena základní podmínka pro budoucí vznik cca 40 500 nových pracovních míst, zvýšení tržeb přibližně o 464 mld. Kč, zisku o 50 mld. Kč a exportu asi o 293 mld. Kč v desetiletém horizontu.
- Byl tím rovněž položen „základní kámen“ pro existenci budoucího udržitelného rozvoje hospodářského růstu.

Zdroje celkového financování průmyslového VaV MPO v letech 1995 - 2001

**POČET ZAHAJOVANÝCH PROJEKTŮ A VÝŠE STÁTNÍ PODPORY PROJEKTŮ
PRŮMYSLOVÉHO VaV
MPO v letech 1995 - 2001**

Pramen: Centrální evidence projektů výzkumu a vývoje ČR podporovaných ze státního rozpočtu

Oblasti v působnosti Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví

V oblasti volného pohybu zboží dosáhla Česká republika výrazného pokroku v přípravě na členství v Evropské unii.

Další odstraňování technických překážek obchodu přispělo k rozvoji obchodní spolupráce a její vyšší efektivity.

- Oblasti technické normalizace, metrologie, posuzování shody a harmonizace technických předpisů tvořily nedílnou součást hospodářské politiky vlády.
- V celém hodnoceném období byly intenzivně naplňovány cíle čl. 75 Evropské dohody – dosáhnout plné shody technických předpisů ČR s technickými předpisy ES, s evropskou normalizací a postupy pro posuzování shody. K tomu byly vytvořeny především legislativní podmínky novelizací dvou základních zákonů (zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 505/1990 Sb., o metrologii ve znění pozdějších předpisů), které jsou nyní koncipovány tak, aby již ke dni vstupu ČR do EU bylo možno

plnit beze zbytku povinnosti ČR jak při harmonizaci ochrany oprávněného zájmu, tak při zabezpečování volného pohybu zboží a měřidel v rámci EU.

- Také v Pravidelných zprávách Evropské komise za léta 1999, 2000 a 2001 byla tato oblast příznivě hodnocena a již v prosinci 1999 byla předběžně uzavřena kapitola Volný pohyb zboží. Tento proces je tedy možné považovat za významně urychlený a záměr vlády tudíž za naplněný. Pro technické zajištění tohoto procesu je vytvořena dostatečná infrastruktura.
- Česká republika již převzala více než 97% evropských norem a české technické normy jsou ve shodě s evropskými a mezinárodními normami. Vývoj přírůstků do soustavy českých technických norem je znázorněn na přiloženém grafu. Tento stav významně přispívá ke zvyšování konkurenceschopnosti a exportu českých výrobků.
- V hodnoceném období se významně rozšířilo zapojení technické normalizace ČR do mezinárodní spolupráce. Navíc ČR je dosud jediná z kandidátských zemí, která dosáhla plnoprávného členství v evropských normalizačních organizacích CEN, CENELEC a ETSI.
- Vláda v roce 2000 přijala a v následujících letech realizovala koncepci rozvoje národního metrologického systému. Tím přispěla k rozvoji technicky vyspělého a mezinárodně uznávaného metrologického systému, který je nezbytným základem jednotnosti a přesnosti měření ve všech oborech hospodářství, vědy i státní správy. Je předpokladem vysoké úrovně života společnosti, výroby a fungujících obchodních vztahů.
- Prioritními úkoly byly rozvoj a údržba primárních a sekundárních etalonů včetně vyhlášení řady nových státních etalonů, zpracování nové metrologické legislativy (vydáno 28 právních předpisů), a významné posílení mezinárodní pozice ČR v této oblasti.
- Přistoupení k dohodě o vzájemném uznávání státních etalonů a certifikátů kalibrace a měření v roce 1999 přispělo k dalšímu odstraňování technických překážek v obchodní spolupráci.
- Od poloviny roku 2001 je uplatňován „Protokol k Evropské dohodě, zakládající přidružení mezi Českou republikou na jedné straně a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně druhé, o posuzování shody a akceptaci průmyslových výrobků“ (PECA). Tím byly v rozsahu působnosti tohoto Protokolu odstraněny duplicity při posuzování shody stanovených výrobků ve vzájemném obchodě mezi Evropskou unií a Českou republikou. Česká republika tak získala možnost využívat již v předstupním období některé výhody jednotného vnitřního trhu Evropské unie.
- Protokol již nyní svými deseti sektory pokrývá významné oblasti průmyslových výrobků, zejména strojní zařízení, elektrotechnické výrobky, spotřebiče plyných paliv, tlaková zařízení, osobní ochranné prostředky a částečně oblast léčivých přípravků. To představuje cca 35% celkového objemu obchodu mezi ČR a EU. Současně je připraveno další rozšíření Protokolu zejména v oblasti telekomunikačních zařízení a zdravotnických prostředků. Česká republika je vedle Maďarské republiky první z kandidátských zemí, se kterou je PECA sjednán.
- Ve funkčním období této vlády byla téměř dokončena harmonizace technických předpisů České republiky s technickými předpisy Evropských společenství, včetně dobudování související infrastruktury nezbytné pro implementaci a vymáhání harmonizovaného práva.

- Řízení a mezirezortní koordinace technické harmonizace byly zabezpečovány tak, že je již dosaženo vysokého stupně harmonizace technických předpisů ČR s technickými předpisy ES. Přitom se jedná o jednu z nejrozsáhlejších oblastí obsahujících více než 1200 předpisů, které se harmonizují do cca 500 předpisů na straně ČR v gesci prakticky všech ústředních a dalších správních úřadů. Vláda proces pravidelně sledovala formou zpráv o harmonizaci technických předpisů, včetně harmonogramů konkrétních kroků na příslušné roky, s cílem dokončit proces harmonizace technických předpisů v roce 2002, z toho rozhodující část již v roce 2001. Tohoto cíle bylo dosaženo, pro rok 2002 zbývá cca 30 právních předpisů převážně prováděcího charakteru. Součástí procesu je zajištění oficiálních překladů technických předpisů Evropských společenství k jejich publikaci v ČR. Z celkového počtu cca 20 tisíc stran bylo ke konci roku 2001 dokončeno cca 12 300 stran a cca 5 tisíc stran je před dokončením.
- ČR se v hodnoceném období též úspěšně prezentovala v činnosti řady vládních i nevládních mezinárodních organizací a zástupci ČR v nich zastávají i významné funkce. Jedná se zejména o orgány Evropské hospodářské komise OSN, Světové obchodní organizace (WTO/TBT) a mezinárodních a evropských organizací v oblasti posuzování shody, akreditace a metrologie.
- Pokud bude udržena dosažená vysoká úroveň harmonizace a rozvoje související infrastruktury bude Česká republika v uvedených oblastech k referenčnímu datu 1. ledna 2003 plně připravena na vstup do Evropské unie.

Oblasti v působnosti Úřadu pro patenty a vynálezy

- Úřad průmyslového vlastnictví předkládal prostřednictvím Ministerstva průmyslu a obchodu vládě v letech 1998 - 2002 toliko aktivity týkající se jednak legislativních prací v rozsahu jeho zákonné působnosti jako ústředního orgánu státní správy na ochranu průmyslového vlastnictví. V uvedeném období byl vládě předložen i jediný nelegislativní návrh, jímž byl vládní návrh na vyslovení souhlasu s přístupem České republiky k Úmluvě o udělování evropských patentů. Z legislativních návrhů šlo o návrhy zákonů vztahujících se k ochraně průmyslového vlastnictví ve smyslu sblížení právní úpravy s právem komunitárním, popř. jeho transpozici.
- V současné době projednává Parlament České republiky dva další vládní návrhy, jejímž předkladatelem (spolupředkladatelem) je Úřad průmyslového vlastnictví. Jedná se o vládní návrh zákona o poplatcích za udržování patentů a dodatkových ochranných osvědčení pro léčiva a pro přípravky na ochranu rostlin a o změně některých zákonů (Sněmovní tisk č. 1019) a vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu přístup České republiky k Úmluvě o udělování evropských patentů přijaté v Mnichově dne 5. 10. 1973 a k reviznímu aktu této Úmluvy přijatému v Mnichově dne 29. 11. 2000.

2. Energetická politika

- Energetika je jedno z nejdůležitějších infrastrukturních odvětví národního hospodářství a její efektivní fungování je předpokladem úspěšného rozvoje a růstu kvality životní úrovně společnosti. Zodpovědnost státu za tvorbu relativně stabilního prostředí pro rozvoj energetiky je proto nezastupitelná. **Energetická politika, schválená usnesením vlády České republiky č. 50 ze dne 12. ledna 2000, byla výsledkem osmiletého vývoje a upřesňování představ na její novou podobu, od schválení první Energetické politiky České republiky.** Ta položila základ věcných změn a dlouhodobé reformy hospodářského mechanismu v energetickém hospodářství České republiky. Od přijetí nové Energetické politiky uplynulo krátké období a energetické hospodářství se nachází nyní ve fázi počáteční realizace schválených cílů. V energetickém hospodářství převládají pozitivní trendy.
- **Nový legislativní rámec energetiky – zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií,** definoval významné směry v institucionální, organizační a ekonomické oblasti. Dosah těchto změn bude mít téměř revoluční charakter v oblasti obchodu s energií ve zcela nových podmínkách trhu. Noví strategií investoři, jejichž vstup do odvětví se předpokládá v průběhu roku 2002, přinesou novou kulturu podnikání a nové prvky evropské spolupráce. Nově vzniklé instituce budou v nových tržních podmínkách modifikovat nové přístupy tak, aby vyhověly standardům společného evropského trhu. Lze tedy říci, že ty největší dopady realizovaných opatření se teprve projeví v období let 2002/2003. Klíčový význam pro vytvoření efektivního systému podpory úspor energie mělo přijetí zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií. Zákon vytvořil právní rámec pro systém hospodaření s energií a využívání obnovitelných zdrojů, v intencích standardů a požadavků Evropské unie, IEA, Dohody k evropské energetické chartě. Systém podpor úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie spočívá na tržním systému, který je doplněn nástroji přímé a nepřímé státní podpory. Schválením zákona o hospodaření energií, vydáním sekundární legislativy a **schválením Národního programu hospodárného nakládání s energií a využívání obnovitelných zdrojů** byl vytvořen základní rámec, naplňující hlavní cíl Energetické politiky, kompatibilní se systémy v Evropské unii. V dalším období půjde především o zvyšování efektivity při využívání zavedených nástrojů a plnění konkrétních energetických a ekonomických parametrů.
- **Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon),** nabyt účinnosti od 1.1.2001. Zákon transponuje do právního řádu České republiky principy platné v Evropské unii, přičemž pokryl z velké části tři hlavní cíle Energetické politiky legislativní změny v české energetice, kompatibilní s legislativou Evropské unie, harmonogram otvírání trhu, vymezení činnosti nezávislého regulačního orgánu. Požadavky zákona budou zabezpečeny sekundární legislativou, vyhláškami Ministerstva průmyslu a obchodu a Energetického regulačního úřadu.
- **K 1. 1. 2001 byl, v souladu s Energetickým zákonem, zřízen Energetický regulační úřad,** jako samostatný orgán státní správy. Energetický regulační úřad ve svých cenových a dalších rozhodnutích pro rok 2001 započal s přípravou zásadních změn ve způsobech obchodování s elektřinou v souvislosti s procesem otvírání trhu s elektřinou od 1.1.2002. Základní cíle Energetického regulačního úřadu jsou ochrana zájmů spotřebitelů z krátkodobého a dlouhodobého hlediska, podpora hospodářské soutěže v energetických odvětvích, podpora efektivnosti výroby, přenosu, přepravy a distribuce energie ve vztahu

ke kvalitě, nepřetržitosti a spolehlivosti poskytovaných služeb a další dílčí cíle vedoucí k uspokojení všech racionálních požadavků na dodávky energie.

- **Pro oblast elektroenergetiky** bylo cílem vypracovat novou tarifní soustavu založenou na principech marginálních nákladů výroby, přenosu a distribuce elektřiny, a to návrh nového ceníku včetně tarifních podmínek pro odběr z jednotlivých napěťových hladin a návrh nového ceníku včetně tarifních podmínek pro odběr z hladiny nízkého napětí pro domácnosti a podnikatele. Hlavním nositelem tohoto úkolu je Energetický regulační úřad ve spolupráci s tzv. tarifní skupinou při sdružení rozvodných elektroenergetických akciových společnostech (REAS). Lze konstatovat, že již v předchozích krocích nápravy cen v uplynulých dvou letech došlo z větší části k odstranění cenových deformací.
- Uplynulá dekáda a zejména její poslední třetina, tj. období od roku 1998 do současnosti se vyznačují nejvýznamnějšími organizačními a systémovými změnami, ke kterým v odvětví došlo za celou dobu od vzniku jednotné elektrizační soustavy v Československu. Byl vytvořen právní a institucionální rámec nového – tržního - modelu odvětví elektroenergetiky a bylo zahájeno otevírání trhu s elektřinou.
- V roce 1998 byla v souladu s náročnými požadavky legislativy EU úspěšně dokončena ekologizace elektráren. Byly odsířeny výrobní s celkovým výkonem více než 7000 MW. Trvale byly vyřazeny z provozu elektrárny s celkovým instalovaným výkonem přes 2000 MW. Na zbývajících výrobních jednotkách bylo dosaženo snížení emisí úpravou palivových směsí a dalšími technickými úpravami. Vzhledem k tomu, že podstatná část přírůstku instalovaného výkonu byla a je kryta jadernými elektrárnami, daří se na rozdíl od všech zemí, které jadernou energetiku odmítly, snižovat emise skleníkových plynů a tím výrazně přispívat k plnění závěrů Kjótského protokolu.
- Legislativa uvedené oblasti je kompatibilní se směrnicemi a dalšími předpisy EU. Základem legislativního rámce je nový energetický zákon č. 458/2000 Sb. Jednotliví účastníci trhu s elektřinou mají připraveny podobné podmínky podnikání jako ty, kterými se řídí členské státy EU. Byly implementovány směrnice EU 96/92/EC, 98/30/EC a dalších zákonných předpisů. V současné době se připravuje implementace tzv. druhé směrnice o otevření trhu s elektřinou a plynem, která zatím není schválena ani v EU a další připravované směrnice o přístupu k sítím a tranzitu elektřiny.
- Od 1. 1. 2001 zahájil svou činnost nezávislý regulační orgán – Energetický regulační úřad, který mimo regulace elektroenergetiky rovněž uděluje licence na podnikání v odvětví. Jedním z nutných předpokladů pro otevření trhu s elektřinou bylo i narovnání relací mezi cenami elektřiny pro domácnosti a průmyslové odběratele. V současném roce proces narovnání základních relací cen mezi jednotlivými kategoriemi odběratelů končí.
- Od 1. 1. 2002 bylo zahájeno otevírání trhu s elektřinou. Oprávněnými zákazníky se stali všichni odběratelé s roční spotřebou 40 GWh a více. V prvním kroku byla otevřena zhruba jedna třetina trhu s elektřinou. Tento proces bude pokračovat v příštím roce otevřením trhu pro odběratele s roční spotřebou 9 a více GWh
- Od 1. 1. 2002 rovněž zahájil svou činnost Operátor trhu s elektřinou. V současné době jsou denní objemy v rámci krátkodobého obchodu s elektřinou srovnatelné s objemy obchodovanými na některých západoevropských burzách (např. Paříž, Amsterdam)
- Poslední dva roky sledovaného období se vyznačují nárůstem výroby a spotřeby elektřiny, což signalizuje i výrazné oživení tuzemské ekonomiky a hospodářský růst v České republice.

- V oblasti **zásobování teplem a kombinované výroby elektřiny a tepla** je hlavním cílem ekonomicky efektivní rozvoj kogeneračních jednotek na výrobu tepla a elektřiny (dotačními a daňovými nástroji) při co nejlepším energetickém využití primárních zdrojů. K tomu je nutná spolupráce výrobců tepla a elektřiny s regionálními distribučními společnostmi dodávajícími elektřinu a zemní plyn. Prvním krokem je vydání vyhlášky č. 252/2001 Sb. k zákonu č. 458/2000 Sb., o způsobu výkupu elektřiny z obnovitelných zdrojů a z kombinované výroby elektřiny a tepla (dále KVET), která řeší způsob výkupu a vykazování množství elektřiny z KVET a obnovitelných zdrojů a množství elektřiny odpovídající výrobě tepla v KVET. Ceny vykupované elektřiny stanovuje Energetický regulační úřad svým cenovým výměrem.
- Pro předložení návrhu **nové koncepce tarifů plynu** s podstatně širší kategorizací odběratelů a zahrnutím mechanismů vlivu změn dovozních cen pro konečné spotřebitele byla rozšířena kategorizace odběratelů zemního plynu a uplatněna letní a zimní cena zemního plynu s cílem reagovat na konkurenční prostředí na trhu energií. Vliv změn dovozních cen nebyl promítán do cen pro konečné spotřebitele. Nyní je mechanismus promítání změn dovozních cen do cen plynu pro konečné odběratele založen vyhláškou Energetického regulačního úřadu.
- **Rozhodující aktivity plynárenství** v období od roku 1998 do roku 2002:
  - Evropský parlament a Evropská rada schválila směrnici č. 98/30/EC ze dne 22. června 1998 „o společných pravidlech vnitřního trhu zemního plynu“. Na základě této směrnice bylo přistoupeno k vypracování nového zákona o podnikání v energetických odvětvích. Zákonem č. 458/2000 Sb., byl mimo implementaci uvedené směrnice do legislativy ČR, zřízen i samostatný Energetický regulační úřad a tím vytvořeny podmínky pro dokončení privatizace plynárenství.
  - Byla dokončena privatizace plynárenství.
  - Vzrostl podíl zemního plynu ve spotřebě primárních energií v ČR a tím byla zlepšena kvalita ovzduší ČR.
  - Byly uzavřeny dlouhodobé kontrakty na dodávku zemního plynu z Ruska a Norska. Tím byla zajištěna i diverzifikace dodávek.
  - Byly odstraněny křížové dotace mezi jednotlivými kategoriemi odběratelů zemního plynu.
  - Od roku 1998 do roku 2001 vzrostl podíl odběru zemního plynu u maloodběratelů a domácností ze 38 % na 41 % z celkové spotřeby v ČR – viz příložený graf.
- Možnosti **zpracování ropy** se rozšířily tím, že v červnu 2001 byla uvedena v rafinérii Kralupy akciové společnosti Česká rafinérská do provozu jednotka fluidního katalytického kraku (FCC). Produkce topných olejů do roku 2002 poklesne z výrobní kapacity 1,0 mil. tun na cca 370,0 tis. tun za rok, přičemž podíl topných olejů s obsahem síry nad 1% hm. poklesne na cca 28%. V roce 2005 se předpokládá produkce topných olejů 340,0 tis. tun a podíl topných olejů s obsahem síry nad 1% hm. poklesne na 15%. Zákonem č. 189/1999 Sb., o nouzových zásobách ropy je formulován požadavek na vytvoření podmínek pro trvalé udržování a obměnu 90-ti denní zásoby ropy a ropných produktů. V současné době jsou zásoby ropy a ropných produktů na úrovni 72 denní průměrné spotřeby předcházejícího kalendářního roku. Úrovně 90-ti denní průměrné spotřeby předcházejícího kalendářního roku bude dosaženo v souladu se zákonem k 1. listopadu 2005. Česká republika je od 5. února 2001 členem Mezinárodní energetické agentury. Řídí se Mezinárodním energetickým programem.

- Oblast ropných produktů lze vzhledem k jejímu významu, jak ve vztahu k bezpečnosti státu (zpracovává strategicky významnou surovinu ropu), tak ve vztahu k dalším odvětvím zpracovatelského průmyslu, které jsou na ní ve větší či menší míře závislé, charakterizovat za sledované období posledních tří let následujícími aktivitami:
  - Realizace zásadní modernizace rafinérií a. s. Česká rafinérská (rafinérie Litvínov – výstavba visbreakingu rok 1999, rafinérie Kralupy – výstavba jednotky hlubokého zpracování ropy FCC – fluidního katalytického kraku rok 2001), a. s. Paramo (jednotka hydrogenace a výroba LPG), a. s. Koramo (moderní mísirna mazacích olejů).
  - Dokončení privatizace tuzemských rafinérií prodejem holdingu a. s. Unipetrol v rámci výběrového řízení realizovaného v druhé polovině roku 2001.
  - Legislativa uvedené oblasti je kompatibilní s předpisy a směrnici EU (základním zákonem je zákon č. 189/1999 Sb., o nouzových zásobách ropy) a podnikatelská sféra je připravena na podmínky podnikání, kterými se řídí členské státy EU (implementace směrnic EU 98/70/ES, 2000/71/ES, 99/32/ES).
  - Úspěšné ukončení prodeje a používání olovnatých automobilových benzinů v ČR k datu 1. 1. 2001 a zabezpečení jejich plnohodnotné náhrady benziny bezolovnatými s přísadou příslušného aditiva (v rámci implementace směrnice EU 98/70/ES – v ČR tak došlo pouze k ročnímu posunu oproti zemím EU).
  - Společnosti strategického významu MERO ČR, a. s., a ČEPRO, a. s., (usnesení vlády č. 969 z října 2000) zůstávají nadále ve vlastnictví státu.
  - Byl dořešen problém existence a zadluženosti zbytkového státního podniku Benzina. V rámci jeho likvidace byla celá síť čerpacích stanic tohoto podniku (cca 170 čerpacích stanic), z hlediska logistiky velmi významná, odkoupena akciovou společností ČEPRO, u níž je reálný předpoklad dalšího provozování těchto stanic a jejich případné využití státem v případech krize, ohrožení či ropné nouze.
  - Povinné nouzové zásoby ropy a vybraných ropných výrobků koncem roku 2001 dosáhly v ČR úrovně 70 dní (podle propočtů Mezinárodní energetické agentury – IEA, které jsou založeny na odlišném principu než metoda EU, dokonce přes 100 dní).
  - Sledované období se vyznačuje nárůstem spotřeby pohonných hmot, především motorové nafty, což signalizuje i výrazné oživení tuzemské ekonomiky a hospodářský růst v ČR, jak je patrné i z přiloženého grafu.
- **K restrukturalizaci OKD, a. s., Ostrava** Dne 9. května 2001 vláda přijala usnesení vlády č. 453 k návrhu restrukturalizace společnosti OKD, a. s., řešící podnikatelské aktivity její činné a utlumované části, včetně vypořádání majetku. Společnost OKD, a. s., Ostrava prodala na základě výše uvedeného usnesení a smlouvy o prodeji části podniku OKD, a. s., uzavřené dne 14. prosince 2001, státnímu podniku Diamo odštěpný závod OKD, a. s., Důl Odra, o. z. Smlouva nabyla platnost dne 1. 1. 2002. V Obchodním rejstříku je nově vzniklý odštěpný závod zapsán pod názvem „DIAMO státní podnik, odštěpný závod Odra“. Usnesením vlády č. 67 ze dne 16. ledna 2002 je místopředsedovi vlády a ministru průmyslu a obchodu a ministru financí uloženo předložit návrh způsobu privatizace akcií OKD, a. s., v držení FNM ČR do 31.3. 2002. Tímto krokem bude dokončena restrukturalizace OKD, a. s.
- Na Program vytvoření nových pracovních míst v roce 1999 v utlumované části OKD obdrželo na základě zákona o státním rozpočtu na rok 1999 č. 22 ze dne 15. 1. 1999 MPO

do své rozpočtové kapitoly 350 mil. Kč, konkrétně určených na zabezpečení programu „Tvorba nových pracovních příležitostí v utlumované části OKD“. Celkem bylo předloženo 132 žádostí, z tohoto počtu splnilo formální náležitosti 71 projektů. V konečné fázi bylo realizováno 40 projektů. V průběhu roku 2001 bylo odstoupeno od smlouvy se 3 společnostmi pro neplnění stanovených podmínek. V současné době realizuje celkem 37 projektů. Všichni příjemci dotace naplnili k 31. 12. 2001 plánované počty nově vytvořených pracovních míst v souladu s harmonogramem. Celkový stav nově vytvořených pracovních míst se pravidelně čtvrtletně zvyšuje a k 31. 12. 2001 činil 1 328 nových míst, což představuje plnění na 131,7 %.

- **Postup útlumu uhelného hornictví** byl v letech 2000 až 2001 realizován v souladu s usnesením vlády České republiky č. 912/1999. Tuzemské zásoby uhlí jsou využívány účelně a ekonomicky, čímž je do značné míry omezena závislost státu na dovozu paliv a energie s pozitivním dopadem na saldo obchodní bilance a na udržení zaměstnanosti v těžebních regionech. Těžba hnědého uhlí probíhá v rámci příslušných územních ekologických limitů. Těžba černého uhlí je realizována v rozsahu tuzemské spotřeby a smluvně zajištěného vývozu. Ochrana významných zdrojů hnědého a černého uhlí pro další případné využití je průběžně naplňována prostřednictvím územních plánů. V současnosti jsou připravovány Regionální surovinové politiky na úrovni krajů, které budou v tomto směru rovněž nástrojem ochrany nerostného bohatství státu.
- Vláda, vědoma si rozsahu ekologických škod v severozápadních Čechách, způsobených činností hnědouhelných dolů ve všech minulých obdobích, rozhodla svými usneseními č. 50/2002 a 189/2002 o postupném uvolňování částky 15 mld. Kč z výnosů privatizace určených na zahlazení těchto škod v Ústeckém a Karlovarském kraji. Na regionální podporu v severozápadních Čechách byla v roce 1999 vyčleněna dotace ve výši 250 mil. Kč. Hlavním cílem bylo zřízení nových pracovních míst v této restrukturalizační postižené oblasti. V rámci této dotace bylo realizováno 14 projektů a bylo tím vytvořeno 925 nových pracovních míst.
- Plnění cílů hospodářské politiky vlády je uskutečňováno pro **sektor jaderné energetiky** v oblastech nové koncepce nakládání s radioaktivním odpadem v České republice, která byla posouzena ve smyslu § 14 zákona č. 244/1992 Sb., ochrany významných zdrojů uranových rud pro další případné užití, která je zajištěna v souladu s Horním zákonem č. 44/1988 Sb., sanací chemické těžby ve Stráži pod Ralskem s vyváděním kontaminantů z podzemí a jejich následným zpracováním. Uvedením Jaderné elektrárny Temelín do provozu a modernizací Jaderné elektrárny Dukovany se zvýší potenciál výroby a efektivnost a podpoří nezávislost energetického hospodářství České republiky, což je v souladu s posilováním spolehlivosti a nezávislosti zásobování energií v EU. Všechny významné strukturální změny v odvětví byly projednávány se sociálními partnery včetně RHSD. Snahou vlády bylo najít vždy taková řešení, která by byla sociálně nejprijatelnější, zajišťovala přiměřenou podporu při uvolňování z pracovního poměru a poskytovala podporu a prostor pro soukromou iniciativu, rekvalifikaci, atd.
- V jaderné energetice probíhala dostavba jaderné elektrárny Temelín (JETE) podle vládou stanoveného finančního rámce. Všechny zkoušky a činnosti spojené s přípravou zavezení paliva 1. bloku byly úspěšně ukončeny a palivo bylo zavezeno 6.7.2000. Jaderné reakce bylo dosaženo 11.10.2000 a energetické spouštění bylo zahájeno 31.10.2000. Přifázování 1. bloku proběhlo 21.12.2000, výkon reaktoru byl postupně zvyšován a hladiny 100% výkonu bylo dosaženo 10.1.2002. Uvedení do zkušebního provozu se předpokládá v dubnu 2002. Zároveň probíhaly plánované stavební činnosti na bloku č. 2. Blok č. 2 byl

zavezen palivem v 1. dekádě března 2002 a probíhají přípravy na dosažení kritického stavu a zahájení etapy fyzikálního a energetického spouštění.

- Bylo rozhodnuto o prodloužení útlumu těžby uranu v lokalitě Dolní Rožinka do 31. 12. 2003. Tím se vytěží snadno dostupné uranové zásoby. Nadále pokračoval útlum těžby a zpracování uranu v ostatních lokalitách. Bylo rozhodnuto o definitivním způsobu sanace dolu chemické těžby ve Stráži pod Ralskem – rozpuštěné podzemní kontaminanty budou čerpány na povrch a zpracovávány na komerční produkty. V současné době je vyráběn síran hlinitý pro vodárenské účely. Úspěšně pokračuje likvidace odkališť v lokalitě Mydlovary.
- Do vlastnictví státu přešla úložiště radioaktivních odpadů Richard, Bratrství a Dukovany. Jejich provoz a bezpečnost zajišťuje organizační složka státu Správa úložišť radioaktivních odpadů Praha (SÚRAO).

Petrolejářský průmysl: Dodávky pohonných hmot na trh ČR v letech 1998 – 2001

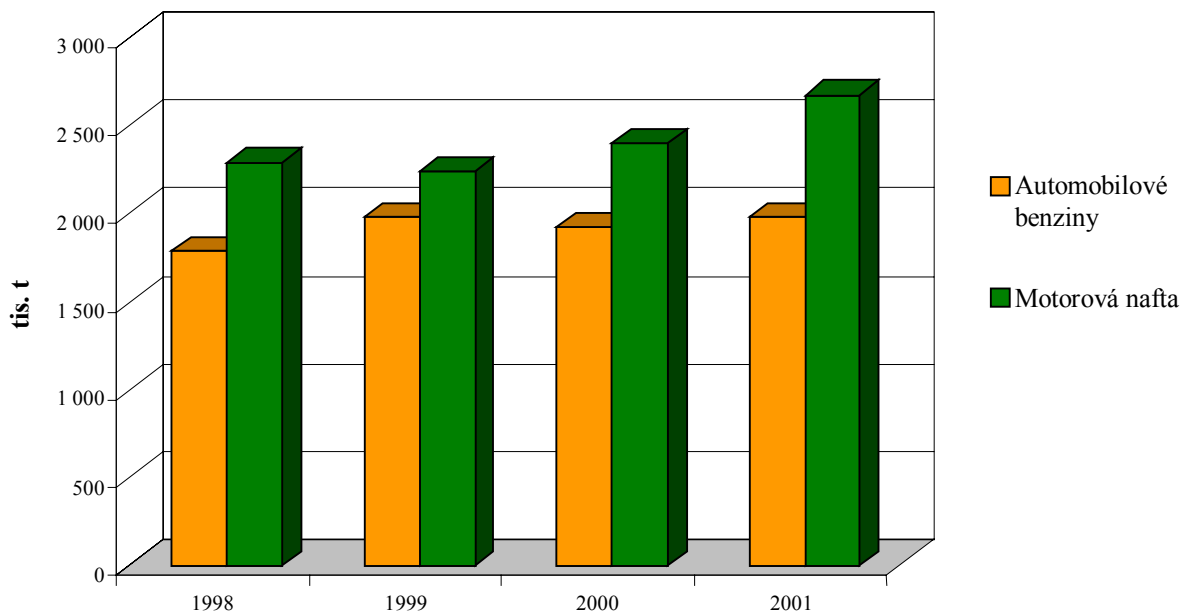
Přehled o dodávkách pohonných hmot na trh v ČR v letech 1998 až 2001 je uveden pro automobilové benziny a motorovou naftu.

Tabulka č. 1

<i>Výrobek</i>	1998	1999	2000	2001
Automobilové benziny (tis.t)	1 782,4	1 972,3	1 917,8	1 974,4
meziroční index	100	110,7	97,2	103,0
bazický index	100	110,7	107,6	110,8
Motorová nafta (tis.t)	2 285,4	2 232,1	2 393,1	2 668,4
meziroční index	100	97,7	107,2	111,5
bazický index	100	97,7	104,7	116,8

Graf č. 1

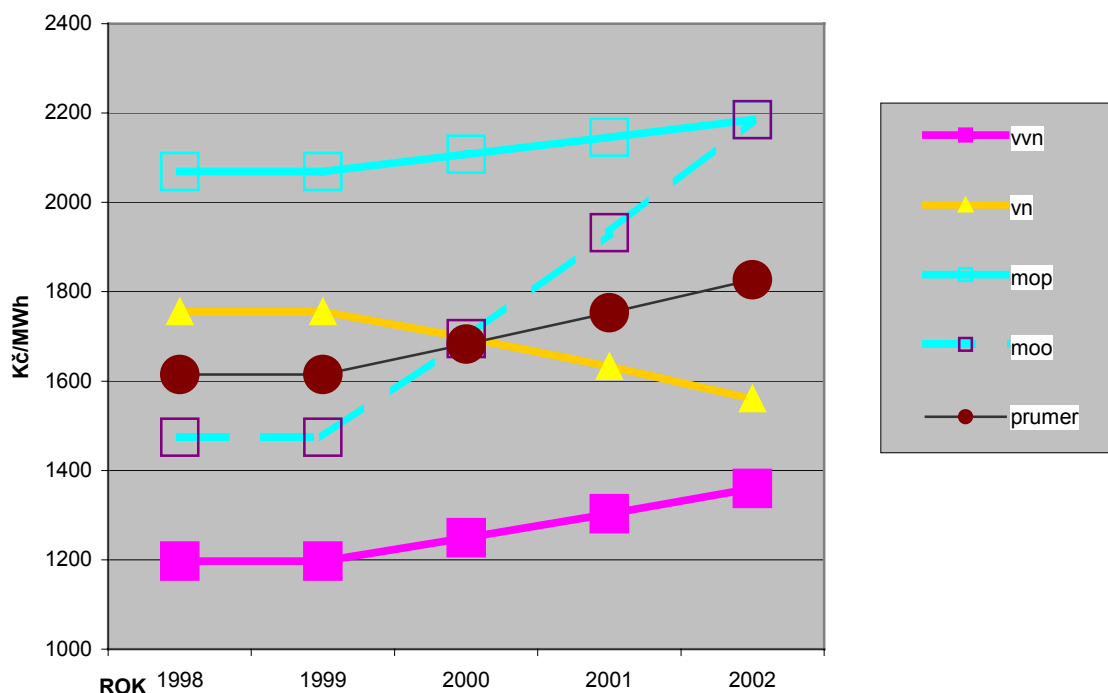
Dodávky automobilových benzinů a motorové nafty na trh ČR

- Významný růst dodávek motorové nafty, zřejmý z vyhodnocení období 1998 – 2001, souvisí s výrazným oživením hospodářství v České republice a to zejména se zvyšováním výkonů v průmyslu, dopravě a stavebnictví. Růst spotřeby motorové nafty výrazně převyšoval vývoj v zemích EU. Meziroční nárůst dodávek v letech 2000 – 2001 je potvrzením vlivu působení investičních pobídek na nové kapacity.
- K 1. lednu 2001 byl v ČR ukončen prodej a používání automobilových benzinů olovnatých. Tato změna proběhla v souladu s implementací legislativy EU bez problémů jak v automobilovém provozu, tak v oblasti zajištění příslušných ekologičtějších pohonných hmot nahrazujících plně olovnaté benziny. Dodávky pohonných hmot v letech 1998 až 2001 byly ovlivněny především v komoditě automobilové benziny vývojem světových cen ropy a ropných produktů, který odpovídá evropskému průměru.

NAROVNÁNÍ CEN ELEKTRINY

Poznámka:

vvn – velmi vysoké napětí
 vn – vysoké napětí
 mop – maloodběr průmyslu
 moo – maloodběr obyvatelstva

Přehled o poskytování neinvestiční, investiční a ekologické dotace na útlumy v letech 1998 - 2002 (v tis. Kč)

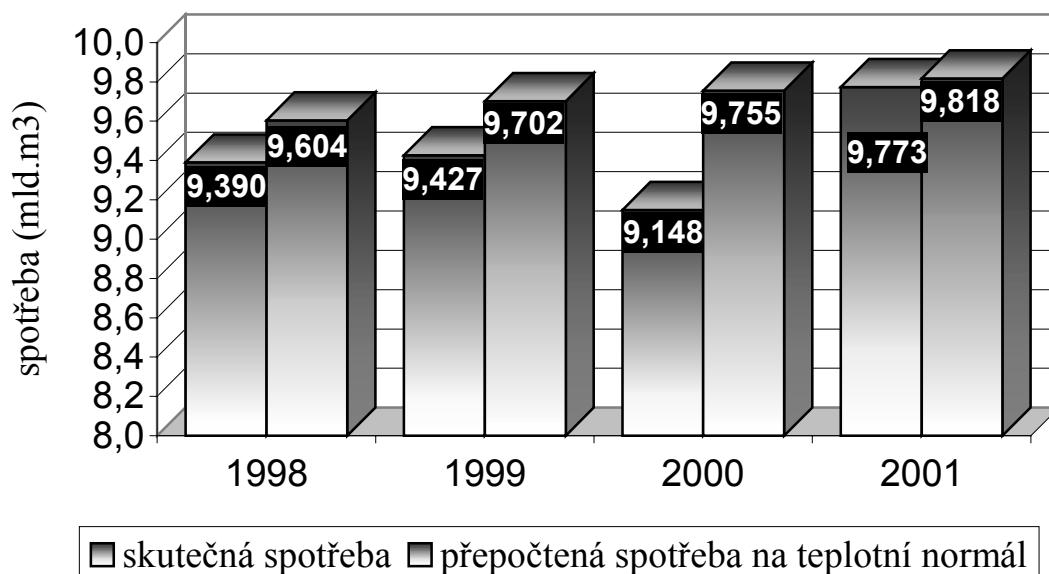
Dotace	1998	1999	2000	2001	2002	Celkem
Neinvestiční	4 434 569	3 885 887	3 867 260	3 973 556	3 280 141	19 441 413
z toho:						
útlum	2 677 769	1 930 089	1 881 129	2 017 914	1 230 141	9 737 042
obligatorní SZN	1 756 800	1 955 798	1 986 131	1 955 642	2 050 000	9 704 371
Investiční		143 444	183 111	278 336	367 700	972 591
Celkem	4 434 569	4 029 331	4 050 371	4 251 892	3 647 841	20 414 004
Ekologická	219 000	219 000	227 000	154 225	65 000	884 225
CELKEM	4 653 569	4 248 331	4 277 371	4 406 117	3 712 841	21 298 229

Poznámka: SZN-sociálně zdravotní náklady

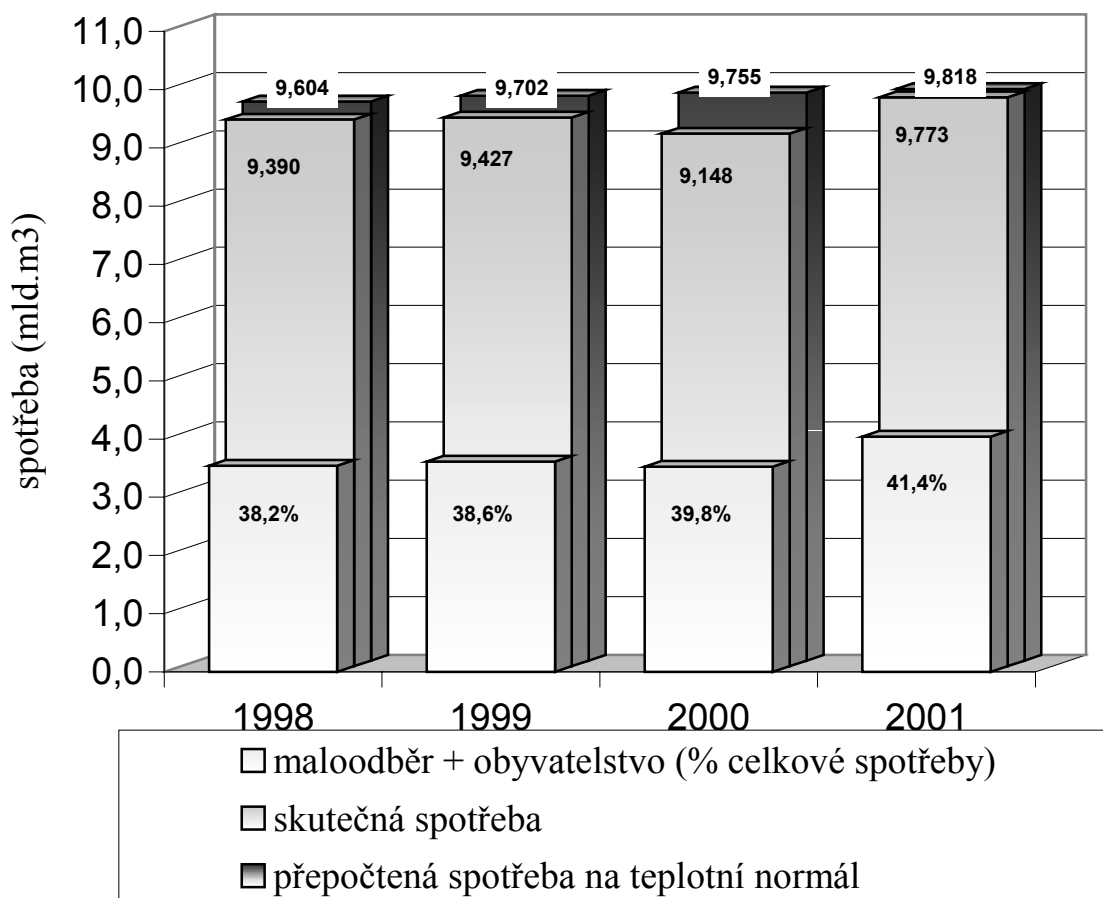
V roce 1998 nebyla samostatně členěna investiční dotace.

Na rok 2002 ještě není známa výše ekologické dotace. 65 mil. Kč je přibližně očekávaný finanční objem.

Spotřeba zemního plynu v České republice 1998 - 2001

Spotřeba zemního plynu v České republice 1998 - 2001

3. Surovinová politika

- V oblasti provádění surovinové politiky je ve vztahu k ekonomické efektivnosti relevantní přijetí zákona č. 315/2001 Sb., kterým se mění zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů. Tato novela umožnila zpoplatnit i dobývání nevyhrazených nerostů na výhradních ložiskách ve vlastnictví státu, pro jejichž dobývání byl stanoven dobývací prostor. Došlo tak k vyrovnání podmínek podnikatelského prostředí v oblasti těžby nerostných surovin, neboť dosud bylo možné vybírat úhrady pouze za tzv. vyhrazené nerosty, které taxativně uvádí horní zákon. Za těžbu stavebních surovin, kde vesměs povrchový způsob dobývání ovlivňuje kvalitu životního prostředí a krajiny, se úhrady neplatily.
- Vyhláškou Ministerstva průmyslu a obchodu č. 426/2001 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva hospodářství České republiky č.617/1992 Sb., o podrobnostech placení úhrad z dobývacích prostorů a z vydobytych vyhrazených nerostů, jsou nově stanoveny příslušné sazby, které od 1.1.2002 zvýší odvody do státního rozpočtu a veřejných rozpočtů o cca 135 mil. Kč ročně. To se týká těžby kamene, štěrkopísků a cihlářských surovin. Zvýšené sazby byly zavedeny také pro těžbu dalších nerudných surovin, např. vápenců. V úhradách tak bude dosaženo odvodů o celkové výši cca 700 mil. Kč, přičemž od stejného data bude 25% odvedeno do státního rozpočtu a 75% případně obcím (veřejné rozpočty), na jejichž katastrech se těžba provádí.
- Vývoj úhrad za vydobytý nerost od roku 1993, kdy bylo toto zpoplatnění po cca 40 letech znovu zavedeno, ukazuje následující tabulka a graf.

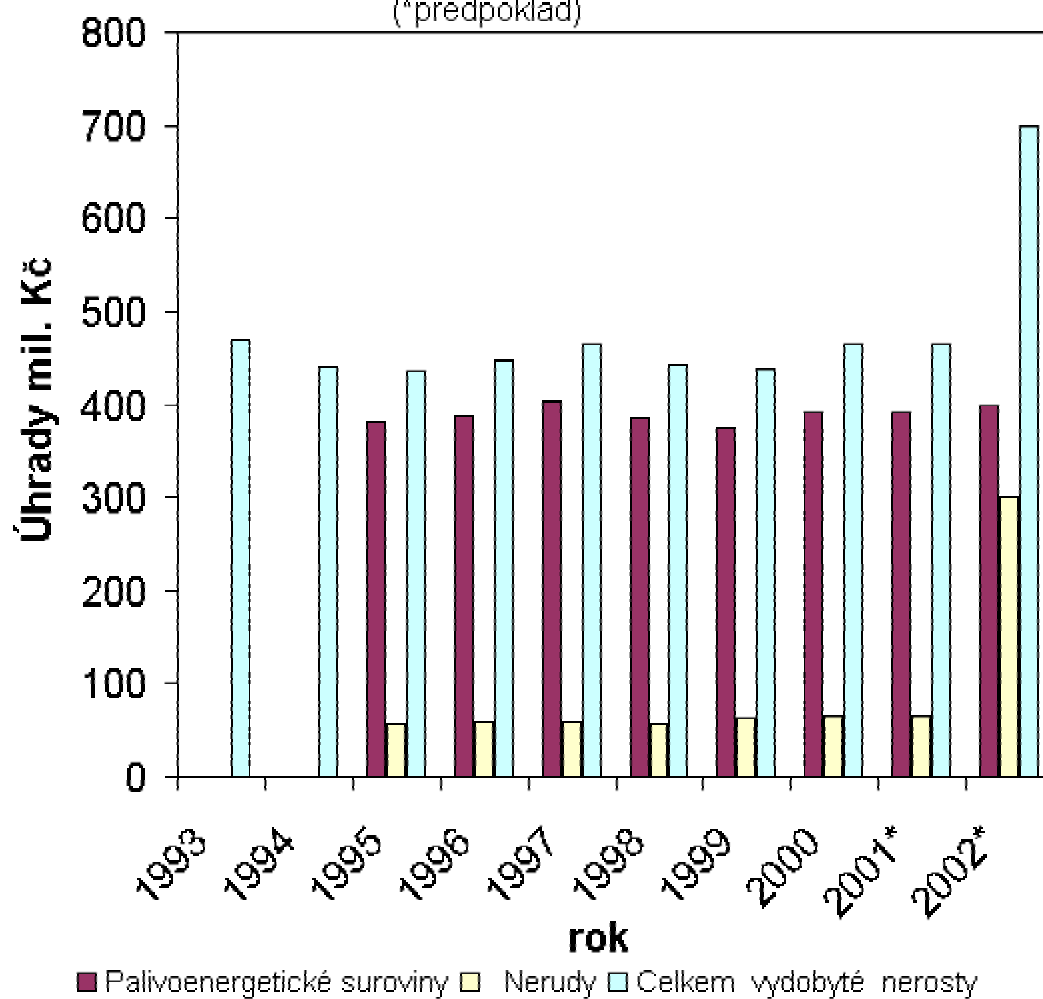
Úhrady z vydobytych nerostů (v mil. Kč)

Skupina surovin /Rok	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001*
Palivo-energetické suroviny	N	N	381	388	404	385	374	392	392
Nerudy	N	N	56	60	60	58	64	65	65
Celkem vydobyté nerosty	468	441	437	448	464	443	438	464	464

N - nesledováno

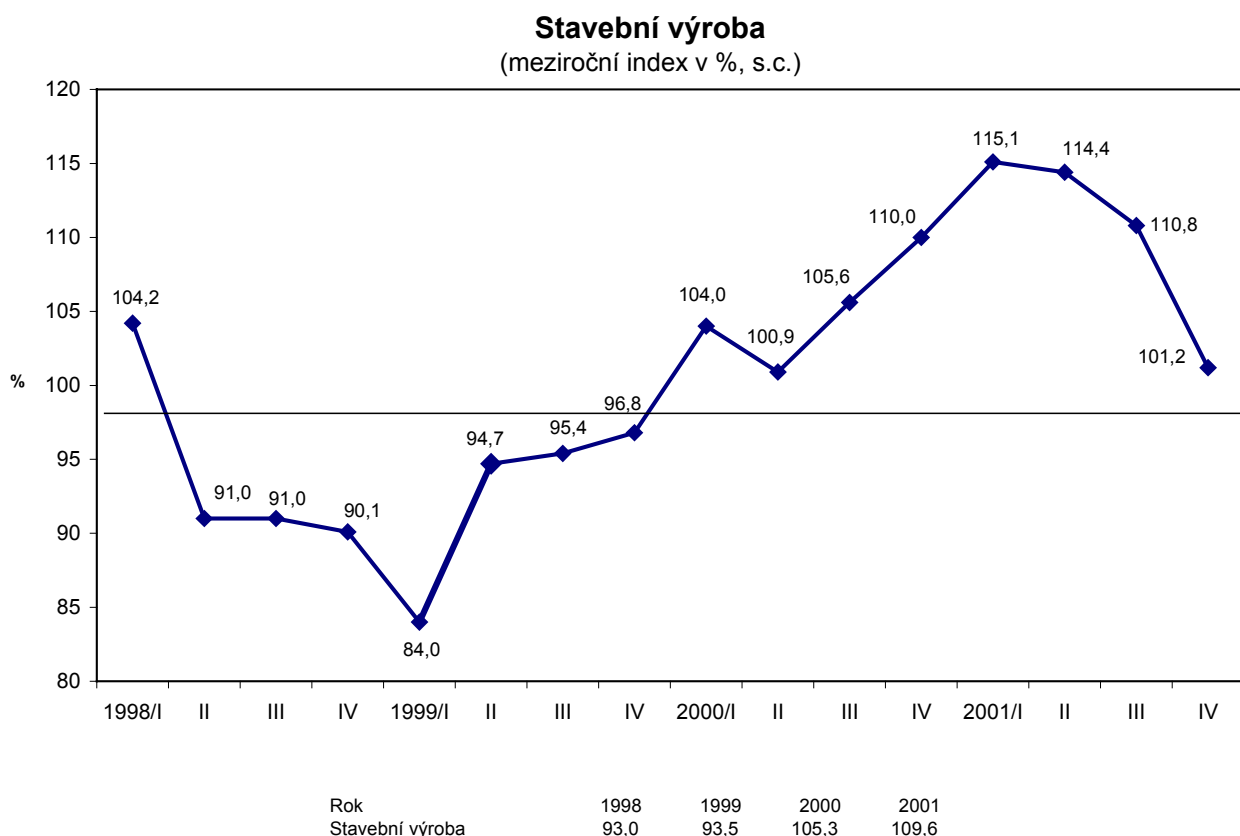
Úhrady z vydobytých nerostů

(*předpoklad)

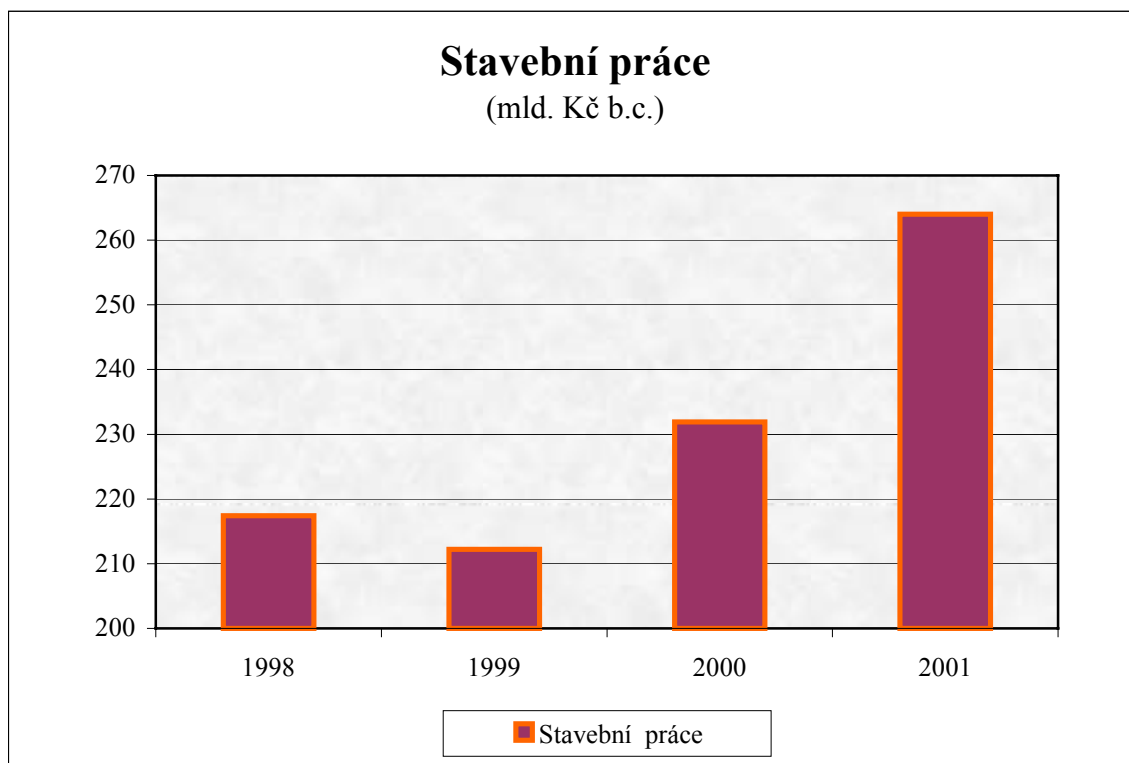
4. Stavebnictví

- Stavebnictví a jeho růst přináší významné multiplikační efekty v dalších odvětvích průmyslu a služeb. Počínaje koncem roku 1999 došlo vlivem růstu ekonomiky a přílivu zahraničních investic k obnovení dynamiky stavební výroby a v dalších letech bylo realizováno více stavebních investic, zejména v podnikatelském sektoru a dopravní infrastruktúře. Meziroční růst stavební výroby v roce 2000 ve výši 5,3 % pokračoval ve větším rozsahu v roce 2001 a stavebnictví se zařadilo nárůstem výroby ve výši 9,6 % k nejdynamičtěji se rozvíjejícím odvětvím. Tento vývoj byl poznamenán také významným posunem v kvalitě stavebních prací, daří se sledovat evropské trendy ve všech hlavních oborech stavění a kromě bytové výstavby se intenzita v ostatních oborech stavění přibližuje průměru Evropské unie. Odvětví prokázalo výrazný pokrok při přípravě na vstup do otevřeného konkurenčního prostředí Evropské unie, do stavební legislativy jsou postupně implementovány základní požadavky evropské legislativy. Byly vytvářeny všestranné podmínky pro růst, ať již jde o novou výstavbu, nebo péči o stávající stavební, zejména bytový fond.

- V této oblasti byl připraven a nastartován k rozsáhlé realizaci „Program oprav a regenerace panelových bytových domů“, který přináší prodlouženou životnost staveb a vysoký efekt ve snižování energetické náročnosti. Pro regeneraci nejrozšířenějších typů panelových bytových domů byly připraveny na základě podporovaného výzkumu odborné publikace pro realizaci s tím spojených stavebních prací a zřízena regionální poradenská centra. Využití podpůrných programů v oblasti bytové výstavby vytvořily spolu se zřízením Státního fondu rozvoje bydlení podmínky pro růst dosud nižší intenzity stavebních prací spojených s bydlením. Významnou roli v oblasti dlouhodobého rozvoje dopravních staveb sehrává zřízení Státního fondu dopravní infrastruktúry.

- Při postupném zvládnutí těchto úkolů míří české stavebnictví i jeho materiálová základna, průmysl stavebních hmot, k osvojení si náročných požadavků, které jsou kladeny na ekologicky a sociálně udržitelný rozvoj, ať již jde o používání stavebních materiálů přátelských k životnímu prostředí, energetickou úspornost budov nebo likvidaci stavebních odpadů. Řada opatření byla realizována v oblasti podpory podnikání malých a středních stavebních podniků, které tvoří ve stavebnictví významný podíl z celkového počtu podnikatelských subjektů.
- Z hodnocení vývoje stavebnictví v posledních letech vyplývá, že se toto odvětví při využití vytvořených podmínek hospodářské politiky vlády stalo významným a nezastupitelným segmentem této politiky a založilo vzhledem k úkolům, které před ním stojí, předpoklady dalšího perspektivního rozvoje.

5. Zemědělská politika

Za uplynulé období, počínaje rokem 1998 do současnosti, se zastavilo snižování rozměru zemědělství a došlo ke změně v trendu ztrátovosti zemědělství. Hrubá zemědělská produkce se stabilizovala na úrovni 77 mld. Kč a přestože nejsou k dispozici výsledky za rok 2001 lze s jistotou předpokládat, že rok 2001 prokáže trend jejího mírného nárůstu. (1996: 76,8 mld. Kč; 1999: 77,8 mld. Kč; 2000: 74,3 mld. Kč navzdory katastrofálnímu suchu). Do roku 1999 bylo zemědělství s výjimkou nepatrného zisku v roce 1995 trvale ztrátové. Kumulovaná ztráta dosáhla 41 mld. Kč. Za vlády ČSSD došlo v roce 1999 navzdory probíhající největší krizi na světových agrárních trzích ke snížení roční ztráty na -0,4 mld. Kč a posléze v roce 2000 bylo poprvé od r. 1990 dosaženo hmatatelného zisku (+3,7 mld. Kč). Lze předpokládat, že zisku bylo dosaženo i v r. 2001.

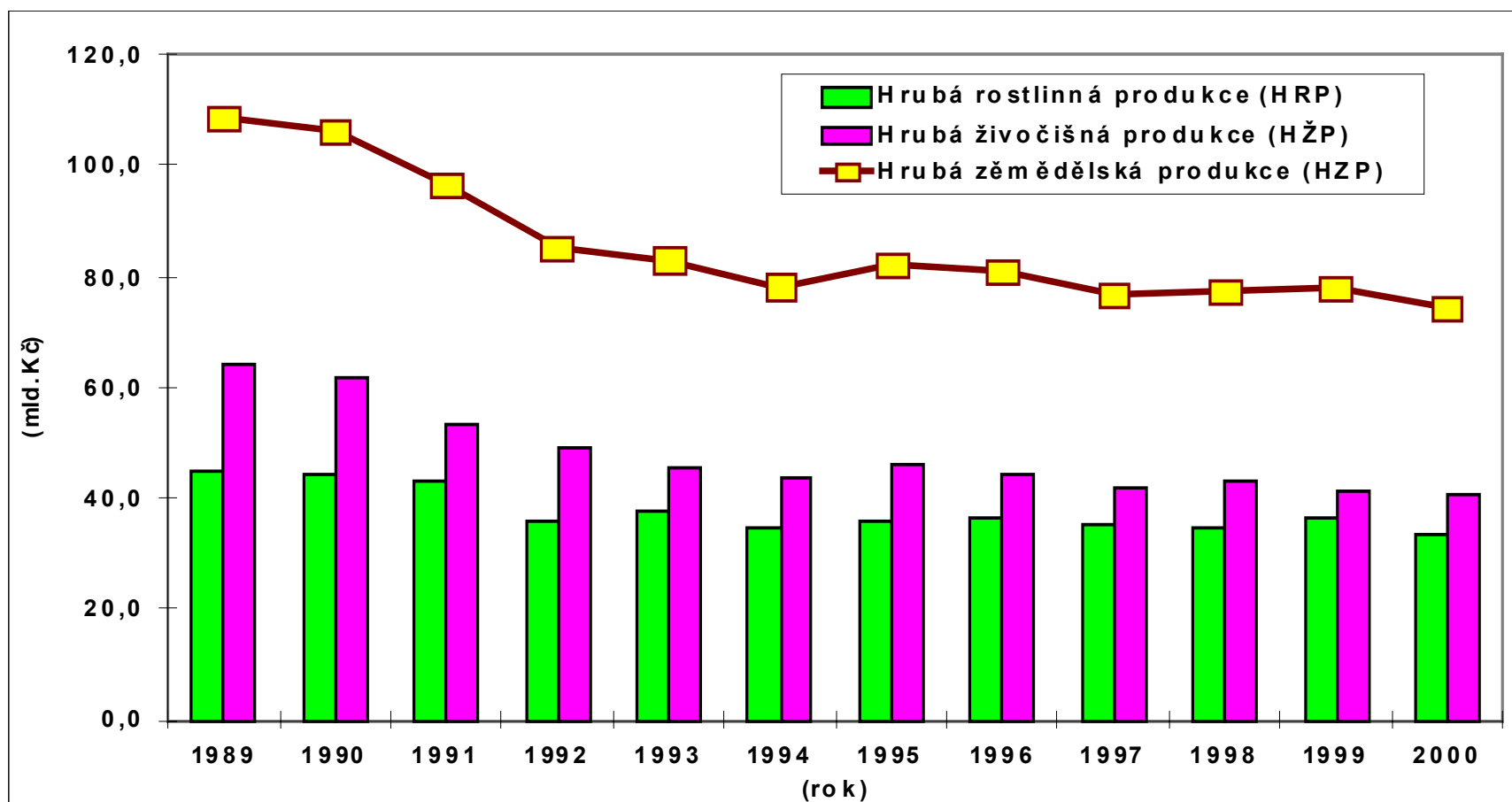
Došlo k zásadní systémové změně dotačního systému. Roztříštěné neprovázané dotace byly uzpůsobeny tak, aby se zemědělci dostatečně adaptovali na budoucí dotační systém v rámci společné zemědělské politiky EU. Byly odděleny dotace na podporu mimoprodukčních funkcí zemědělství spojených s úhradou produkce veřejných statků od dotací na ornou půdu a dotací na posílení konkurenceschopnosti českého zemědělství.

Cíle programového prohlášení vlády byly rozpracovány v „**Koncepci agrární politiky Ministerstva zemědělství na období před vstupem ČR do EU**“, kterou schválila vláda České republiky svým usnesením č. 49 ze dne 12. ledna 2000, společně s lesnickou a vodohospodářskou politikou, jako resortní koncepci Ministerstva zemědělství.

Koncepce rozděluje agrární politiku z časového hlediska na dvě etapy. První etapa nazvaná „**Revitalizace**“ se týká období let 1999 až 2001. Hlavním cílem této etapy bylo dořešení některých vnitřních vývojových problémů českého zemědělství a stabilizace agrárního sektoru před jeho přizpůsobováním podmínkám Evropské unie. V této etapě současně Koncepce předpokládala institucionální rozvoj sektoru v souladu s Národním programem pro přijetí „*acquis communautaire*“ v zemědělství. Druhá etapa „**Adaptace**“ je zaměřena na období po roce 2001. Obě tyto etapy jsou postaveny na čtyřech základních pilířích agrární politiky:

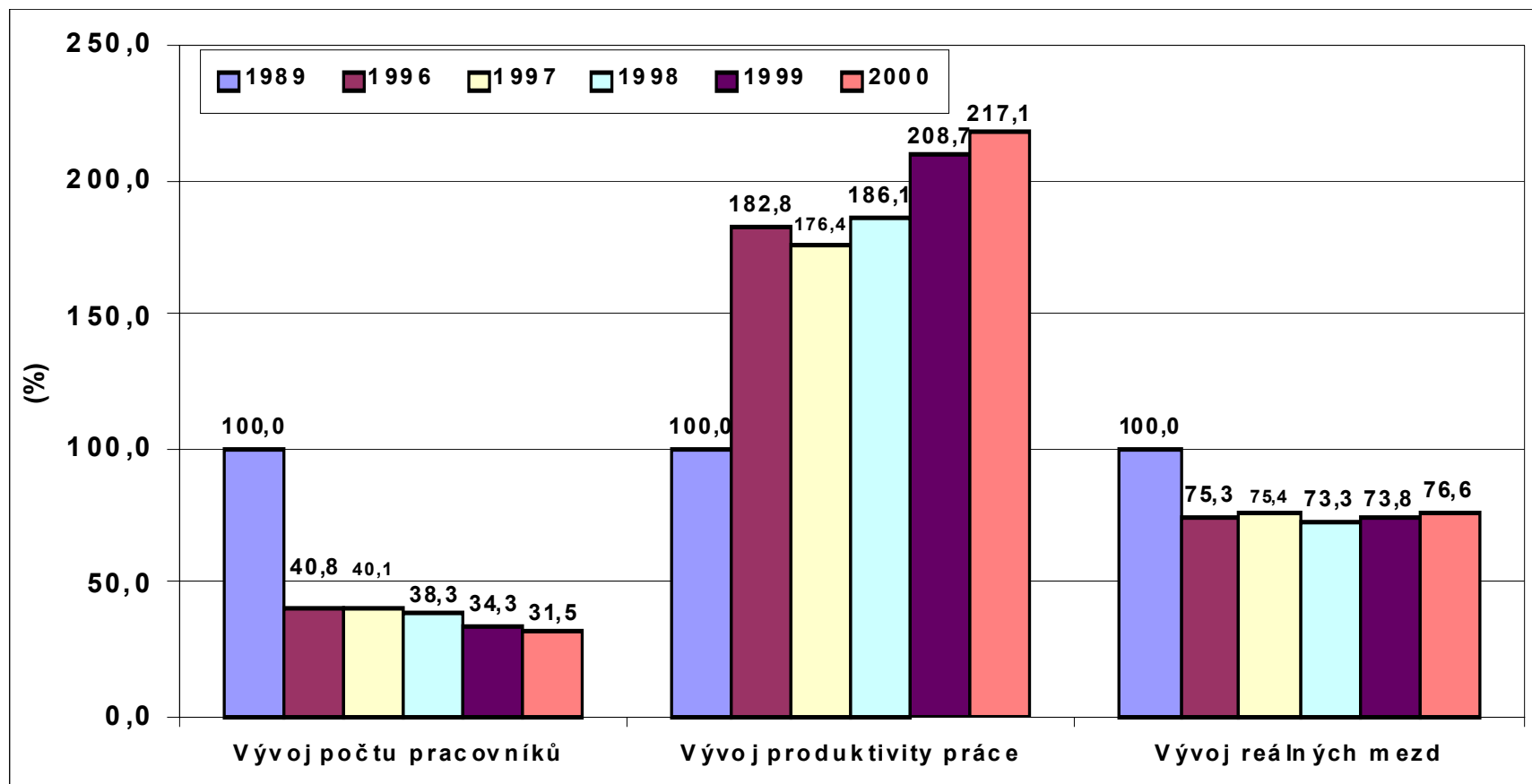
- A - Regulace trhu a podpora příjmů;**
- B - Environmentální opatření (opatření zaměřená na životní prostředí);**
- C - Modernizace a transformace podniků;**
- D - Obecné služby a příprava na vstup do Evropské unie.**

Vývoj objemu hrubé zemědělské produkce v letech 1989 až 2000

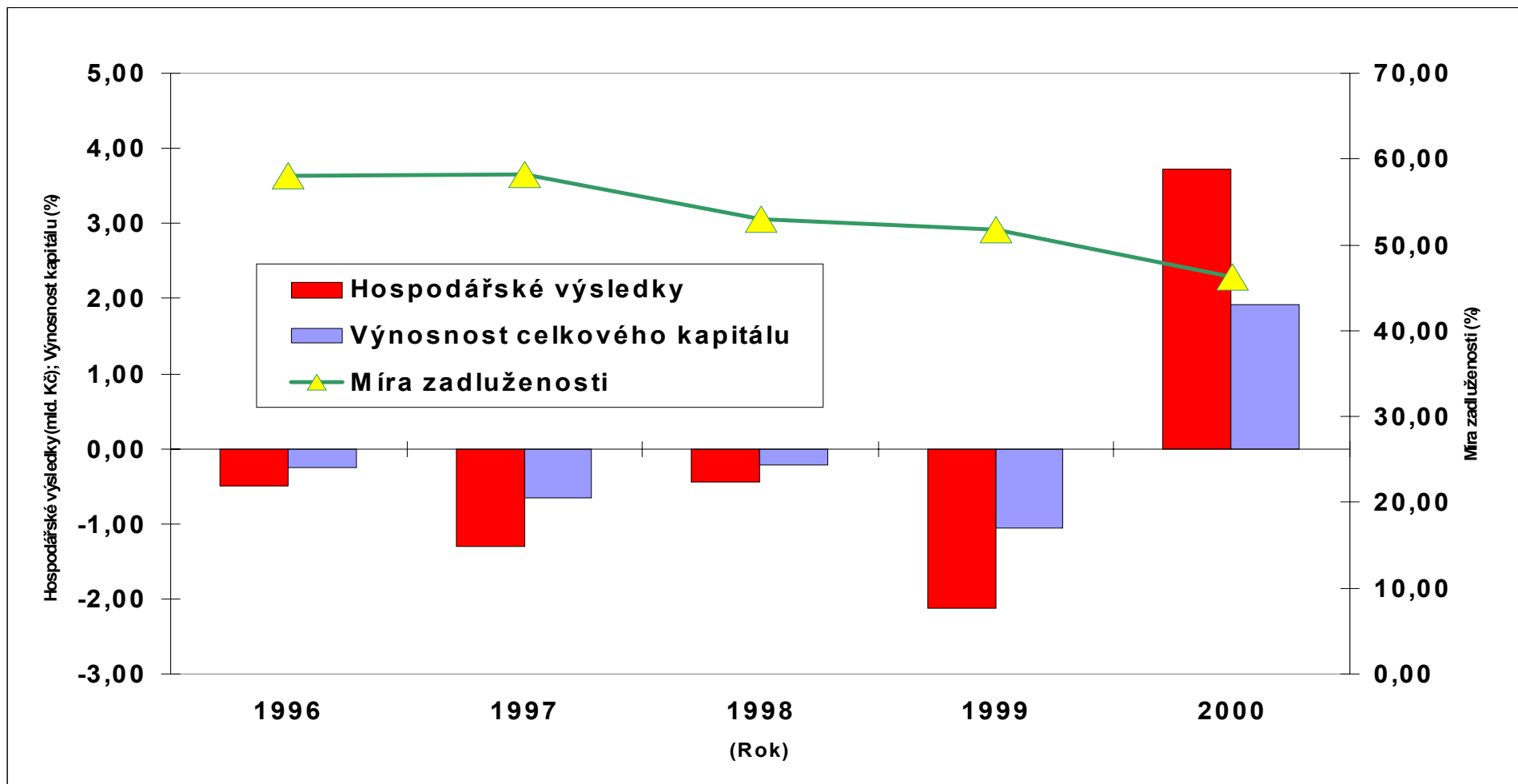

Vývoj počtů pracovníků, reálných mezd a produktivity práce v zemědělství
(index 1989 = 100)

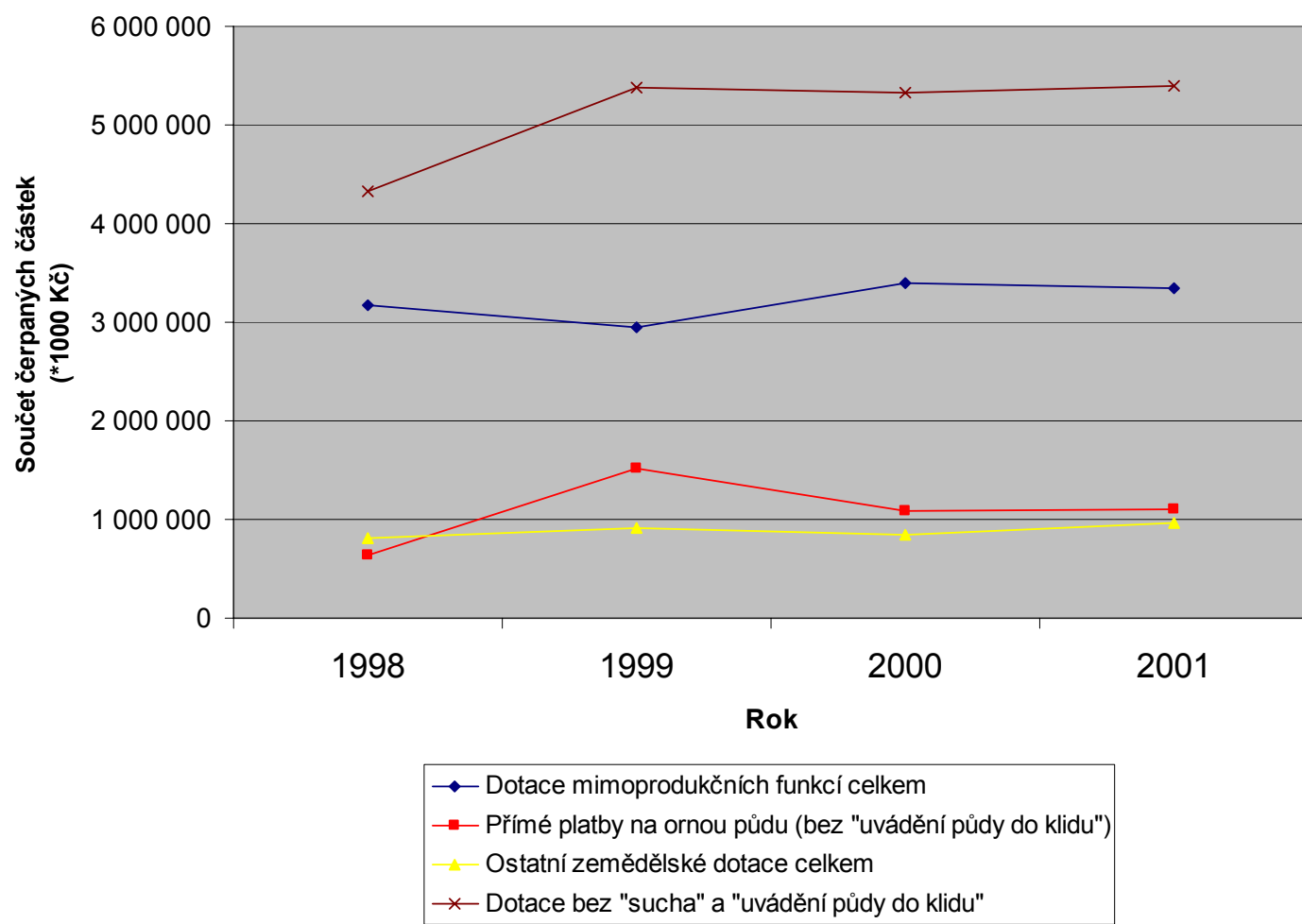

Zemědělství ČR - hospodářské výsledky, výnosnost podnikání a zadluženost v letech 1996 až 2000

Vývoj čerpaných finančních prostředků od roku 1998

(v tisících Kč)

Jednotlivé pilíře etap „Koncepce“ jsou naplňovány konkrétními programy, u nichž jsou identifikovány jejich cíle a definovány nástroje a opatření k zajištění realizace těchto cílů.

Pilíř A - Regulace trhu a podpora příjmů

Program A/I - Organizace trhu vybraných komodit

Cílem programu je připravit, ověřit a zavést základní prvky organizace trhu (tržních řádů) vybraných komodit v souladu s principy společné zemědělské politiky Evropské unie (SZP EU). Jedná se o mléko a cukr (v roce 2000) a dále o obiloviny, resp. plodiny na orné půdě a hovězí maso (v roce 2001). Pro tyto účely ustavit intervenční organizaci. Tímto přístupem usnadnit a urychlit adaptační procesy v další etapě a zároveň omezovat tendence k nadprodukcí již v etapě Revitalizace.

V rámci realizace tohoto programu byl přijat **zákon č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu (SZIF)** (účinnost předpisu od 11. 8. 2000), kterým se transformoval dosavadní Státní fond tržní regulace v intervenční agenturu, jenž může využívat všech standardních nástrojů regulace trhu používaných v rámci společné zemědělské politiky EU. Návazně na přijatý zákon o SZIF byla vydána vládní nařízení řešící organizaci trhu se stěžejními komoditami - mléko, potravinářská pšenice, jatečný skot, cukr, slad a škrob.

Program A/II - Zlepšení podmínek agrárního zahraničního obchodu

Cílem programu je zlepšit legislativní podmínky ochrany domácího agrárního trhu u rozhodujících komodit mírného pásma a vytvořit předpoklady pro vhodné úpravy dříve uzavřených mezinárodních smluv. Program též sleduje jako svůj cíl zlepšení podmínek agrárního exportu, včetně exportu přebytků agrární produkce a snížení záporné bilance agrárního zahraničního obchodu ČR.

Program byl naplňován přijetím zákona č. 62/2000 Sb., o některých opatřeních při vývozu nebo dovozu výrobků a o licenčním řízení a o změně některých (souvisejících) zákonů. Na základě tohoto zákona byla přijata řada opatření k ochraně trhu zejména pak s cukrem a jeho substituty (isoglukóza, kakaový prášek, sirupy apod.). Dále byla zavedena zvláštní ochranná opatření při dovozu dextrinů a drůbeže.

Byl výrazně zliberalizován vývoz zemědělských výrobků a potravin. Postupně byla regulace prostřednictvím vývozních licencí omezována jen na hlavní komodity a od roku 2002 jsou vývozní licence zcela zrušeny.

V rámci vzájemného agrárního obchodu ČR a EU liberalizace postoupila přijetím tzv. „dvounulové varianty“ platné od 1.7.2001. Tento krok umožňuje narovnání dosud asymetrických podmínek ve vzájemném obchodě. Byla započata jednání na dalším kroku liberalizace - tzv. „double profit.“

Byl též přijat zákon č. 63/2000 Sb., o ochraně před dovozem subvencovaných výrobků.

Program A/III - Podpora výroby, vstupů a důchodů

Cílem programu je zlepšit důchodovou situaci zemědělských podniků a tím vytvořit zdroje pro alespoň částečné vyrovnání vnitřního dluhu zemědělských podniků vzniklých v dosavadním reformním období (zejména v zanedbávání údržby a péče o hmotný investiční majetek).

V rámci realizace programu byla zásadním způsobem změněna dotační politika resortu zemědělství. Pro posílení příjmů zemědělců hospodařících ve znevýhodněných oblastech je určeno především nařízení vlády č. 505/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů (vyrovňovací

příspěvek podnikatelům v méně příznivých oblastech, podpora údržby travních porostů pastvou zvířat, podpora ekologického zemědělství). Převážně pro zemědělce hospodařící v produkčních oblastech a oblastech přechodných je určeno nařízení vlády č. 86/2001 Sb., na podporu uvádění půdy do klidu ve znění pozdějších předpisů. Obě nařízení zvyšují příjmy zemědělců o 4,5-5 mld. Kč.

S platností od 1.4.2001 byla zavedena tzv. „zelená nafta“, a to formou novely zákona č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních, která stanovila nárok na vrácení 60 % spotřební daně právníkům a fyzickým osobám provozujícím zemědělskou prvovýrobu, lesní školky a obnovu a výchovu lesa.

Pilíř B - Environmentální opatření

Cílem druhého pilíře je dále aplikovat a po roce 1999 zvýšit podpory podle nařízení vlády, kterým se stanoví na rok 1999 podpůrné programy k podpoře mimoprodukčních funkcí zemědělství, k podpoře aktivit podílejících se na udržování krajiny a programy pomoci k podpoře méně příznivých oblastí. Zavést nové podpory na úhradu vnitřního dluhu z hlediska zlepšování kvality půdního fondu a tím zlepšit předpoklady pro zvyšování efektivnosti výroby v zemědělských podnicích. Stejně tak cíli pilíře B je využívání ekologických paliv, snižování vnitřních dluhů zemědělských podniků v oblasti životního prostředí s využitím programu SAPARD.

V souvislosti s realizací pilíře B bylo zásadním způsobem změněno nařízení vlády, kterým se stanoví na rok 1999 podpůrné programy k podpoře mimoprodukčních funkcí zemědělství, k podpoře aktivit podílejících se na udržování krajiny a programy pomoci k podpoře méně příznivých oblastí. Nové nařízení vlády č. 505/2000 Sb., ve znění nařízení vlády č. 500/2001 Sb., v souladu s pravidly EU vymezilo méně příznivé oblasti a definovalo soubor programů na podporu mimoprodukčních funkcí zemědělství v souladu s Nařízením Rady ES 1257/1999.

Podpora nepotravinářského využití zemědělské produkce byla systémově upravena nařízením vlády č. 86/2001 Sb., na podporu uvádění půdy do klidu, které stanovilo podmínky pro pěstování plodin za účelem nepotravinářského využití na stanoveném procentu orné půdy uvedené do klidu (5-10%).

Na výše uvedené nařízení vlády navazuje i podpora ekologických paliv. Podařilo se stabilizovat zpracování řepky na MEŘO a následně výrobu bionafty (nařízení vlády č. 86/2001 Sb., počítá s 230 tis. tunami řepky zpracované na MEŘO).

Program podpory využití bioetanolu jako alternativního paliva se potýká s neexistující velkou produkční kapacitou na zpracování lihu, která by dokázala vyrobit líc s nízkými jednotkovými náklady. Přesto i tento program dostane v roce 2002 nový impuls.

Pilíř C - Modernizace a transformace podniků

Program C/I - Modernizace a diverzifikace podniků

Cílem programu je zvýšit konkurenceschopnost podniků agrárního sektoru cestou jejich modernizace a restrukturalizace. Podpořit investice na diverzifikaci činností zemědělských podniků a tím vytvořit předpoklady pro zachování pracovních příležitostí na venkově. Pokračovat v podpoře obnovy vinic, sadů a chmelnic.

Při realizaci programu byla v roce 1999 zásadně změněna struktura programů PGRLF. Byl otevřen program INVESTICE s podprogramy ZEMĚDĚLEC a ODBYTOVÁ ORGANIZACE. Cílem programu INVESTICE je podpořit rozvoj perspektivních podnikatelských subjektů v odvětví. V roce 2000 byl pro potravinářské podniky otevřen podprogram HYGIENA orientovaný na podporu investic směřujících k zajištění zdravotní

nezávadnosti potravin. Od roku 2002 se připravuje spuštění podprogramu ZPRACOVATEL s cílem zajistit konkurenceschopnosti potravinářských podniků po vstupu ČR do EU.

Ministerstvo zemědělství pokračovalo v roce 2000 v podpoře obnovy vinic, chmelnic a ovocných sadů (dotační titul 1.C.), jehož cílem je především zajištění nezbytné obnovy těchto kultur novými, výkonnými a na trhu žádanými odrůdami. Rozsah poskytnutých prostředků na tento program se zvýšil ze 119 mil. Kč v r. 1998 na 290 mil. Kč v r. 2002

Program C/II - Zlepšení postavení zemědělských prvovýrobců na trhu

Cílem programu Zlepšení postavení zemědělských prvovýrobců na trhu je posílit legislativní ochranu a organizovanost zemědělských prvovýrobců a zpracovatelů prvního stupně ve vztahu k odběratelům agrární produkce (obchodu), a tím zlepšit jejich postavení na trhu, zejména při uzavírání smluv s odběrateli a při realizaci plateb za uskutečněné dodávky. Cílem je dále rozvíjet činnosti nově vzniklých odbytových organizací výrobců v oblasti skladování, posklizňové a tržní úpravy, prodeji a zpeněžení jejich produktů. Dále program usiluje o usnadnění finančních toků mezi výrobci, odběrateli a bankami.

Při uskutečňování programu byl v roce 1999 zaveden dotační titul 10, jehož účelem je podpora vzniku a činnosti odbytových organizací výrobců zemědělských komodit s cílem společného odbytu zemědělských výrobků a vytváření efektivní marketingové struktury.

Dále byl přijat zákon č. 307/2000 Sb., o zemědělských skladních listech a zemědělských veřejných skladech (účinnost předpisu od 7. 9. 2000), který poskytuje záruku kvalitního uskladnění zemědělských produktů pro prvovýrobce a zejména pak umožňuje rychlé získání finančních prostředků po uskladnění sklizně ve veřejném skladu.

Problematika nerovnováhy v tržních vztazích byla řešena v návrhu novely zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže. Tento návrh však nebyl schválen a Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) předložil návrh nového zákona. Nový zákon o ochraně hospodářské soutěže č. 143/2001 Sb., byl schválen a nabyl účinnosti dne 1. 7. 2001. Tento zákon však neobsahuje ustanovení o ekonomické závislosti, jak ho navrhovalo Ministerstvo zemědělství.

S problematikou nerovnováhy v tržních vztazích, zejména v oblasti úpravy platebního režimu, souvisela také novela Obchodního zákoníku. Ani v té však Parlament neumožnil úpravu principů ochrany tzv. slabší smluvní strany

Program C/III - Dokončení privatizačních a transformačních procesů

Cílem programu Dokončení privatizačních a transformačních procesů je, v návaznosti na již realizovaná opatření, urychlit dokončení privatizačních a transformačních procesů v zemědělství a v podnicích navazujících odvětví, včetně vypořádání majetkových podílů členů i nečlenů zemědělských družstev a prodeje státní půdy.

V souvislosti s realizací programu byla v roce 1999 přijata novela tzv. transformačního zákona (zákon č. 144/1999 Sb.), jejíž podstatné části však Ústavní soud dne 1. 12. 1999 zrušil.

V roce 2000 byl přijat zákon č. 212/2000 Sb., o zmírnění některých majetkových křivd způsobených holocaustem (účinnost předpisu od 20. 7. 2000).

Pilíř D - Obecné služby a příprava na vstup do EU

Program D/I - Obecné služby pro zemědělství

Cílem programu Obecné služby pro zemědělství je posilovat postavení zemědělských podniků na trhu a jejich konkurenceschopnost poskytováním základních služeb státu v oblasti výzkumu, poradenství, vzdělávání, informatiky, genetiky a propagace (včetně zdravotní osvěty v oblasti výživy). Pro vybraná opatření využít programů předvstupní pomoci PHARE, SAPARD, ACE, 5. rámcového programu výzkumu EU atd.

Ministerstvo zemědělství v letech 2000 a 2001 pokračovalo při realizaci programu v poskytování podpor obecných služeb pro zemědělství, které nemohou být zajišťovány samotnými zemědělci a jsou základním předpokladem pro zajištění dalšího úspěšného rozvoje zemědělství a jeho konkurenceschopnosti. Jedná se o následující podpůrné programy: Podpůrný program 2. - Udržování a zlepšování genetického potenciálu hospodářských zvířat a rostlin, Podpůrný program 3. – Podpora ozdravování polních a speciálních plodin, Podpůrný program 5. – Podpora chovu starokladrubskeho koně, Podpůrný program 6. – Genové zdroje, Podpůrný program 8. – Nákazový fond, Podpůrný program 9. – Poradenství a informatika.

Program D/II - Příprava na vstup do EU

Cílem programu Příprava na vstup do EU je harmonizace právních norem, předpisů a institucí v agrárním sektoru ČR s EU, v souladu s Národním programem pro přijetí "acquis" v sektoru zemědělství. Cílem programu je dále zajistit institucionální a věcné předpoklady pro využití programů předvstupní pomoci EU (SAPARD, PHARE ad.). Stejně tak je obsahem programu organizační a věcná příprava institucí, nástrojů a mechanismů, potřebných pro zavádění programů společné zemědělské politiky EU v této a další etapě.

Při zavádění institucí a režimů společné zemědělské politiky (SZP) byly realizovány, respektive probíhá zavádění následujících institucí a režimů SZP a strukturální politiky EU: Státní zemědělský intervenční fond (SZIF), Klasifikační agentura – systém klasifikace jatečných těl zvířat, Integrovaný administrativní a kontrolní systém (IACS).

Nezbytnou podmínkou pro čerpání přímých dotací z EAGGF je platební agentura s funkčním Integrovaným administrativním a kontrolním systémem (IACS). V současné době je vybudována IACS na úrovni cca 80 %. Budování IACS je současně podporováno finančně a konzultačně i v rámci programu Phare 2000 a 2001.

Vybudování Sítě testovacích podniků FADN (velikost vzorku, spektrum šetřeného vzorku, zvolená metodologie) na základě sběru účetních dat je požadavkem EU, který resort Ministerstva zemědělství v intencích přijatých závazků vůči EU splní. Zvolená metodologie a spektrum šetřených podniků je již plně v souladu se standardy EU. Velikost vzorku bude letos zvýšena o cca 15 % a tím bude dosaženo i splnění posledního aspektu vyplývajícího z legislativy EU.

Agentura SAPARD byla ustavena k 1. srpnu 2000 jako součást Ministerstva zemědělství a je odpovědná za realizaci programu SAPARD v ČR. Program SAPARD byl připraven Evropskou komisí k přípravě kandidátských zemí na možnost využívání zdrojů strukturálních fondů Evropské unie. Od února 2001 probíhala předakreditační kontrola Agentury SAPARD, která byla zakončena zprávou nezávislého auditora. Na základě této zprávy byla Národním schvalujícím úředníkem vydána dočasná akreditace agentury SAPARD. Na základě těchto výsledků byla Evropské komisi podána oficiální žádost o její potvrzení. Následující zjišťovací mise zástupců Evropské komise neshledala žádnou podstatnou závadu, která by bránila rozhodnutí o pověření řízením programu SAPARD Agenturou SAPARD. Vyhlášení programu SAPARD v ČR se předpokládá v dubnu 2002.

6. Politika v oblasti dopravy, spojů a poštovních služeb

Resort dopravy a spojů má zpracovány a přijaty zásadní strategické a koncepční materiály, jejichž základní přehled je uveden v příložené tabulce. Tyto dokumenty určují rozvoj resortu a byly završeny přijetím **Střednědobé strategie resortu dopravy, telekomunikací a poštovních služeb** usnesením vlády č. 586/2001. Převážná část těchto dokumentů byla zpracována ve funkčním období této vlády a jsou postupně naplňovány.

V odvětví dopravy obsahují koncepční a strategické materiály hlavní principy dalšího rozvoje a současný stav v následujících oblastech.

Tabulka

Strategické materiály národohospodářského charakteru zahrnující dopravu, strategické a koncepční materiály resortu dopravy a oborové systémové materiály, akční programy a soubory opatření provádějící záměry strategie

Materiál	Usnesení vlády (UV)
Národní rozvojový plán České republiky	UV č.14/2000, UV č. 714/1999
Sektorový konzultační dokument RDP, sektor Doprava, telekomunikace a poštovní služby	UV č. 714/1999 v rámci RDP
Střednědobá strategie sektoru dopravy,telekomunikací a poštovních služeb	UV č. 586 /2001
Národní program přípravy ČR na členství v Evropské unii	UV č.439/2001
Dopravní politika ČR	UV č. 413/1998
Program rozvoje dopravy a spojů ČR – etapa roku 1999	UV č. 187/1999
Návrh rozvoje dopravních sítí v ČR do roku 2010	UV č.741/1999
Harmonogram a finanční zajištění realizace Návrhu rozvoje dopravních sítí v České republice do roku 2010	UV č. 1313/1999 a 145/2001 a doplněno z hlediska D 47 - UV č. 1006/1999
Materiály o modernizaci prioritních železničních koridorů Českých drah	UV č.77/94, 659/94, 432/95, 185/96, 1262/99
Rozvojový program revitalizace vozidlového parku Českých drah, státní organizace, a o zvýšení kultury cestování	UV č. 1201/2000
Národní telekomunikační politika ČR	UV č. 324/1999

A. Zdokonalení podmínek pro fungování vnitřního trhu a dopravního podnikání v něm

Česká ekonomika je do velké míry závislá na vnějších ekonomických vztazích a to především s Evropou. Postupně vytvářený jednotný vnitřní trh Evropské unie je definován jako oblast bez vnitřních hranic, ve které je zajištěn volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu. ČR jako přidružený stát EU se postupně do tohoto trhu začleňuje. Toto začleňování je chápáno jako součást rozsáhlé předvstupní strategie. V souvislosti s uplatňováním principů stejných podmínek v dopravě je třeba zlepšit nebo vytvořit kontrolní mechanismy, které budou dbát na dodržování rovnosti podmínek ve všech druzích dopravy.

Pro dodržování technických a bezpečnostních standardů je nezbytné zajistit kontrolu na srovnatelné úrovni členských zemí EU. Z těchto důvodů byly částečně posíleny správní kapacity v dopravě v rámci správní působnosti Ministerstva dopravy a spojů. Ucelený systém dopravy vyžaduje zpracování řady opatření a uplatnění ustanovení EU, která je nutno respektovat. Systém má tyto hlavní oblasti, které se promítají do současné legislativy ČR:

a) Všechny druhy dopravy mají stejné podmínky ve spravedlivém tržním prostředí. Míra konkurence je však vymezena konkretizovanými opatřeními, zajišťujícími dopravní obslužnost, návaznost spojů, místa přestupů, finanční účast státu atd..

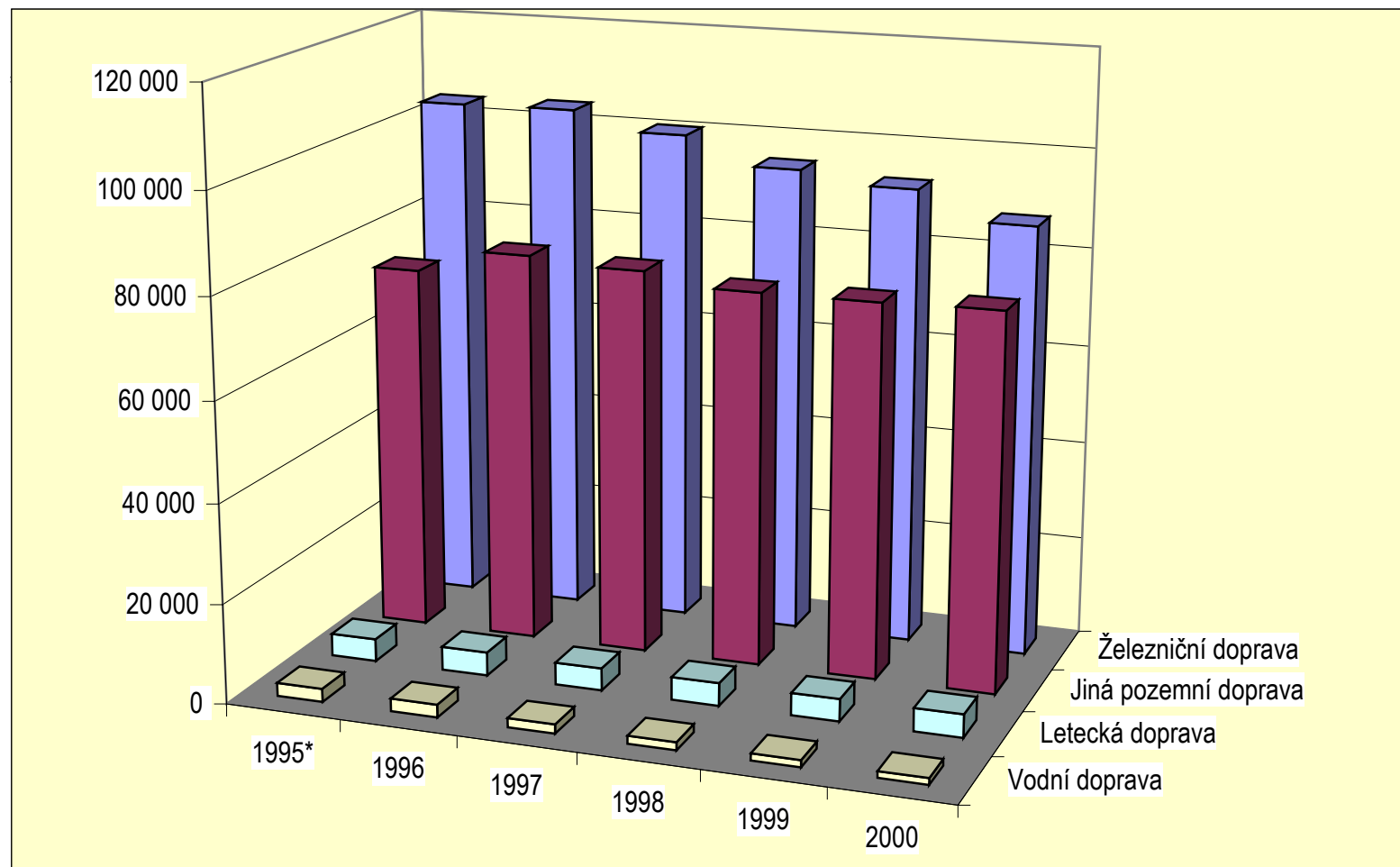
b) Respektování spravedlivého tržního prostředí v mezích legislativy EU a informovanosti všech potenciálních účastníků přepravních procesů.

c) Každý dopravce má stejné podmínky pro přístup k přepravnímu trhu. Stát bude podporovat environmentálně šetrnější druhy dopravy. Podpora bude respektovat legislativu EU, po ekonomické stránce bude v relaci s finančním vyjádřením externích účinků dopravy.

V celkových údajích má počet zaměstnanců v dopravě snižující se trend, čímž se jednotlivé obory dopravy přizpůsobují výkonům a zvyšuje se současně produktivita práce na výkonovou jednotku. "

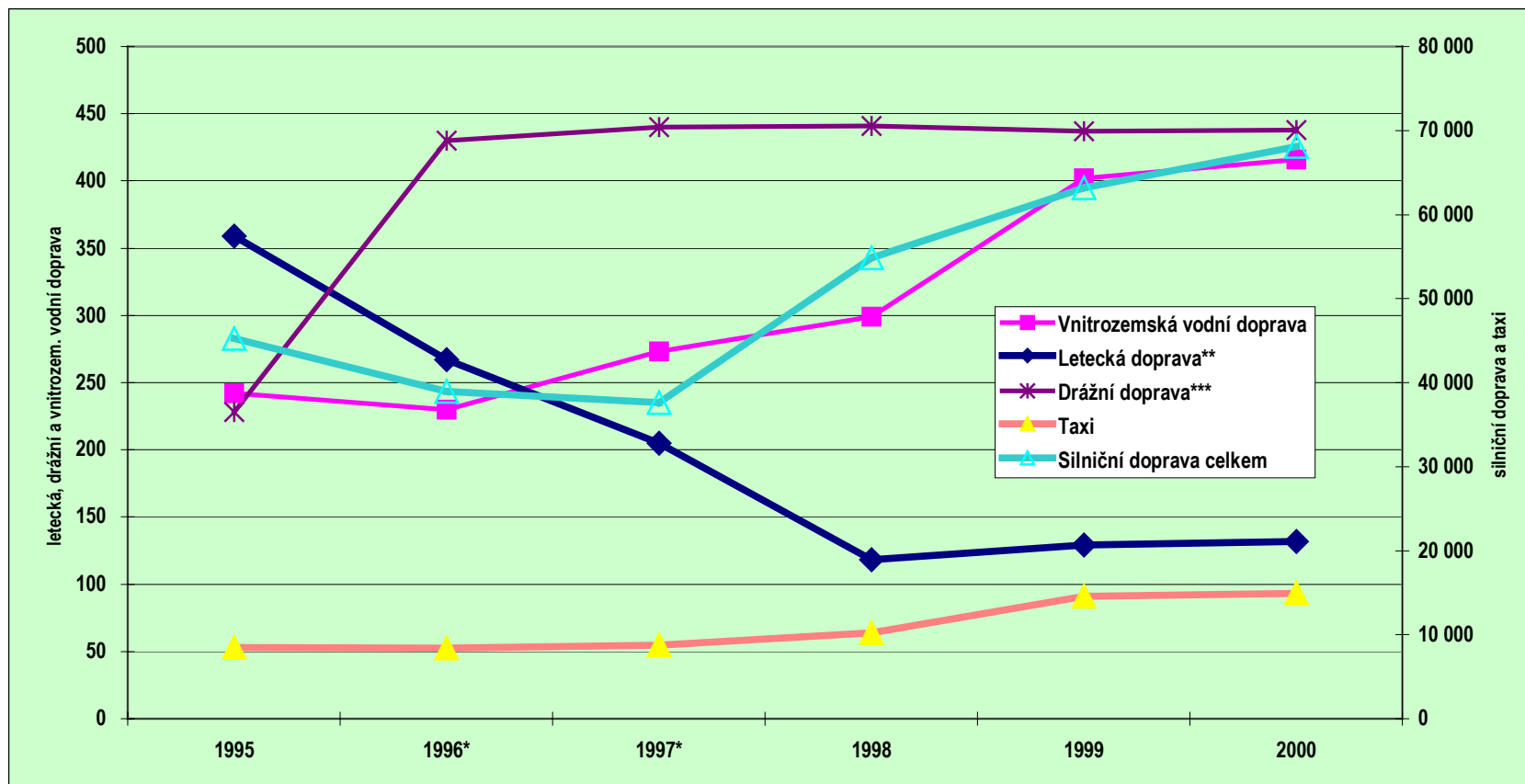
Zvyšující se počet podnikatelských subjektů na jedné straně vyjadřuje zájem o tento druh podnikání, který do jisté míry řeší i zaměstnanost, na druhé straně však nejvíce roste podnikání v dopravě silniční, kde nabídka převyšuje poptávku a při tom se jedná o druh dopravy, která je nejméně příznivá k životnímu prostředí.

Počet zaměstnanců ve fyzických osobách v dopravě

* údaje za podniky s 25 a více zaměstnanci

Přehled podnikatelských subjektů sektoru dopravy

* období transformace živností

** do roku 1997 údaje od MPO, od roku 1998 údaje od Úřadu civilního letectví

*** od roku 1996 data od Drážního úřadu

B. Principy privatizačního procesu a transformace v dopravě

Proces privatizace v dopravě byl po transformaci a privatizaci s.p. ČSAD prakticky ukončen u všech druhů dopravy kromě železnice. Letecká doprava je provozována již soukromými dopravci s výjimkou některých mezinárodních letišť. Úspěšně byla dořešena otázka strategického začlenění ČSA. Vodní doprava je plně privatizována. Rovněž byl v letošním roce přijat zákon o transformaci Českých drah, s.o.

C. Závazky dopravní služby a základní dopravní obsluha území

Základní dopravní obsluhu území veřejnou dopravou pokládáme za součást základních sociálních práv občana. Rozsah sítě a přepravní možnosti linkové autobusové dopravy i železniční osobní dopravy jsou však zásadně ovlivněny finančními možnostmi veřejných rozpočtů. Podpora dalšího vývoje osobní dopravy se opírá především o možnosti zvýšení kvality veřejné hromadné dopravy a udržení jejího síťového rozsahu na přijatelné úrovni pro obyvatelstvo s cílem udržet reálný poměr mezi veřejnou a individuální dopravou.

K tomu slouží řada projektů a nástrojů, včetně podpory veřejné hromadné dopravy, proti předpokládanému dalšímu prudkému rozvoji individuálního motorismu. Tato opatření přispěla k tomu, že se podařilo udržet individuální automobilovou dopravu v přijatelných mezích ve vztahu k životnímu prostředí, dopravním kongescím atd.

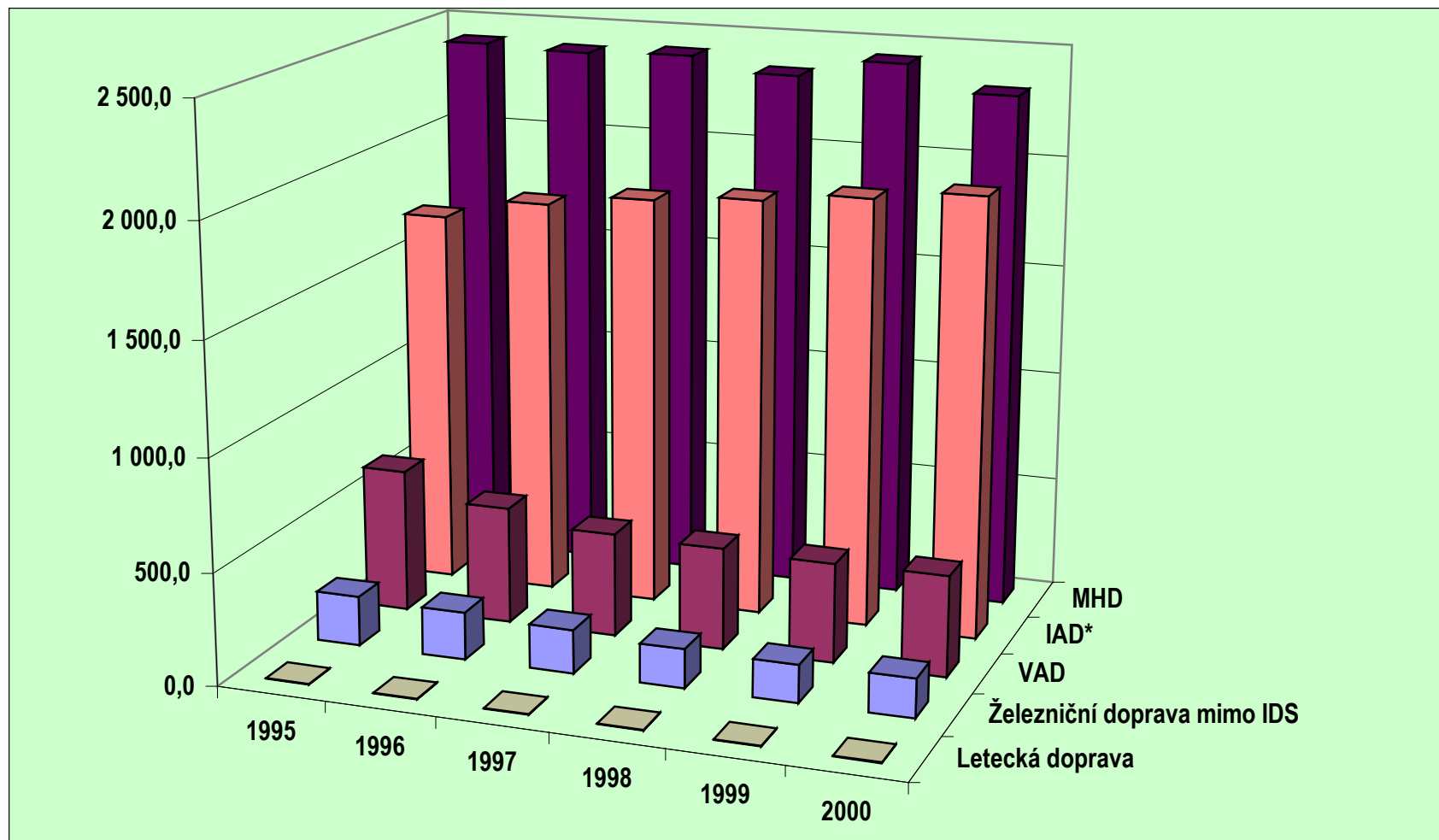
Financování základní dopravní obslužnosti území je v působnosti státu s tím, že financování ostatní dopravní obslužnosti bylo převedeno do působnosti okresních (v budoucnosti krajských) úřadů a obcí. Ve spolupráci s krajskými úřady se realizuje a připravuje zapojení současných dopravců do páteřního integrovaného dopravního systému v ČR.

Lze konstatovat, že grafy ilustrují stabilizovaný vývoj v celkové přepravě cestujících s tím, že roste mírně přepravní výkon (tedy přepravní vzdálenost). Při zvyšování životní úrovně musí růst výkon individuální automobilové dopravy. Tento trend je prozatím v udržitelné rovině a potěšitelné je, že se zastavil pokles výkonů veřejné osobní dopravy železniční i autobusové.

Pro zajištění základní dopravní obsluhy obcí regionů formou výkonu služby ve veřejném závazku jsou důležité dotace do této činnosti. Příspěvky mají zvyšující se trend, zejména na úrovni okresů (později krajů), odkud bude systém dopravní obslužnosti především zajištěn.

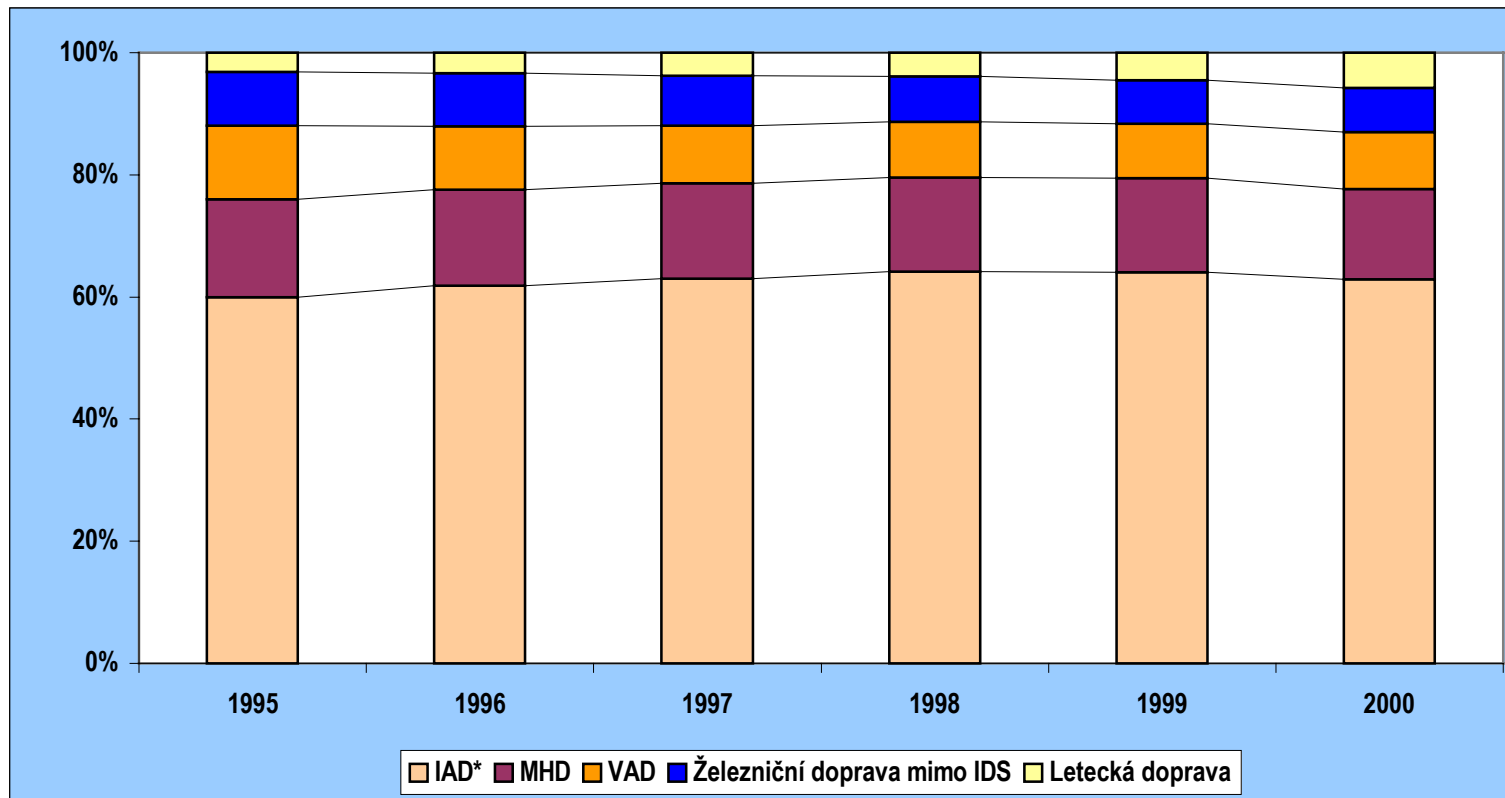
Následující grafy vyjadřují průběh závislosti přepravy cestujících po železnici a veřejnou autobusovou dopravu na výše dotace do těchto doprav, kde je patrná jednoznačná závislost výkonu těchto dvou druhů dopravy na podpoře od státu a regionů.

Mezioborové srovnání přepravních výkonů osobní dopavy (přeprava osob v mil.)

* odborný odhad

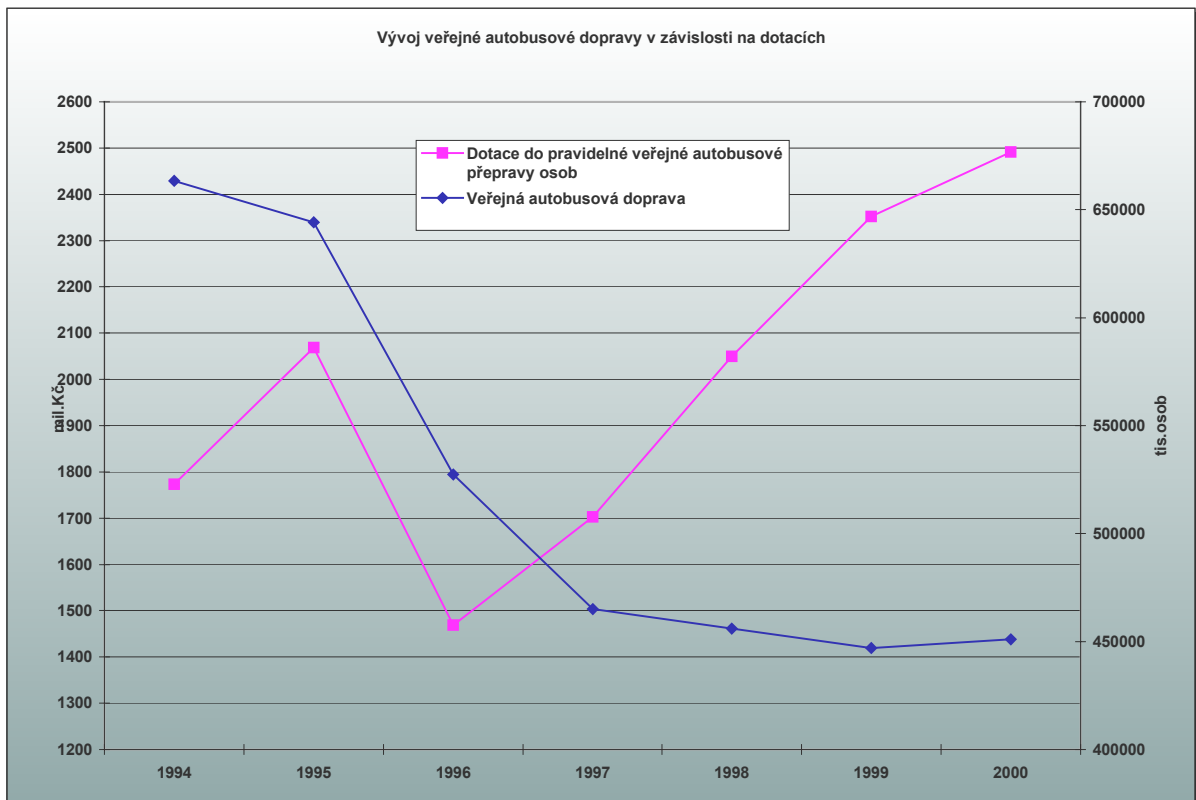
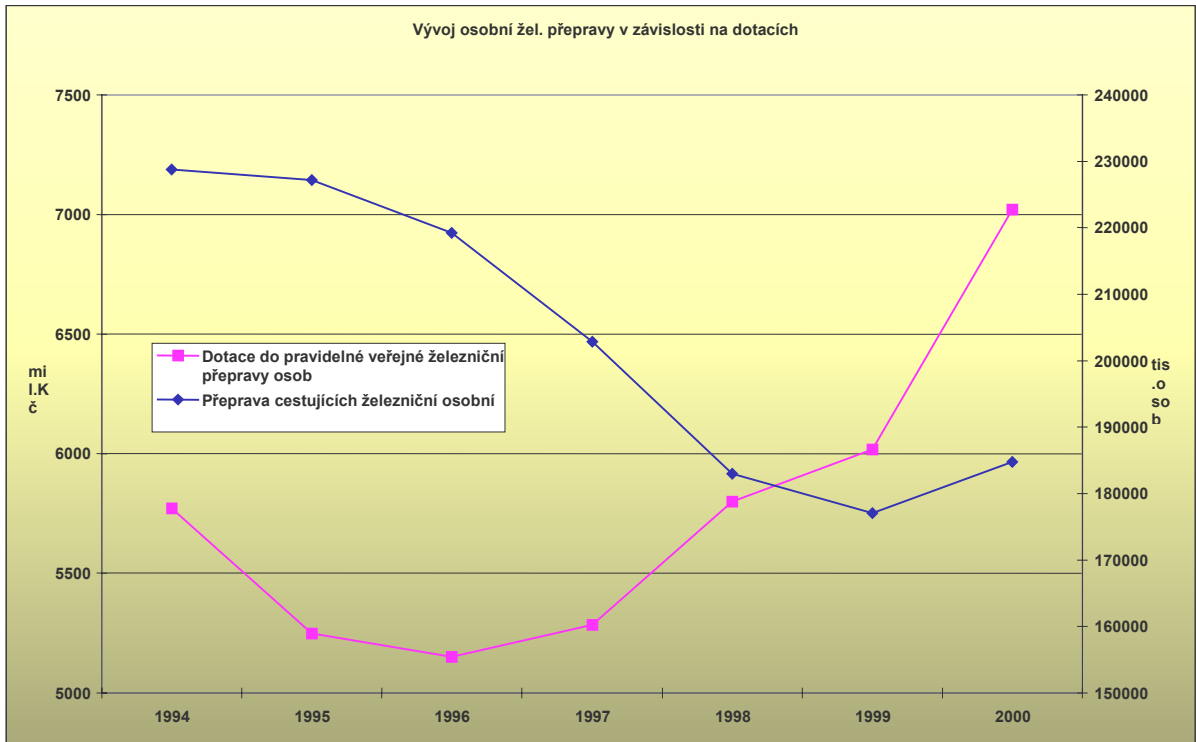
Mezioborové srovnání přepravních výkonů osobní dopravy (rozdělení výkonů jednotlivých druhů dopravy v mil.oskm)

* odborný odhad

Dotace do pravidelné veřejné přepravy osob (v mil.Kč)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000
<i>Linková autobusová doprava (bez MHD)</i>						
Státní rozpočet	1 200	541	700	1 013	1 214	1 214
Rozpočty okresních úřadů	461	438	510	619	630	848
Rozpočty obcí	408	473	493	418	508	429
Zaměstnavatelé	0	17	0	0	0	0
Celkem	2 069	1 469	1 703	2 050	2 352	2 491
<i>Železniční osobní doprava</i>						
Státní rozpočet	5 248	5 150	5 284	5 800	6 017	7 021
Celkem dotace	7 317	6 619	6 987	7 850	8 369	9 512

D. Rozvoj dopravní infrastruktury

Rozvoj a modernizace dopravní infrastruktury pokračovala podle programů stanovených ve vládou projednaných dokumentech "**Dopravní politika České republiky**", "**Návrh rozvoje dopravních sítí v České republice do roku 2010**" a "**Harmonogram a finanční zajištění realizace Návrhu rozvoje dopravních sítí v České republice do roku 2010**". Významnou součástí je kvalitní napojení na evropskou dopravní síť.

Mezi priority rozvoje dopravních sítí patří modernizace vybraných železničních tratí, které jsou součástí koridorů. Další prioritou je rekonstrukce a elektrizace tratí především s mezinárodním významem. Předpokládaný termín dokončení modernizace I. a II. koridoru je v roce 2003, propojení obou koridorů Přerov - Česká Třebová v r. 2005. V roce 2003 se předpokládá zahájení modernizace IV. koridoru, přičemž elektrizace úseku České Budějovice - Horní Dvořiště byla dokončena v červnu 2001. Dokončení modernizace IV. koridoru se předpokládá v roce 2008.

U silniční sítě je pozornost soustředěna na nejzatíženější silniční síť (především další E silnice a dálkové tahy) s cílem zajistit jejich postupnou přestavbu na kapacitní silnice odpovídající evropským standardům. Dále se budují přeložky silnic ve velkých městech s cílem odstranit dopravní problémy, zvýšit bezpečnost a plynulost dopravy a zlepšit životní prostředí. Do současné doby bylo uvedeno do provozu již skoro 50 % dálnic a asi 27 % rychlostních silnic z jejich plánovaného rozsahu. Na silniční síti je v normových profilech a vybavení upraveno 41,3 % silnic I. třídy a 13,4 % silnic II. třídy.

Rozvoj letišť je především zaměřen na rekonstrukci a modernizaci odbavovacího areálu na mezinárodním letišti Praha - Ruzyně.

Na stávající labsko - vltavské vodní cestě se předpokládá zlepšení plavebních podmínek.

Překladiště kombinované dopravy jsou v ČR z převážné části v soukromém vlastnictví. Rozvoj infrastruktury kombinované dopravy je tedy závislý na záměrech a obchodní politice jejich jednotlivých vlastníků.

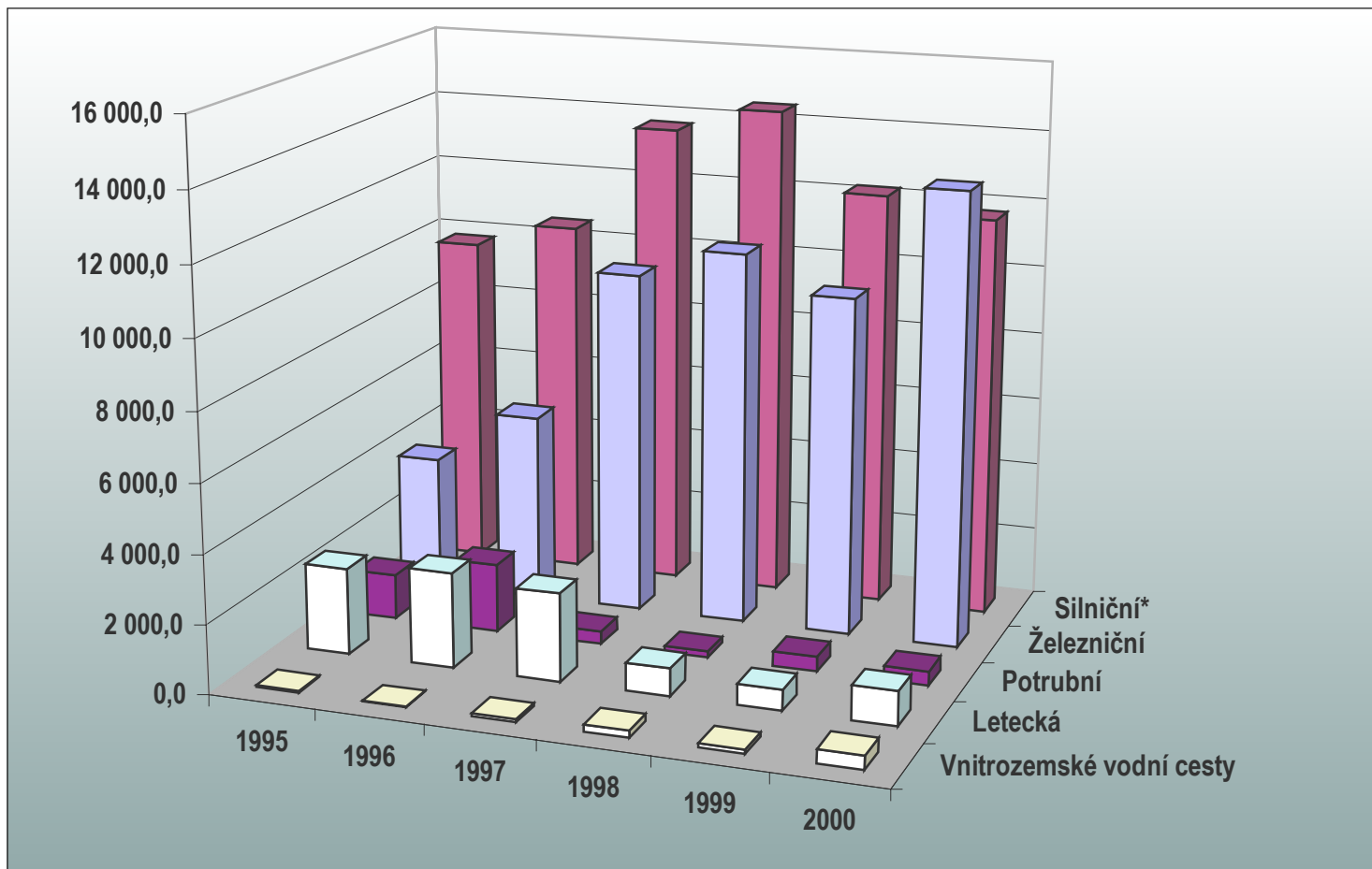
V oblasti infrastruktury a vozidel městské hromadné dopravy, se již několik let na jejich rozvoji a obnově podílí stát. Předpokládá se, že stát bude podporovat výstavbu pražského metra. V dalších městech, která provozují MHD, se předpokládá rekonstrukce stávajících, případně výstavba nových tramvajových a trolejbusových tratí a vozoven včetně autobusových garáží. Jedná se o záměry jednotlivých měst.

Lze prokázat snahu o preferenci ekologicky příznivější železniční dopravy, do které jsou vkládány v poměru největší investiční prostředky, čímž stát podporuje dopravu příznivou životnímu prostředí v rámci své dopravní politiky.

To se rovněž týká vývoje rozdělení neinvestičních výdajů do dopravní infrastruktury, především výdaje na údržbu.

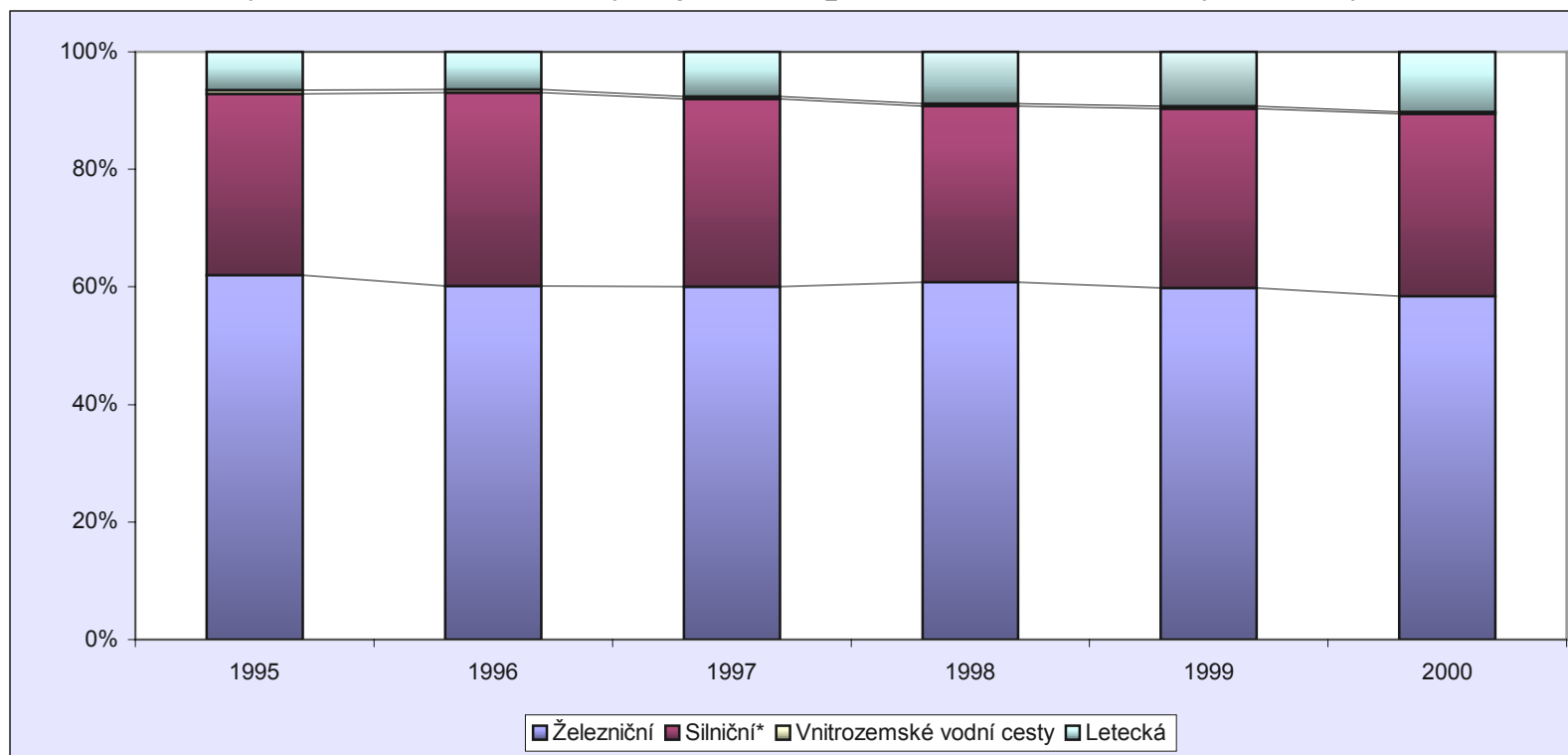
V roce 2000 vznikl ze zákona Státní fond dopravní infrastruktury, který povede k lepšímu a průhlednějšímu financování. Dále uvedená tabulka ukazuje postup přechodu financování ze SR na SFDI.

Celkové investiční výdaje do dopravní infrastruktury v běžných cenách (v mil.Kč)

* týká se pouze státních pozemních komunikací

Poměr celkových neinvestičních výdajů do dopravní infrastruktury v běžných cenách

* týká se pouze státních pozemních komunikací

Investiční výdaje do dopravní infrastruktury z rozpočtu MDS a ze SFDI (v mil. Kč)

Druh infrastruktury	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Železniční - MDS	2 321,2	2 456,1	3 201,5	3 928,5	5 553,9	3 813,4
Železniční - SFDI						1 460,8
Silniční* - MDS	8 957,0	9 596,0	10 689,0	6 434,0	9 230,2	4 938,0
Silniční* - SFDI						2 774,9
Vnitrozemské vodní cesty - MDS	0,0	0,0	87,4	170,9	106,2	93,0
Vnitrozemské vodní cesty - SFDI						161,8
Letecká - MDS	297,6	387,3	314,5	125,4	93,1	200,0
Letecká - SFDI						0,0
Celkem - MDS	11 575,8	12 439,4	14 292,4	10 658,7	14 983,4	9 044,4
Celkem - SFDI						4 397,5

* týká se pouze státních pozemních komunikací

E. Doprava a životní prostředí

Prvořadým cílem současné realizované, ale i projednané výhledové etapy je zabezpečení stabilizace a postupného snižování negativních účinků, souvisejících s dopravní infrastrukturou a dopravním provozem, na stav životního prostředí. V tomto smyslu je také naplňována část týkající se vztahu dopravy a životního prostředí v **Dopravní politice ČR**.

Jedním ze základních předpokladů Dopravní politiky je postupné naplňování zásad udržitelného rozvoje, zejména v ochraně a prevenci, společně s principem "znečišťovatel platí". To ve svém souhrnu povede ke zvýšené ochraně zdraví lidské populace a ekosystémů, k minimalizaci využívání přírodních zdrojů a fosilních paliv spolu s naplňováním požadavků na bezpečnost a vyšší mobilitu obyvatel ve společnosti. Z těchto zásad vycházela i veškerá strategická rozhodnutí v oblasti dalšího rozvoje dopravy. Jednotlivá opatření vycházejí z **Akčního plánu zdraví a životního prostředí**, který byl schválen usnesením vlády č. 810/1998 a z **Charty o dopravě, životním prostředí a zdraví z roku 1999**. Rovněž jsou v souladu se státní politikou životního prostředí, na které se resort dopravy a spojů aktivně podílí.

F. Harmonizace podmínek trhu pro jednotlivé druhy dopravy

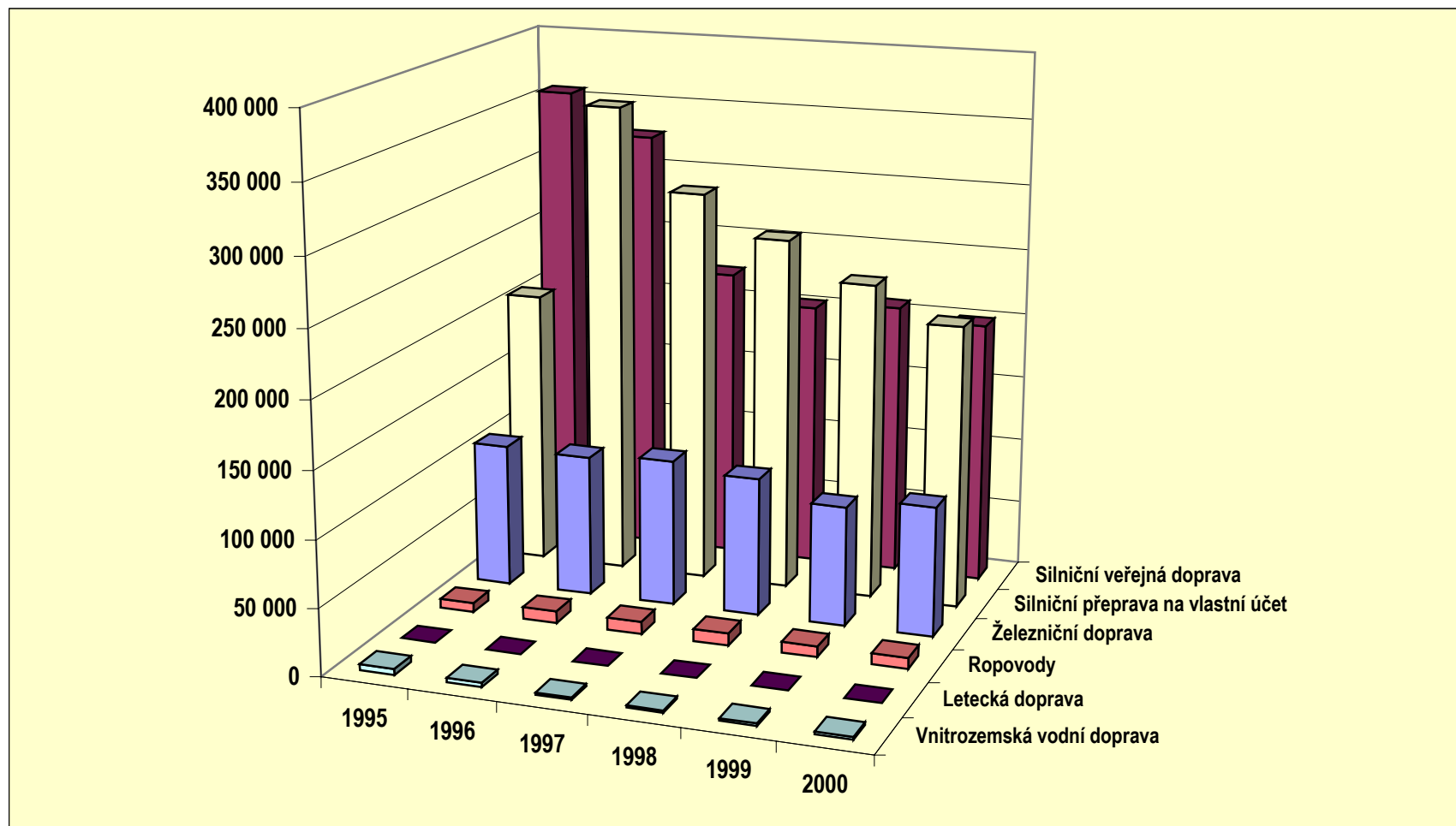
Největším problémem je harmonizace dvou tradičních oborů - železniční a silniční dopravy, které si vzájemně konkurují. Zdravá hospodářská soutěž totiž znamená harmonizovat i vstupní podmínky této soutěže. Smyslem harmonizace je vytvoření stejných ekonomických podmínek především pro tvorbu konkurenceschopné ceny, nikoliv přenesení odpovědnosti. Dopravní infrastruktura jako celek, ale i v jednotlivých druzích dopravy je významným činitelem dopravní soustavy státu. Transformace železnic vytváří předpoklady pro sjednocení principů financování výstavby a údržby silniční a železniční infrastruktury. Tyto kroky - uskutečněné v souladu se závěry z nově přijaté dopravní politiky EU a připravované internalizace externalit - povedou k dořešení současné situace.

V nákladní dopravě lze spatřit pozitivum v tom, že přeprava zboží po železnici se celkem stabilizovala a že přeprava celkově klesá, což naznačuje zvýšenou efektivitu přepravy.

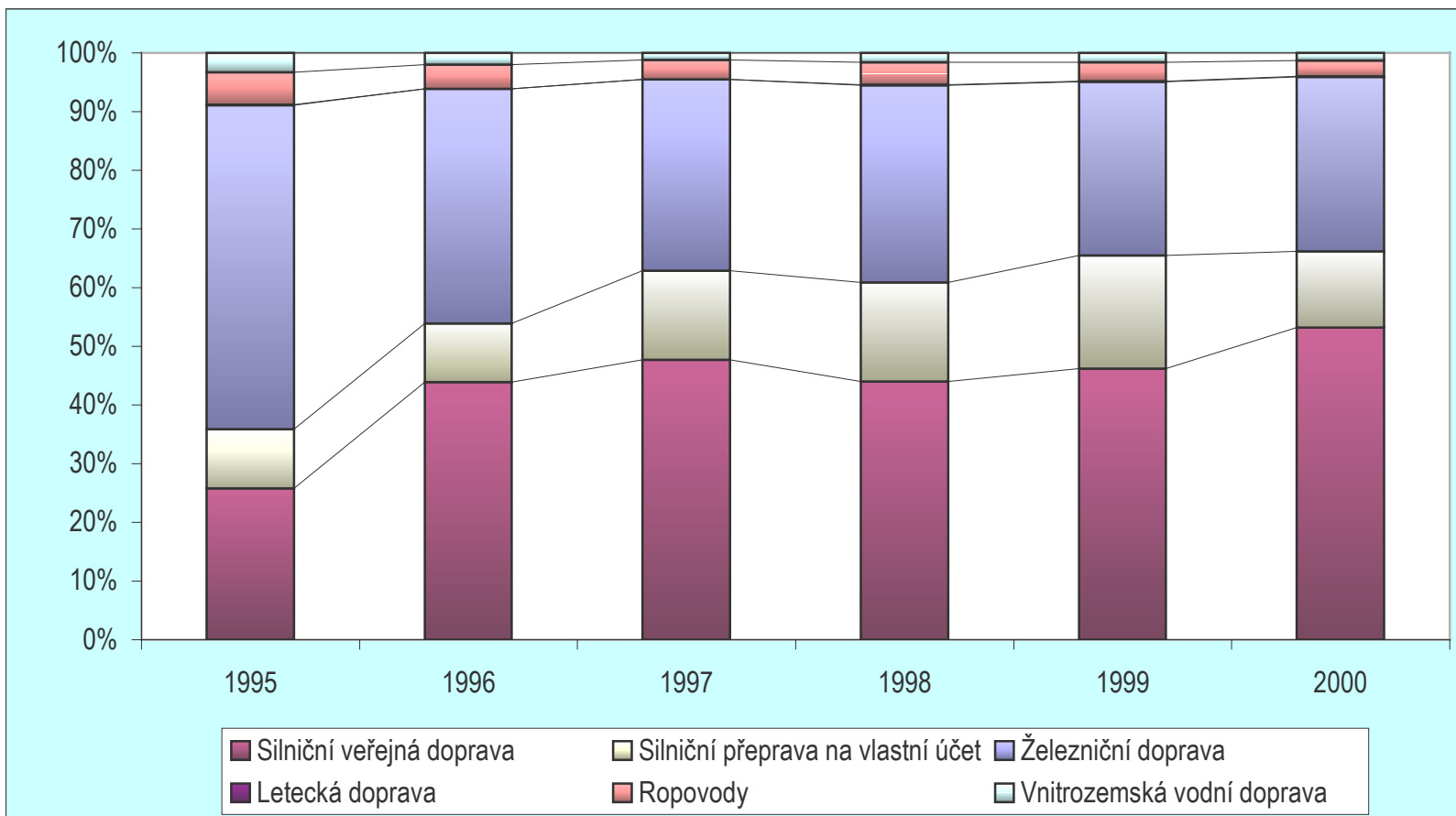
Následující grafy ilustrují, že po počátečním prudkém poklesu začíná vývoj přepravy zboží po železnici kopírovat vývoj HDP a pomalu roste, naopak přeprava zboží po silnici má mírně sestupný trend nezávisle na vývoji HDP.

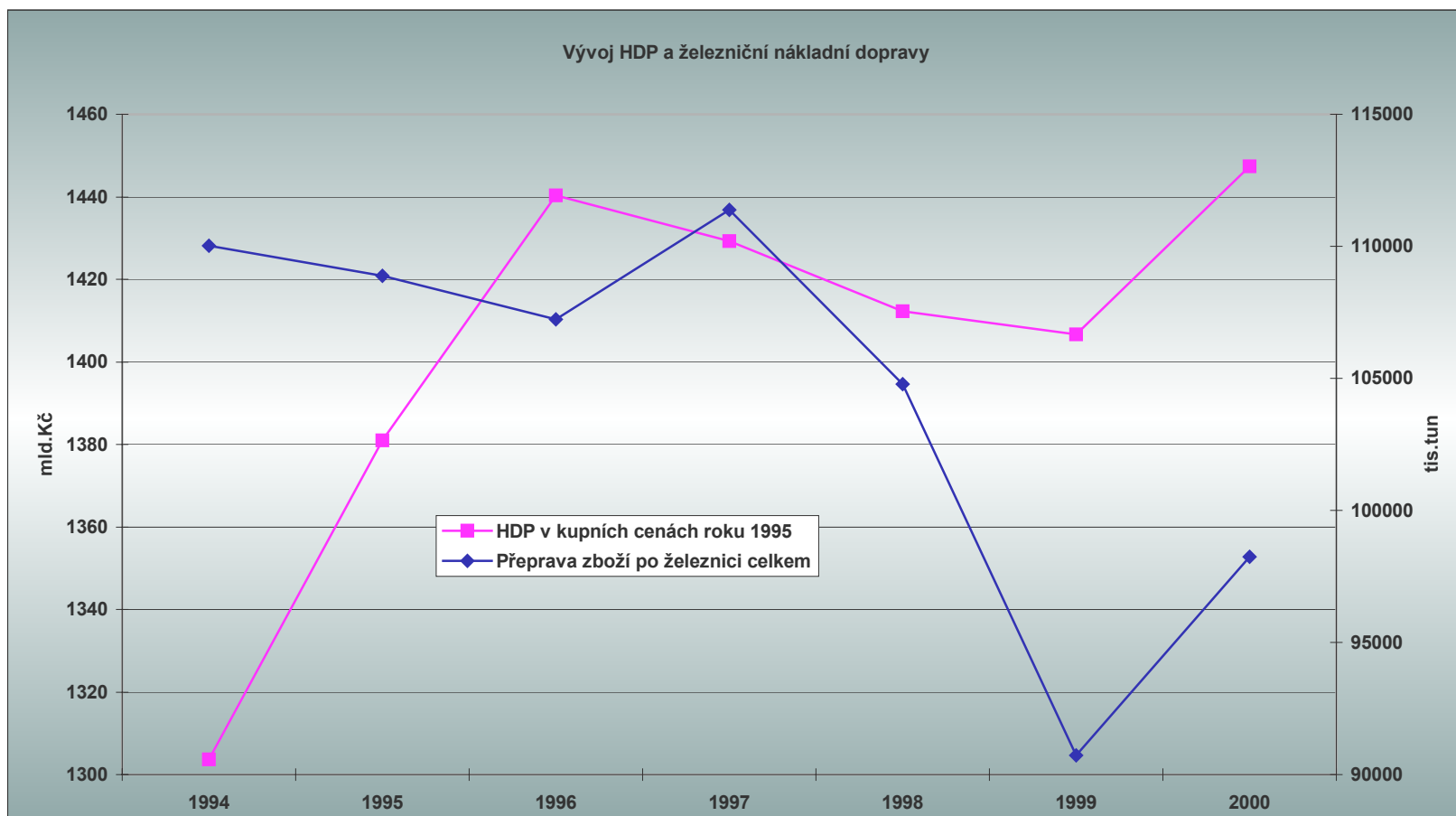
Spotřeba energie v dopravě v ekvivalentu (TJ) pro všechny zdroje má celkově příznivý charakter k výkonům, lze vidět i výrazněji se snižující se trend spotřeby energie v oborech, kde klesají výkony, tedy úsporu na přepravenou jednotku. Nárůst letecké dopravy (náročné na spotřebu energie) způsobuje i absolutní nárůst. Tento trend společně s trendem v silniční dopravě je nutné ovlivnit tak, aby výkony a spotřeby energie v těchto druzích dopravy nerostly.

Mezioborové srovnání přepravních výkonů nákladní dopravy (mil.tun)

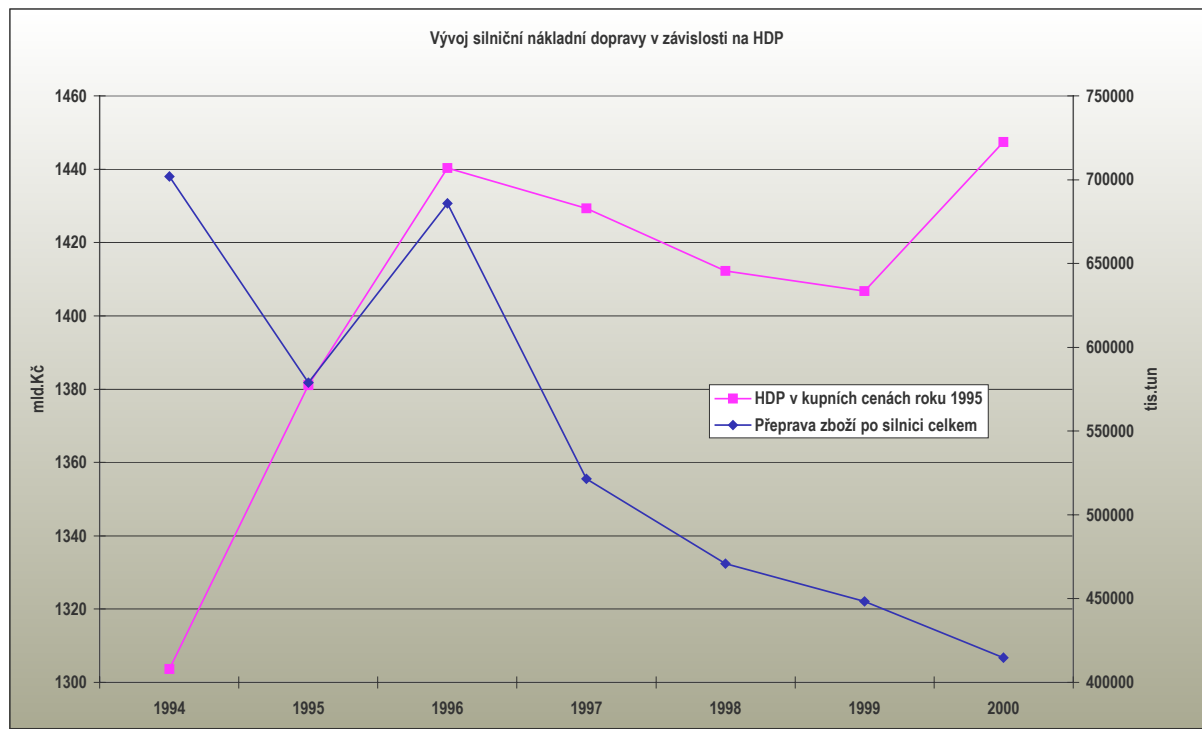

Mezioborové srovnání přepravních výkonů nákladní dopravy
(rozdělení výkonů jednotlivých druhů dopravy v mil. tkm)

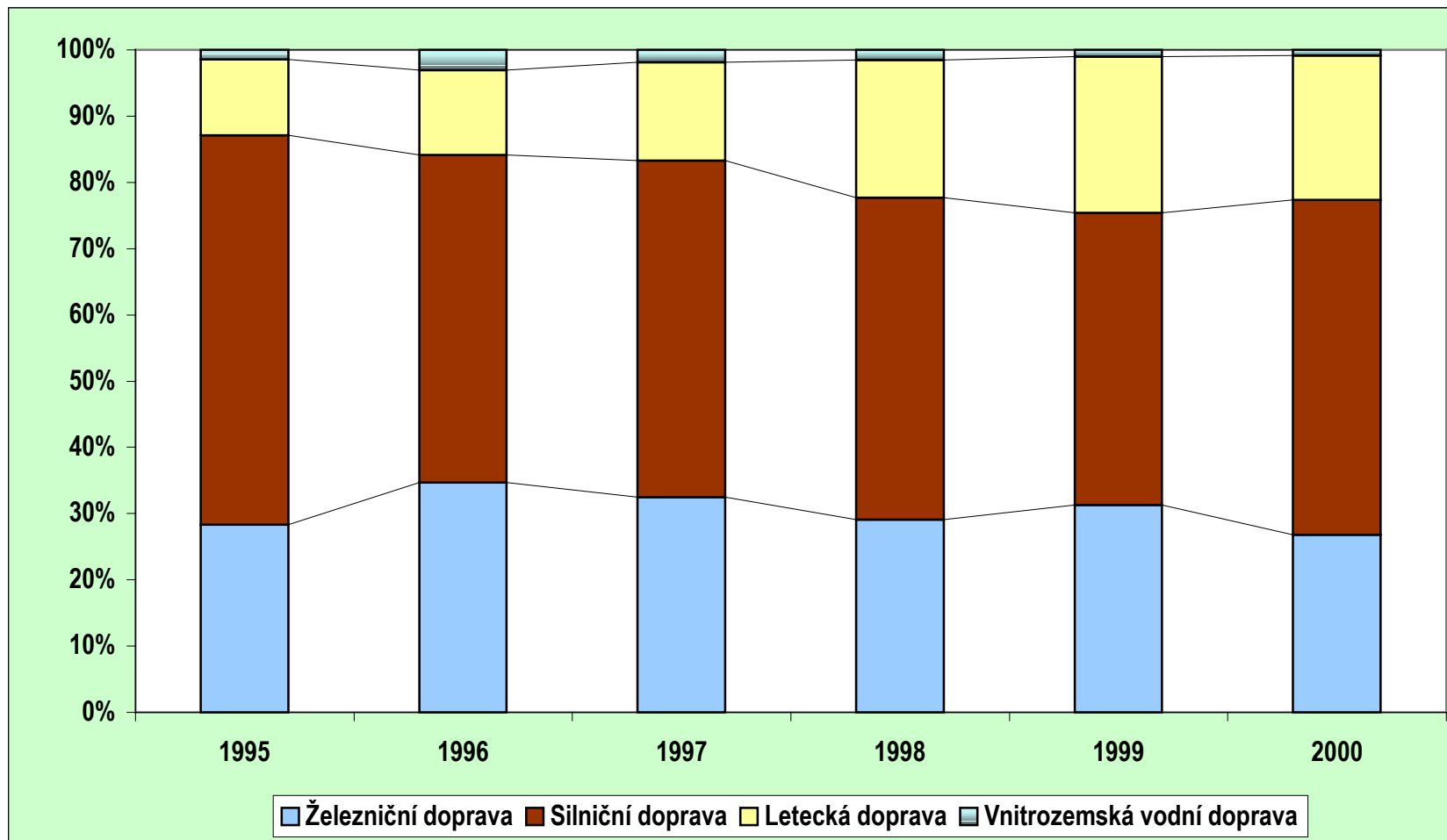

Vývoj rozdělení spotřeby energie v dopravě celkem (v TJ)

G. Hlavní cíle předvstupní strategie a strategie po vstupu do EU

Národní program přípravy České republiky na členství v Evropské unii je souhrnným programovým dokumentem, jehož cílem je shrnujícím způsobem postihnout všechny úkoly, které musí vykonat Česká republika před vstupem do EU k dosažení kompatibility s právními normami Evropských společenství, ke splnění podmínek integrace do vnitřního trhu EU a k odpovídajícímu fungování příslušných orgánů a institucí nezbytných k vynucování práva. Tyto kroky jsou nutné k zapojení ČR do strukturálních politik a navazujících rozvojových programů EU.

Mezi cíle Národního programu jsou zařazeny také krátkodobé a střednědobé priority v oblasti dopravy, jejich institucionální zabezpečení i finanční náročnost.

Již několik let probíhá analytické prověřování právních předpisů Společenství (acquis) s českou legislativou, tzv. screening. U kapitoly doprava jednání ještě nejsou uzavřena, spornou otázkou zůstává nabízení vnitrostátních přepravních služeb českými dopravci v dnešních členských zemích (kobotáž).

Vstup naší země do EU bude znamenat i určité náklady, ale na druhou stranu členství v EU přinese i své výhody. Nezanedbatelnou výhodou je finanční pomoc mající za cíl vyrovnat rozdílné hospodářské a sociální úrovně jednotlivých členských zemí. Získat co možná největší podíl pomoci pro Českou republiku znamená dobře se připravit na podmínky, za jakých lze tuto pomoc obdržet.

Jedním z důležitých zdrojů pro sektor dopravy bylo vytvoření nástroje pro financování rozvoje dopravních sítí. V příštím období se stane nejdůležitějším finančním nástrojem ISPA. Z programu ISPA by mohla Česká republika obdržet na projekty dopravní infrastruktury až 1,2 mld.Kč ročně, a to do roku 2006, případně do přijetí ČR do Evropské unie. V případě přijetí ČR do Evropské unie bude možné čerpat finanční příspěvky na rozvoj dopravní infrastruktury z Kohezního fondu EU.

Vláda předložila v listopadu 1999 Evropské komisi první projekty modernizace dopravní infrastruktury se žádostmi na spolufinancování z finančního nástroje ISPA, a to na úseky ležící na IV. a VI. B evropském multimodálním koridoru.

V říjnu a v listopadu 2000 byly Řídícím výborem Evropské komise pro program ISPA schváleny tři české dopravní projekty, a to 2 železniční projekty: Záboří nad Labem - Přelouč (celkově z ISPA 30,9 mil.EUR), Ústí nad Orlicí - Česká Třebová (celkově z ISPA 14,3 mil. EUR) a 1 silniční projekt Frýdek-Místek - Dobrá (celkově z ISPA 20,4 mil. EUR).

Dále byl v červenci roku 2001 schválen Řídícím výborem Evropské komise pro program ISPA silniční projekt "Obchvat Bělotína" (na rychlostní silnici R 48) s příspěvkem z ISPA 17,1 mil.EUR. Zahájení realizace schválených železničních projektů je očekáváno na přelomu roku 2001/2002 a stejně tak zahájení realizace silničního projektu Frýdek-Místek - Dobrá. Koncem června 2001 byly do Bruselu předloženy návrhy žádostí o spolufinancování čtyř silničních projektů nacházejících se na dálnici D 8 a na rychlostní silnici R 48. Na zasedání Řídícího výboru Evropské komise pro program ISPA byl v listopadu 2001 schválen projekt Dobrá - Tošanovice (na rychlostní silnici R 48). Celkově se dosud podařilo získat z programu ISPA pro 5 schválených projektů 100,2 mil.EUR (tedy asi 3,5 mld.Kč). Dne 13. července 2001 obdržela česká strana první splátku ve výši 6,5 mil.EUR. V 1. pololetí roku 2002 budou předloženy ke schválení spolufinancování z programu ISPA tři železniční projekty: Přerov - Olomouc, Červenka - Zábřeh na Moravě a Zábřeh na Moravě - Krasíkov.

Vláda přebírá všechny závazky, vyplývající z jednotlivých nařízení Rady EU, ke Strukturálním fondům, ke Koheznímu fondu a z dalších právních norem EU, protože čerpání prostředků z těchto fondů musí odpovídat nařízením a postupům v EU. ČR dle podkladů resortů doloží svoji absorpční kapacitu pro potřeby kofinancování budoucích jednotlivých Operačních programů, jež budou navrženy k realizaci. V souvislosti s principem adicionality (doplňkovosti) bude muset ČR zabezpečit část celkových nákladů projektů.

H. Stěžejní záměry resortu

Kritéria, která splňuje doprava v budoucím střednědobém období na základě přijatých strategií jsou :

- účelné využití zdrojů a území,
- využití komparativní výhody geografické polohy státu,
- odpovídající kvalitní propojení s evropskou dopravní sítí,
- funkčnost odpovídající dlouhodobé přepravní poptávce společnosti včetně zajištění dopravní obsluhy území,
- ochrana životního prostředí a zdraví, která stanoví ekologická kritéria únosnosti pro volbu dopravních prostředků,
- vytvoření podmínek přepravy zvláštních nákladů, např. živých zvířat, a jejich ochrany během přepravy v souladu s předpisy ES na mezinárodní i národní úrovni, v návaznosti na předpis ostatních resortů,
- neustálé zvyšování bezpečnosti dopravy a její spolehlivosti,
- technická vyváženost odpovídající akceptování parametrů obvyklých v dopravně vyspělých státech,
- dlouhodobost a stabilitu programových záměrů.

Jednotlivé cíle vycházejí z priorit a opatření z "**Národního rozvojového plánu**", který byl zpracován na základě usnesení vlády č. 40 ze dne 11. ledna 1999 k zabezpečení přípravy pro využívání strukturálních fondů a Kohezního fondu Evropské unie a jsou postupně plněny. Vypracování Národního rozvojového plánu bylo základní podmínkou pro získání předvstupní pomoci EU. Na základě projednání Národního rozvojového plánu s orgány Evropské komise byl následně vypracován dokument "**Rámec podpory Společenství**", který má charakter smlouvy mezi vládou státu přijímajícího pomoc a Evropskou komisí. Hlavním cílem Národního rozvojového plánu byla analýza problémů jednotlivých sektorů z hlediska strukturálních fondů a problémů regionů na úrovni NUTS II.

Telekomunikace

V odvětví telekomunikací je zásadním materiálem **Národní telekomunikační politika České republiky**, která byla vzata na vědomí usnesením vlády České republiky č. 324 ze dne 14. dubna 1999 jako výchozí strategický dokument resortu dopravy a spojů pro další období. Tento materiál byl promítnut i do **Střednědobé strategie resortu dopravy, telekomunikací a poštovních služeb**.

Hlavní principy dalšího rozvoje a dosažený stav je následující:

A. Podpora plné liberalizace v transparentním a nediskriminujícím prostředí

Nový zákon o telekomunikacích

Vládě ČR byl předložen návrh **zákona o telekomunikacích**, slučitelný s právními akty ES včetně prováděcích právních předpisů. Zákon byl schválen Parlamentem ČR a nabyl účinnost dne 1.7.2000 pod č. 151/2000 Sb. Soulad vydaných prováděcích předpisů s novými nebo upravovanými předpisy ES zajišťuje průběžně Ministerstvo dopravy a spojů, soulad regulačních opatření vydávaných Českým telekomunikačním úřadem (ČTÚ) s platnými právními předpisy zajišťuje Úřad samostatně.

Národní regulační úřad ČTÚ byl transformován na nezávislý národní úřad pro regulaci a správu ve věcech telekomunikací. Působnosti ČTÚ ve všeobecné oblasti a v oblastech schvalování telekomunikačních zařízení, licenčního řízení, přístupu a propojování sítí, správy kmitočtového spektra, přidělování čísel, regulace cen, telekomunikačních služeb a státní inspekce telekomunikací vymezují § 95 a 96 zákona. V čele Úřadu je předseda, který je jmenován a odvoláván vládou, přičemž důvody jeho případného odvolání vymezuje taxativně zákon. Činnost Úřadu se řídí Statutem, který byl schválen usnesením vlády ze dne 26. června 2000 č. 655. Rozpočet ČTÚ tvoří samostatnou kapitolu státního rozpočtu.

Nový číslovací plán v oblasti telefonních účastnických čísel (včetně jejich fyzického přečíslování) byl uveřejněn v Telekomunikačním věstníku. Období postupného přechodu k plnému zavedení nového číslovacího plánu trvá od 25. září 2000. do 21. září 2002. Zároveň byla stanovena transparentní a nediskriminační pravidla pro přidělování čísel.

ČTÚ stanovil telekomunikační provozovatele s výraznou tržní silou (s výrazným podílem na trhu), pro které vyplývají odpovídající povinnosti z právních aktů ES. Tím určil nositele závazků, které vyplývají z ustanovení zákona v oblasti přístupu a propojování telekomunikačních sítí, volby a předvolby provozovatele, poskytování univerzální služby a v dalších oblastech v souladu s právními akty ES transponovanými do právního řádu ČR.

B. Podpora a ochrana uživatele telekomunikačních služeb

Do zákona o telekomunikacích byl promítnut princip univerzální služby a vytvořen mechanismus jejího financování. Do tohoto zákona a navazujících právních předpisů byla promítnuta Směrnice ES týkající se rádiových a koncových telekomunikačních zařízení.

Nakládání s osobními daty a ochrana soukromí v telekomunikacích byla promítnuta do právních předpisů, byla vymezena práva a povinnosti uživatelů, provozovatelů a poskytovatelů služeb.

Požadavky a zásady otevřeného přístupu k síti (ONP) byly v souladu s právem ES aplikovány pro veřejně přístupnou telefonní službu v konkurenčním prostředí, zejména pokud se týká dostupnosti telefonní služby a požadavků na její kvalitu.

Obecný rámec pro podmínky, které musí splňovat telekomunikační zařízení, stanoví v souladu s příslušnými Směrnicemi ES zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění zákona č. 71/2000 Sb., k němuž bylo na základě zmocnění v § 22 vydáno nařízení vlády č. 426/2000 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na rádiová a telekomunikační koncová zařízení. V současné době vrcholí přípravy k zařazení rádiových a koncových zařízení jako sektorové přílohy k PECA.

Počínaje 1. únorem 2002 je uživatelům umožněna volba tarifů z alternativ nabídnutých provozovatelem při zachování nediskriminace uživatele.

C. Činnost státu

Dosažení plné připravenosti telekomunikačního sektoru v ČR na vstup do EU je průběžnou činností, zaměřenou na sledování právního rámce telekomunikací a jeho implementaci do českého právního řádu. Rozhodujícím mezníkem na cestě k dosažení plné připravenosti telekomunikačního sektoru v ČR na vstup do EU je jednoznačně přijetí zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů ve znění zákona č. 274/2001 Sb. a navazujících prováděcích předpisů. Zákon odstranil poslední překážky vstupu nových podnikatelských subjektů na trh a pro zavedení služeb - volba operátora, předvolba operátora a přenositelnost čísla stanovil zákon nejzazší termíny jejich zavedení.

Regulátor může na základě svých pravomocí, svěřených zákonem usměrňovat telekomunikační činnosti a vztahy na telekomunikačním trhu za účelem podpory a ochrany konkurenčního prostředí na trhu prostřednictvím svých Opatření, která jsou závazná pro provozovatele telekomunikačních zařízení a sítí a pro poskytovatele telekomunikačních služeb. V listopadu 2001 vláda svým usnesením č. 1182 uložila ministru dopravy a spojů předložit návrh věcného záměru novely zákona za účelem posílení konkurence v telekomunikacích a harmonizace s právem ES.

Vláda ČR rozhodla svými usneseními o prodeji majetkových podílů státu v obou telekomunikačních společnostech. Prodej majetkového podílu státu ve společnosti ČESKÉ RADIOKOMUNIKACE a.s. skončil úspěšně v závěru roku 2001 a nabyvatelem zbytkového (51%) podílu státu se stala společnost Bivideon B. V., skládající se z TeleDanmark (který již dříve vlastnil minoritní podíl) a finančního investora Deutsche Bank. V případě ČESKÉHO TELECOMU, a.s. byl proces výběrového řízení zahájen. Na základě příslušného usnesení vlády se o nabyvateli zbytkového podílu státu rozhodne do 31.3. 2002.

D. Podpora volné soutěže a usnadnění vstupu nových subjektů na telekomunikační trh

Regulační pravidla pro vyjednávání o propojení vycházejí z práva ES a zahrnují metodiku výpočtu propojovacích cen na principu nákladové orientace. Jednotlivá ustanovení specifikují práva a povinnosti provozovatelů veřejných telekomunikačních sítí a poskytovatelů veřejných telekomunikačních služeb tak, aby byla zaručena integrita telekomunikační sítě a zabezpečena možnost vzájemné komunikace všech uživatelů sítí a služeb. Ukládají povinnost smluvního zabezpečení propojení sítí a specifikují úlohu národního regulačního orgánu v rámci sjednávání propojovacích dohod a při případném řešení sporů. Vyhláška Ministerstva dopravy a spojů konkretizuje pravidla pro vstup do jednání o propojení sítí a pro formulaci smlouvy o propojení. S ohledem na neúspěšná jednání nově vstupujících operátorů na český telekomunikační trh vydal Český telekomunikační úřad, jako národní regulační úřad pro telekomunikace, několik cenových rozhodnutí, kterými se stanoví způsob výpočtu cen za propojení veřejných pevných telekomunikačních sítí u různých služeb a kterými se stanoví maximální ceny. Způsob výpočtu cen za propojení je prozatím založen na principu plně alokovaných nákladů (FAC). V současné době je v závěrečné fázi zavedení metody dlouhodobých přírůstkových nákladů (LRAIC).

Český telekomunikační úřad vykonává za účelem efektivního využívání kmitočtů správu kmitočtového spektra. Správou se rozumí především návrh sestavování a provádění změn plánu přidělení kmitočtových pásem (Národní kmitočtová tabulka) a návrh plánu využití kmitočtového spektra, přidělování kmitočtů a volacích značek, koordinaci kmitočtů a kmitočtových pásem, kontrola využívání kmitočtového spektra a vydávání rozhodnutí o povolení k provozování vysílacích rádiových zařízení.

Jsou zpracovávány harmonogramy postupného uvolňování kmitočtových pásem určených příslušnými Rozhodnutími CEPT/ERC a Směrnicemi ES.

Licenční postupy byly zjednodušeny a byla zajištěna jejich harmonizace s postupy vypracovanými Evropským telekomunikačním úřadem (ETO). Licenční postupy byly podstatně zjednodušeny aplikací Směrnice ES 97/13/EC v hlavě třetí zákona, včetně principiálního zúžení souboru činností, které vyžadují udělení individuální - telekomunikační licence. Pro provozování vysílacích rádiových zařízení se vyžaduje individuální povolení. Všechny ostatní telekomunikační činnosti mohou být vykonávány při krajně zjednodušeném registračním řízení na základě generální licence vydané Českým telekomunikačním úřadem.

V roce 1999 byla udělena třetí licence v pásmu GSM 1800 MHz Českému Mobilu a koncem roku 2001 byly na základě výběrového řízení uděleny dvě licence UMTS stávajícím provozovatelům společnosti Eurotel Praha, spol. s r.o. a RadioMobil a.s.

E. Telekomunikační podpora v krizových situacích

Je zabezpečena telekomunikační podpora pro období krizových situací. Povinnost telekomunikačních provozovatelů zajistit přípravné práce pro řešení krizových situací a telekomunikační činnosti a opatření v období krizových situací byla promítnuta do nového zákona o telekomunikacích. Úkoly v telekomunikacích vyplývající z členství ČR v NATO jsou plněny průběžně.

Poštovní služby

V oblasti poštovních služeb bylo přijetím zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a návazných právních norem téměř plně akceptováno evropské "acquis communautaire". V souladu se Směrnicí EU je stanoven rozsah regulovaných poštovních služeb. Dále jsou upraveny podmínky pro jejich poskytování a provozování, práva a povinnosti, které přitom vznikají, jakož i zvláštní práva a zvláštní povinnosti provozovatele poštovních služeb, který poskytuje univerzální (základní) služby. Zákonem je legalizován přístup na trh poštovních služeb v ČR, který se v rámci stanovených pravidel otevřel konkurenci.

Veřejným poštovním operátorem je Česká pošta, s. p., která má ze zákona právní postavení držitele poštovní licence do konce roku 2003. Poštovní služby poskytuje na základě vyspělé technologie; společně s informatikou a elektronickými komunikacemi se podílí na vytvoření základu vyspělé informační společnosti (mimo jiné je správcem centrální adresy, vystupuje jako certifikační autorita, tj. vydává digitální certifikáty zajišťující nepopiratelnost zdroje elektronických dat a nemodifikovatelnost jejich obsahu).

Z hlediska kvality poskytovaných služeb ukazatele týkající se rychlosti dopravy poštovních zásilek vykazují dlouhodobý příznivý trend a dosahované výsledky se postupně přibližují k výsledkům vyspělých poštovních správ. Dostupnost poštovních služeb je díky husté síti obslužných míst srovnatelná s jinými obdobnými státy.

7. Regionální politika

Regionální politika přispívá k zabezpečení vyváženého rozvoje jednotlivých regionů a ke snižování rozdílů v úrovni jejich sociálně ekonomického rozvoje. Svým zaměřením plní tato politika vyrovnávací i rozvojovou funkci. Přístup k této problematice vychází z poznání, že samotné tržní prostředí mnohdy nestačí k tomu, aby byl zabezpečen vyvážený rozvoj na celém území státu. Chce-li proto stát vytvořit rovné příležitosti pro obyvatele všech regionů, je třeba v určité míře přijímat opatření na státní, regionální nebo i v nadnárodní úrovni (zejména aktivity EU) ke zmírnění meziregionálních rozdílů. Právní rámec pro realizaci regionální politiky a pro sjednocení jejích základních principů s principy platnými v EU vytvořil zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Základním koncepčním dokumentem na úseku podpory regionálního rozvoje je **Strategie regionálního rozvoje**. Byly rovněž přijaty základní programové dokumenty v oblasti hospodářské a sociální soudržnosti - **Národní rozvojový plán ČR** a operační programy.

K základním cílům koncepce regionální politiky stávajícího období patří stabilizace regionálního uspořádání, zapojení českých regionů soudržnosti do evropských struktur s co nejmenšími otřesy, systémový přístup k řešení stále narůstajících regionálních disparit a aktivace vnitřních zdrojů regionů.

Při řešení problémů regionálního rozvoje je volen programový přístup. Pro nejproblémovější regiony (zaostávající a strukturálně postižené regiony) jsou realizovány státní programy regionálního rozvoje. V rámci přípravy na využívání pomoci zaostávajícím regionům ze strukturálních fondů EU jsou vedle programů vnitřní regionální politiky realizovány v rámci předvstupní pomoci programu Phare předvstupní regionální programy pro vybrané regiony.

Realizace státních programů regionálního rozvoje pro postižené regiony a předvstupních regionálních programů spolufinancovaných EU má význam pro vybudování regionálních a místních institucí a získání zkušeností s využíváním nástrojů pomoci ze strukturálních fondů na všech úrovních veřejné správy. Stejně tak má význam pro získání přímých efektů z realizace projektů v rámci státních a předvstupních programů v oblasti tvorby nových pracovních míst, restrukturalizace regionálních ekonomik zejména podporou rozvoje malých a středních podniků, posílení infrastruktury regionu a budování průmyslových ploch, zlepšování životního prostředí a péče o rozvoj lidských zdrojů.

Programy podpory vybraných regionů

Pilotní programy pro mikroregiony Jeseníky a Haná

(tis. Kč)

kraj	rok 1999
Olomoucký kraj	45 818
Moravskoslezský kraj	7 144
Celkem	52 962

Regionální program na podporu malého a středního podnikání REGIOZÁRUKA 2

(tis. Kč)

kraj	2000	2001
Moravskoslezský kraj	9 800	15 300
Ústecký kraj	25 400	12 100
celkem	35 200	27 400

Regionální program na podporu malého a středního podnikání REGION 2

(tis. Kč)

kraj	2000	2001
Moravskoslezský kraj	57 500	25 300
Karlovarský kraj	9 100	12 000
Ústecký kraj	26 200	14 100
celkem	92 800	51 400

Regionální podpory malého a středního podnikání

(tis. Kč)

kraj	1998	1999	2000	2001
Hl. m. Praha	3 300	1 000	0	0
Středočeský kraj	42 000	21 300	26 500	38 500
Jihočeský kraj	16 700	22 200	26 800	13 600
Plzeňský kraj	38 100	22 900	24 600	8 900
Karlovarský kraj	300	7 000	2 200	0
Ústecký kraj	62 000	58 200	52 600	39 700
Liberecký kraj	10 200	8 000	1 900	2 900
Královéhradecký kraj	15 700	10 400	6 200	2 600
Pardubický kraj	35 400	13 100	13 500	59 600
Vysočina	18 400	10 200	13 000	5 600
Jihomoravský kraj	65 700	30 300	55 400	14 300
Olomoucký kraj	25 000	59 600	48 400	50 300
Zlínský kraj	11 700	7 100	8 700	5 700
Moravskoslezský kraj	87 200	131 500	102 900	101 700
celkem	431 500	402 900	382 600	343 400

Regionální program podpory rozvoje průmyslových podnikatelských subjektů na území NUTS 2 Moravskoslezsko a Severozápad

(tis. Kč)

oblast	2000	2001
Moravskoslezsko	299 858	238 353
Severozápad	179 781	190 564
celkem	479 639	428 917

Regionální program podpory rozvoje severozápadních Čech a Moravskoslezského regionu

(tis. Kč)

kraj	1999	2000	2001
Moravskoslezský kraj	47 733	93 278	87 100
Karlovarský kraj	10 070	55 793	26 072
Ústecký kraj	61 930	122 215	48 874
celkem	119 733	271 286	162 046

Regionální program podpory rozvoje hospodářsky slabých a strukturálně postižených regionů
(tis. Kč)

kraj	2000^{*/}	2001
Jihočeský kraj	9 285	10 412
Jihomoravský kraj	0	7 323
Olomoucký kraj	0	8 712
Pardubický kraj	0	5 995
Plzeňský kraj	10 715	5 321
Středočeský kraj	0	140
Vysočina	0	7 097
celkem	20 000	45 000

^{*/} v roce 2000 byl tento program vyhlášen jako pilotní jen pro oblast Šumavy

Regionální program podpory obnovy a výstavby technické infrastruktury v bývalých vojenských újezdech Ralsko a Mladá
(tis. Kč)

kraj	1999	2000	2001
Středočeský kraj	32 534	26 837	11 171
Liberecký kraj	7 148	23 163	6 829
celkem	39 682	50 000	18 000

Program obnovy venkova
(tis. Kč)

kraj	1998	1999	2000	2001
Hl. m. Praha	800	300	0	0
Středočeský kraj	46 035	45 667	65 249	65 599
Jihočeský kraj	47 915	47 901	63 021	66 815
Plzeňský kraj	43 045	46 042	60 953	74 089
Karlovarský kraj	5 118	7 772	12 570	16 071
Ústecký kraj	27 085	22 022	32 216	52 817
Liberecký kraj	22 176	19 829	35 299	42 101
Královéhradecký kraj	29 990	30 287	33 485	26 822
Pardubický kraj	34 668	43 096	36 218	32 067
Vysočina	49 638	54 420	70 797	59 721
Jihomoravský kraj	64 845	53 843	69 236	71 311
Olomoucký kraj	25 054	33 331	32 880	28 732
Zlínský kraj	48 500	44 417	35 896	29 534
Moravskoslezský kraj	32 121	35 549	29 675	45 544
celkem	476 990	484 476	577 495	611 223

Programy realizované s podporou EU

Podpora z prostředků EU - Phare, ISPA, SAPARD (mil. EUR)

kraj	1998	1999	2000	2001
Jihočeský kraj	1,320	2,800	0	3,600
Plzeňský kraj	0	3,400	2,000	1,000
Karlovarský kraj	0	6,400	7,400	6,052
Ústecký kraj	0	8,100	10,600	19,588
Liberecký kraj	0	3,100	2,000	2,000
Královéhradecký kraj	0	0	2,000	2,200
Pardubický kraj	0	0	0	45,300
Vysočina	0	3,600	0	9,600
Jihomoravský kraj	1,870	4,000	5,300	17,800
Olomoucký kraj	0	1,180	0,060	5,930
Zlínský kraj	0	1,800	0	2,736
Moravskoslezský kraj	0	2,804	15,116	59,557

8. Politika bydlení

Pro oblast bydlení byla v roce 1999 vypracována střednědobá **Koncepce bytové politiky**, kterou vláda ČR projednala a vzala na vědomí svým usnesením č. 1088 ze dne 18. října 1999. Tato koncepce byla v roce 2001 aktualizována ve vazbě na nově schválenou **Metodiku střednědobých koncepcí** a v reakci na vývoj situace v oblasti bydlení v období od konce roku 1999 do konce roku 2001.

Bytová politika, prováděná na základě tohoto dokumentu, reaguje na důsledky administrativně přidělového systému, který byl realizován do roku 1989, a na důsledky liberálně orientované bytové politiky, která byla prosazována především v 1. polovině 90. let. Pro Koncepci bytové politiky je charakteristické, že:

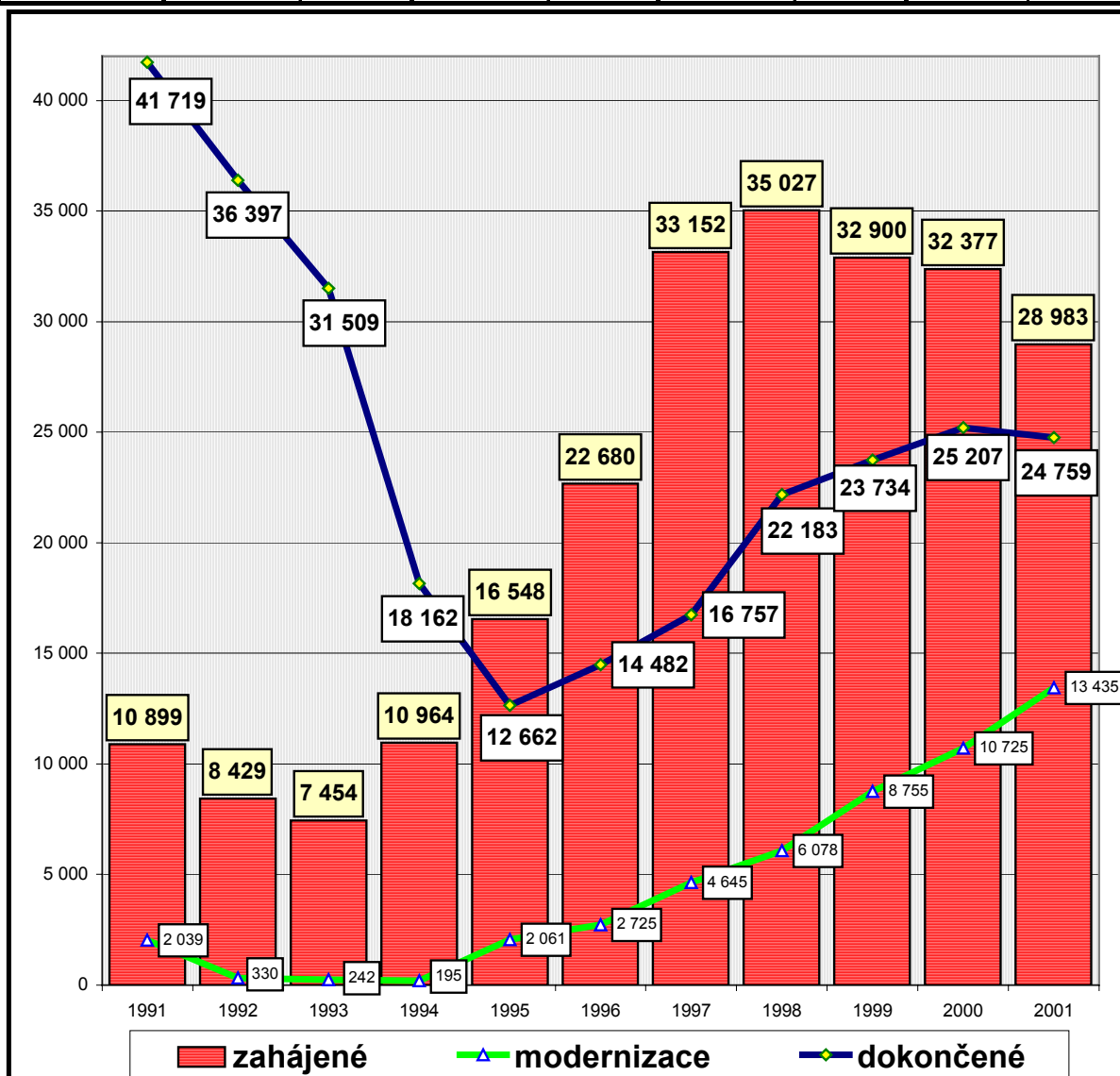
- Vychází důsledně z pojetí trhu s byty jako strukturálně a prostorově (regionálně a místně) diferencovaného trhu.
- Bytovou politiku chápe jako výslednici a součást celkové hospodářské politiky státu.
- Pojímá intervenci státu do oblasti bydlení jako nezbytnou podmínku dosažení rovnováhy na lokálních trzích s byty.
- Považuje odstranění současných deformací za jednu ze základních podmínek, bez nichž nelze rozvíjet efektivní bytovou politiku.
- Vychází z nutnosti prohloubení sociálního aspektu bytové politiky.

Veškerá navrhovaná opatření jsou podřízena základnímu cíli bytové politiky, jímž je vytvoření takové situace, kdy si každá domácnost bude moci nalézt vhodné bydlení, odpovídající jejím potřebám i finančním možnostem. Prioritou je, vedle pokračující podpory bytové výstavby, také podpora péče o existující bytový fond a jeho adekvátní využívání.

Následující tabulky a grafy ilustrují stav a vývoj bytového fondu, proces modernizace bytového fondu a výdaje státu na bydlení včetně hypotečních úvěrů a stavebního spoření.

Zahájené, rozestavěné a dokončené byty v letech 1991 až 2000

rok	zahájené		rozestavěné		dokončené		počet bytů, u nichž byla ve sledovaném období dokončena modernizace	
		index		index		index		index
1991	10 899	17,9	128 228	80,7	41 719	93,6	2 039	59,6
1992	8 429	77,3	97 768	76,2	36 397	87,2	330	16,2
1993	7 454	88,4	72 356	74,0	31 509	86,6	242	73,3
1994	10 964	147,1	62 117	85,8	18 162	57,6	195	80,6
1995	16 548	150,9	66 172	106,5	12 662	69,7	2 061	1 056,9
1996	22 680	137,1	74 726	112,9	14 482	114,4	2 725	132,2
1997	33 152	146,2	90 552	121,2	16 757	115,7	4 645	170,5
1998	35 027	105,7	103 191	114,0	22 183	132,4	6 078	130,9
1999	32 900	93,9	112 530	109,1	23 734	107,0	8 755	144,0
2000	32 376	92,4	118 784	115,1	25 206	113,6	10 725	122,5
2001	28 983	89,5	121 705	102,5	24 759	98,2	13 435	125,3

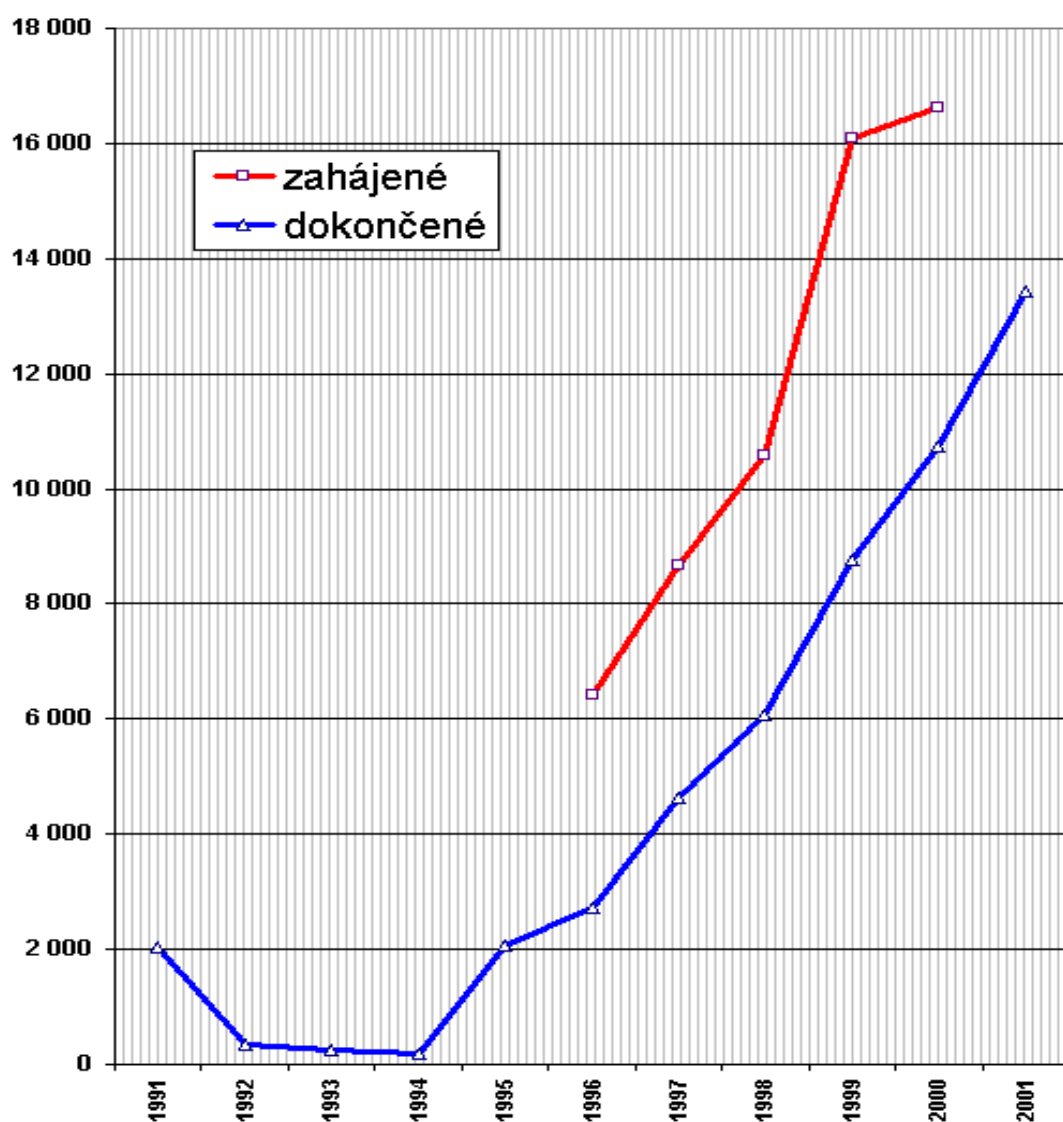

Pramen: Český statistický úřad, 1997 - 2002

Zpracoval: MMR, OBP

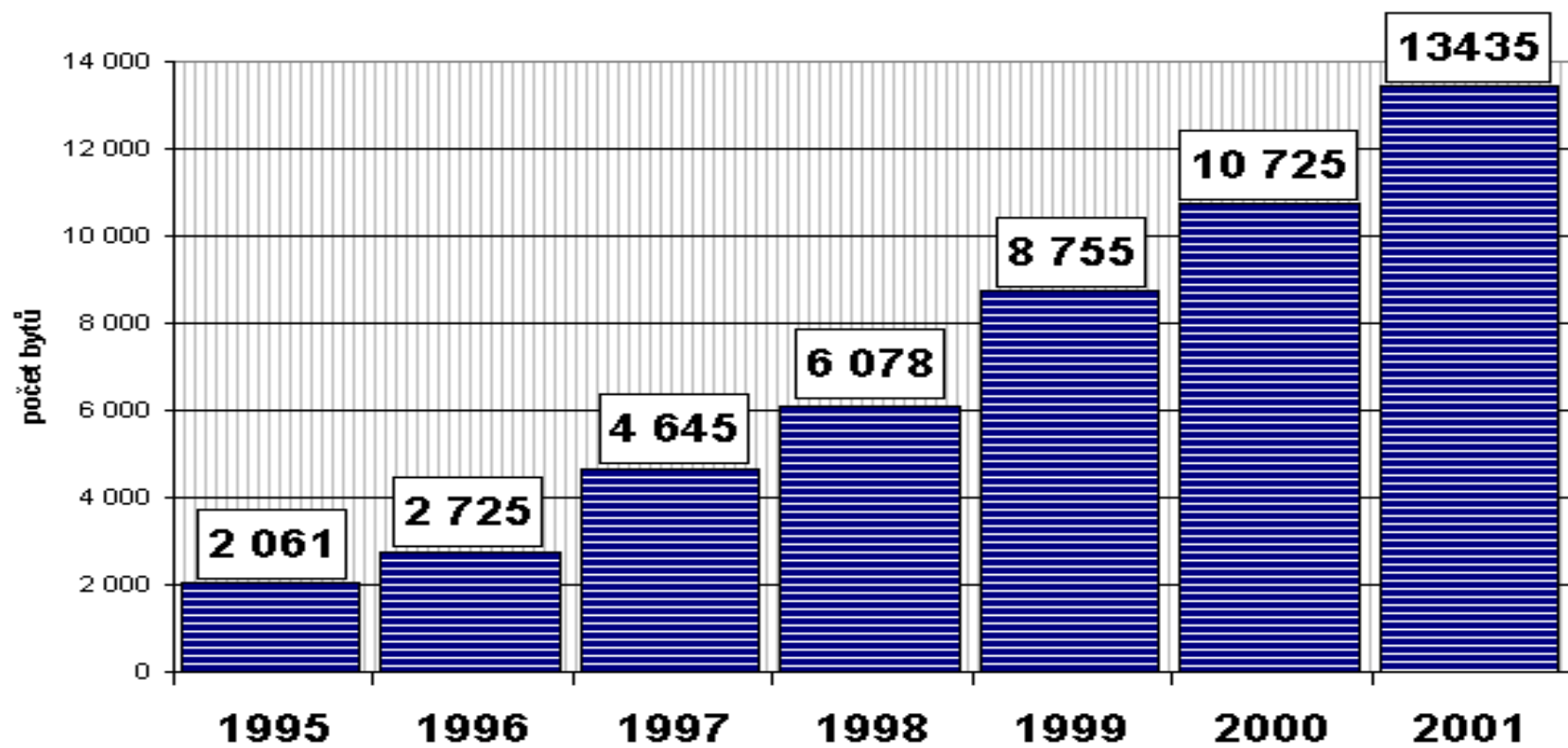
Modernizace bytového fondu

rok	zahájené		rozestavěné		dokončené	
		index		index		index
1991	x	x	x	x	2 039	59,6
1992	x	x	x	x	330	16,2
1993	x	x	x	x	242	73,3
1994	x	x	x	x	195	80,6
1995	x	x	x	x	2 061	1 056,9
1996	6 432	x	6 594	x	2 725	132,2
1997	8 668	134,8	10 678	161,9	4 645	170,5
1998	10 587	122,1	14 761	138,2	6 078	130,9
1999	16 087	152,0	22 069	149,5	8 755	144,0
2000	16 638	103,4	28 195	127,8	10 724	122,5
2001					13 435	125,3

Pramen: Český statistický úřad, 1997 - 2002

Modernizované byty v letech 1995 až 2001

Pramen: Český statistický úřad, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002

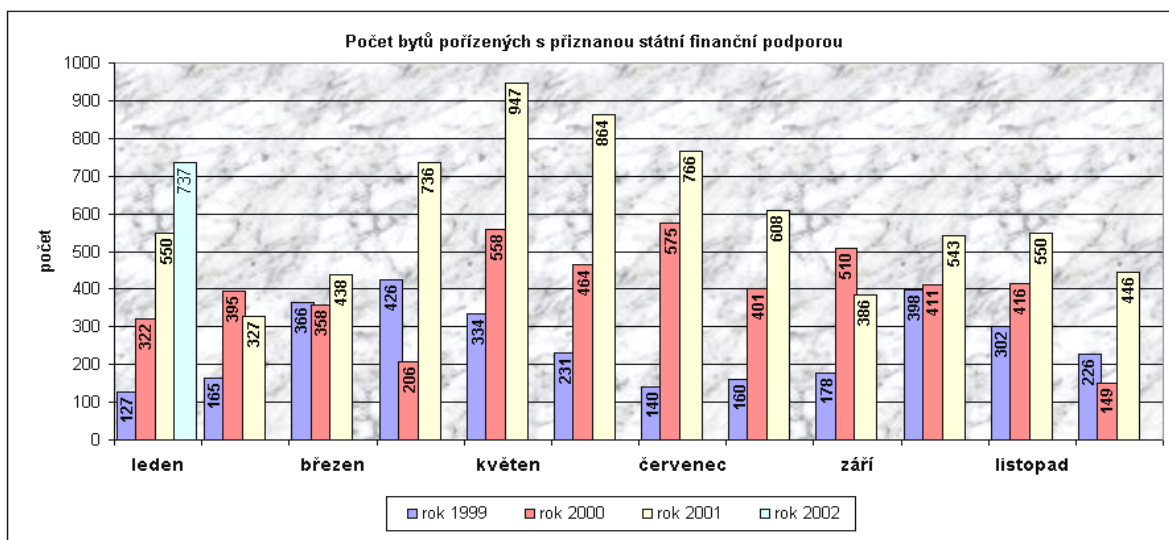
Zpracoval: MMR, OBP

Výdaje státu na bydlení   stav k 29.1.2002

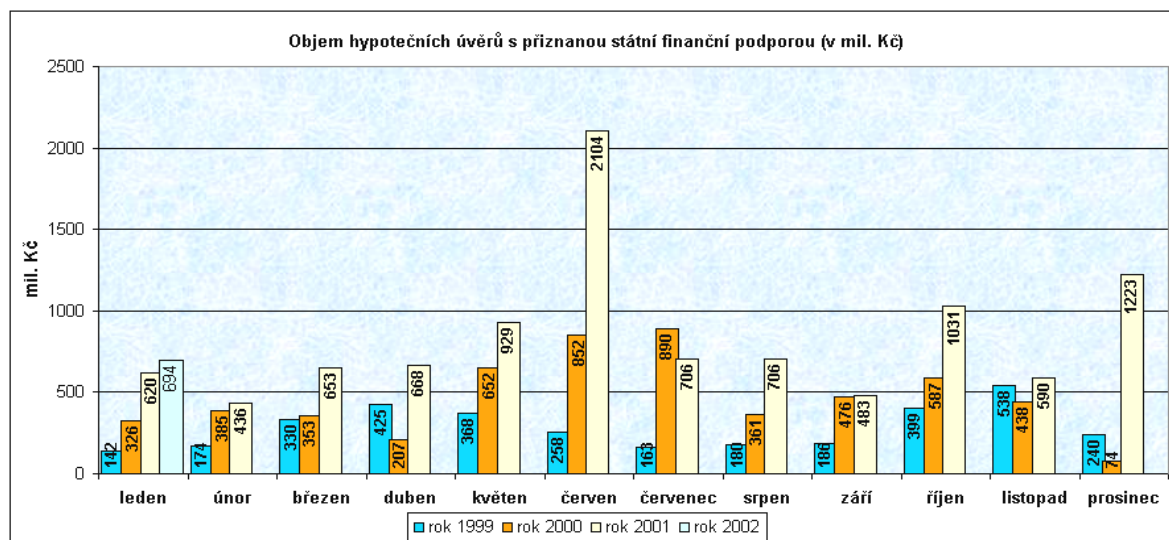
(mil. Kč)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001
	skutečnost	skutečnost	skutečnost	skutečnost	skutečnost	schválený rozpočet
Podpora oprav bytového fondu (vady panelové výstavby)	123	240	240	420	533	200,0
Regenerace panelových sídlišť	x	x	x	x	x	x
Podpora výstavby nájemních bytů a technické infrastruktury ve vlastnictví obcí	2 180	2 698	2 891	3 381	2 884	1 796,5
Půjčky obcím na opravy a modernizaci bytového fondu	275	240	300	300	300	0,0
Podpora výstavby domů s pečovatelskou službou	700	600	670	471	578	523,2
Podpora odstraňování následků povodní, vč. krupobití v r. 1999	x	1 207	368	227	27	0,0
Státní bezúročná půjčka	x	270	796	1 450	329	0,0
Podpora hypotečních úvěrů na novou výstavbu	1	34	132	201	307	600,0
MMR celkem	3 279	5 289	5 397	6 450	4 958	3 119,7
SFRB - nájemní byty	x	x	x	x	761	3 000
SFRB - DPS	x	x	x	x		960
SFRB - ostatní	x	x	x	x		2 400
Státní fond rozvoje bydlení - celkem	x	x	x	x	761	6 360
Podpora stavebního spoření	2 309	3 817	5 068	6 393	7 719	8 900
Dofinancování komplexní bytové výstavby	50	35	x	x	x	x
Dotace na individuální a družstevní bytovou výstavbu	50	x	x	x	x	x
Majetková újma bank	2 473	4 800	3 553	1 411	1 414	1 245
MF celkem	4 882	8 652	8 621	7 804	9 133	10 145
Sociální příspěvky vázané na bydlení (r. 2001 - odhad)	677	928	1 807	2 448	2 697	2 700
MPSV celkem						
Celkem MMR+SFRB+MF+MPSV	8 838	14 869	15 825	16 702	17 549	22 325
HDP (v mld. Kč) r. 2001 predikce MF	1 567,0	1 679,9	1 837,1	1 887,3	1 959,5	2 112
Podíl na HDP (v %)	0,56	0,89	0,86	0,88	0,90	1,06

HYPOTEČNÍ ÚVĚRY

do 31.12.1996	126
v roce 1997	2 031
v roce 1998	2 761
v roce 1999	3 053
v roce 2000	4 765
v roce 2001	7 161
leden 2002	737
celkem do 31.1.2002	20 634

	v mil. Kč
do 31.12.1996	127
v roce 1997	1 557
v roce 1998	2 336
v roce 1999	3 403
v roce 2000	5 601
v roce 2001	10 149
leden 2002	694
celkem do 31.1.2002	23 867

Vývoj stavebního spoření v letech 1994 - 2001

Sledovaný rok/čtvrtletí	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001 (k 31.3.)	2001 (k 30.6.)	2001 (k 30.9.)	2001 (k 31.12.)
Počet uzavřených smluv ve sledovaném roce	445 350	453 531	620 389	530 176	638 232	906 867	1 115 926	316 364	631 145	928 339	1 373 258
Celkový počet uzavřených smluv	651 350	1 104 881	1 725 270	2 282 446	2 897 115	3 799 421	4 915 384	5 230 777	5 545 558	5 843 723	6 288 640
Celkový počet platných smluv			1 560 142	1 967 849	2 371 816	2 801 389	3 424 580	3 561 358	3 731 848	3 898 618	4 195 304
Cilová částka (v mil. Kč)				283 337	345 761	412 765	502 878	522 404	545 864	569 938	612 523
Výše státní podpory vyplacená ve sledovaném roce na smlouvy uzavřené v roce předchozím (v mil. Kč)	0,284	1,112	2,309	3,817	5,068	6,393	7,719	8,814	8,890	9,313	9,313
kumulované celkem (v mil. Kč):	0,284	1,396	3,705	7,522	12,590	18,983	26,702	35,516	35,592	36,015	36,015
Výše státní podpory v Kč vyplacená v průměru na 1 smlouvu	1 380,0	1 710,0	2 090,0	2 450,0	2 580,0	2 695,0	2 755,0	2 717,0	2 717,0	2 719,0	2 719,0
Výše vkladů (v mil. Kč) ke konci roku resp. ke konci kvartálu	6,350	16,330	34,455	59,552	81,731	93,629	110,400	108,266	116,921	119,606	133,163
Celkový počet poskytnutých meziúvěrů	1	880	13 647	54 955	153 238	234 419	307 258	322 559	344 894	367 069	390 195
Celkový počet poskytnutých úvěrů			4 270	10 324	37 880	71 710	101 580	107 871	116 256	123 937	130 453
Meziúvěry a úvěry počet celkem	1	880	17 917	65 279	191 118	306 129	408 838	430 430	461 150	491 006	520 648
Celkový objem meziúvěrů (v mil. Kč)	0,001	0,169	1,896	7,828	23,002	35,265	47,987	50,059	53,961	58,295	62,735
Celkový objem úvěrů (v mil. Kč)			0,181	0,473	1,922	4,245	6,694	7,168	7,808	8,491	9,026
Meziúvěry a úvěry objem celkem v mil. Kč	0,001	0,169	2,077	8,301	24,924	39,510	54,681	57,227	61,769	66,786	71,761

Pramen: Ministerstvo financí ČR, Asociace českých stavebních spořitelů, propočty MMR, únor 2002

Vývoj výše vkladů a úvěrů

